

Zwartboek Sliedrecht Bouwt

Versie 8.0 – bijgewerkt op 8 maart 2026

Auteur: Onafhankelijke werkgroep “Sliedrecht Transparant”

Status: CONCEPT – technische vragen en ontbrekende gemeentelijke stukken nog open

Inhoudsopgave

Zwartboek Sliedrecht Bouwt	1
Inhoudsopgave	2
Voorwoord.....	9
Hoofdstuk 1. Inleiding & samenvatting risico's.....	11
Afhankelijkheden en inherente risico's	12
De belangrijkste projecten, geordend naar risico	12
Totaal geraamde kosten (12 januari 2026).....	13
Conclusie	14
Bronnen	15
Hoofdstuk 2. De keten van afhankelijkheden – Eén vertraging blokkeert alles.....	16
Kernprobleem	16
De belangrijkste koppelingen (keten in beeld)	16
Huidige stand van zaken (januari 2026).....	17
Participatie.....	17
Risico's	18
Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021	18
Alternatieven (niet onderzocht)	19
Kernrisico (citaat wethouder Spek, oktober 2025).....	19
Bronnen	19
Hoofdstuk 3. Noord-Zuidverbinding over de A15	20
Doelstelling (citaat gemeente)	20
Kosten (officieel en bijgesteld)	20
Deadline (harde subsidievoorwaarde)	21
Huidige stand van zaken (januari 2026)	21
Planning en fasering (bijgesteld januari 2026)	22
Participatie	22
Risico's (verfijnd met recente updates)	23
Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021	23
Alternatieven (niet onderzocht, zie Hoofdstuk 13)	23

Kernrisico (citaat wethouder Spek, oktober 2025).....	24
Hoofdstuk 4: Groene Longen – Drie corridors die nooit voltooiën	25
Doelstelling (citaat gemeente)	25
Huidige stand van zaken (januari 2026).....	25
Nog te verwerven (college 12-09-2025, geen updates januari 2026)	25
PFAS-verontreiniging.....	26
Planning en fasering (bijgesteld januari 2026).....	26
Participatie.....	26
Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021	27
Alternatieven (niet onderzocht, zie Hoofdstuk 13).....	27
Kernrisico (citaat Programmaplan).....	28
Hoofdstuk 5. Sloop zwembad & zalencentrum De Lockhorst Sloop zonder plan B	29
Zalencentrum De Lockhorst	29
Sloopplanning (definitief januari 2026)	30
Participatie.....	30
Kernrisico's (geactualiseerd januari 2026)	30
Citaat wethouder Bijderwieden (raad 25 september 2025)	31
Conclusie	31
Hoofdstuk 6. Verhuizing v.v. Sliedrecht naar Sportpark Buiten - Tijdelijke pleister op een Open Wonde (december 2025).....	32
Huidige stand van zaken (januari 2026).....	32
Kosten (bijgesteld januari 2026)	33
Planning en fasering.....	33
Participatie.....	33
Risico's (geactualiseerd januari 2026)	34
Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021	34
Alternatieven (niet onderzocht, zie Hoofdstuk 13).....	34
Kernrisico (citaat Tom Pauw, 30 september 2025)	35
Hoofdstuk 7. Stationspark III – Bedrijventerrein-Uitbreiding Vastgelopen in Laddertoets, Stikstof/PFAS en Koppeling v.v. Sliedrecht	36
Doelstelling (citaat gemeente)	36
Huidige stand van zaken (januari 2026).....	36

Kosten (indicatief, bijgesteld januari 2026).....	37
Planning en fasering.....	37
Participatie.....	37
Risico's.....	38
Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021.....	38
Alternatieven (niet onderzocht).....	38
Kernrisico (citaat Slydregt.NU, oktober 2025).....	39
Bronnen.....	39
Hoofdstuk 8. Bovenwijkse investeringen + warmtenet Sliedrecht-Noord.....	40
Doelstelling (citaat gemeente).....	40
Huidige stand van zaken (januari 2026).....	40
Kosten (indicatief, geen bijstellingen februari 2026).....	41
Planning en fasering.....	42
Participatie.....	42
Risico's (geactualiseerd januari 2026).....	42
Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021.....	43
Kernrisico (citaat Ambitiedocument, 2023).....	43
Hoofdstuk 9. Recreatief Knooppunt Sliedrecht – Beloofde Recreatie of Gedwongen Verplaatsing? (december 2025 – versie 5.1).....	44
Doelstelling (citaat gemeente).....	44
Huidige stand van zaken (januari 2026).....	44
Kosten (indicatief, geen bijstellingen januari 2026).....	45
Planning en fasering.....	45
Participatie.....	45
Risico's.....	46
Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021.....	46
Alternatieven (niet onderzocht).....	46
Kernrisico (citaat ingezonden brief, oktober 2024).....	47
Hoofdstuk 10: MFA Elektra – Vertraagde heropening en AZC-schade.....	48
Doelstelling (citaat gemeente).....	48
De BV-constructie BAES B.V. – nooit doorgegaan en terecht.....	48
Huidige stand van zaken (januari 2026).....	48

Kosten (indicatief, bijgesteld januari 2026).....	49
Planning en fasering.....	49
Participatie.....	49
Risico's.....	50
Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021	50
Alternatieven (niet onderzocht)	50
Kernrisico (citaat Slydregt.NU, november 2025)	50
Hoofdstuk 11. Renovatie gemeentekantoor & raadhuis – Twee Mislukkingen, Eén	
Verbergoperatie	52
Doelstelling (citaat gemeente)	52
Huidige stand van zaken (januari 2026).....	52
Het externe onderzoeksrapport raadhuis (2025).....	53
Kosten (bijgesteld januari 2026)	55
Planning en fasering.....	55
Participatie.....	55
Risico's.....	56
Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021	56
Alternatieven (niet onderzocht)	57
Kernrisico (citaat inwonerreactie).....	57
Hoofdstuk 12. Binnenstedelijke Herstructurering – Drie Gedwongen Bouwprojecten	
Zonder Echte Participatie.....	58
Doelstelling (citaat gemeente)	58
Samenwerkingsovereenkomst (SOK).....	58
Stand van zaken (januari 2026).....	59
Huidige stand van zaken (januari 2026).....	60
Subsectie: Maaslaan – Hoogbouw (6 Verdiepingen) en Beperkte Participatie.....	60
Subsectie: Middeldiepstraat – Herinrichting Brandweergarage met Parkeerchaos & PFAS-vervuiling.....	61
Subsectie: IKC De Wilgen – Afkeuring en Verplaatsing door Luchtverontreiniging	61
Kosten (indicatief voor hele herstructurering).....	62
Planning en fasering.....	62
Risico's.....	62

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021	63
Alternatieven (niet onderzocht)	63
Kernrisico (citaat Slydregt.NU, juni 2025)	63
Hoofdstuk 13. Herinrichting Burgemeester Winklerplein – Braakliggend Beloofd Land	65
Doelstelling (citaat gemeente)	65
Historische ontwikkelingen.....	65
Rekenkamer rapport “Sturen op grote projecten”	65
Aanbevelingen van de Rekenkamer (2020)	66
Huidige stand van zaken (januari 2026).....	66
Oorspronkelijke planning:.....	67
Kosten (officieel en bijgesteld)	67
Citaat college	68
Planning en fasering.....	68
Participatie.....	68
Risico’s.....	69
Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021	69
Alternatieven (niet onderzocht)	69
Kernrisico (citaat OV Winklerplein)	70
Hoofdstuk 14. Groen van Prinstererschool – Van Woningplan naar Noodschool, Een Volledige Mislukking.....	71
Doelstelling (citaat gemeente)	71
Huidige stand van zaken (januari 2026).....	71
Kosten (indicatief, bijgesteld januari 2026).....	71
Planning en fasering.....	72
Participatie.....	72
Risico’s.....	73
Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021	73
Alternatieven (niet onderzocht)	73
Kernrisico (citaat Slydregt.NU, juli 2025)	74
Bronnen	74
Hoofdstuk 15. Watertorenterrein (voormalig Defensie terrein) – Privaat Project met Faciliterende Rol Gemeente.....	76

Doelstelling (citaat gemeente)	76
Huidige stand van zaken (januari 2026).....	76
Kosten (indicatief – geen directe investering gemeente)	77
Planning en fasering.....	77
Participatie.....	77
Risico's	78
Kernrisico.....	78
Bronnen	79
Hoofdstuk 16. AZC Sliedrecht-Noord – Gedwongen Solidariteit en Bestuursrechtelijke Strijd	80
Doelstelling (citaat gemeente)	80
Huidige stand van zaken (januari 2026).....	80
Kosten (officieel en bijgesteld)	81
Planning en fasering.....	81
Participatie.....	81
Risico's	82
Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021	82
Alternatieven (niet onderzocht)	82
Kernrisico (citaat Slydregt.NU, augustus 2025).....	83
Hoofdstuk 17. ARCADIS – Miljoenenadvies zonder Resultaat	84
Doelstelling (citaat gemeente)	84
Huidige stand van zaken (januari 2026).....	84
Participatie.....	84
Risico's	85
Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021	85
Alternatieven (niet onderzocht)	85
Kernrisico (citaat wethouder Spek, oktober 2025).....	86
Bronnen	86
Hoofdstuk 18	87
Samenvatting risico's	88
Kernconclusie	88
Bronnen	89

Hoofdstuk 19. Totaal kostenoverzicht – januari 2026	90
Conclusie	93
Hoofdstuk 20. Alternatieven die nooit serieus zijn onderzocht	94
Citaat wethouder Spek (raad 25 september 2025)	98
Conclusie	98
Hoofdstuk 21. Openstaande Wob/Woo-verzoeken & technische vragen	99
Artikel-37-vragen zonder antwoord (laatste 6 maanden)	101
Tussenstand (12 januari 2026)	101
Kernkritiek.....	101
Hoofdstuk 22: Gebrek aan participatie – de verborgen oorzaak van falende projecten	102
Doelstelling (citaat Omgevingsvisie 2021)	102
Huidige stand van zaken (januari 2026).....	102
Voorbeelden van gebrek aan participatie	105
Participatie.....	105
Risico's.....	106
Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021	106
Alternatieven (niet onderzocht)	106
Kernrisico (citaat Slydregt.NU, november 2025)	106
Bronnen	107
Hoofdstuk 23. Reflectie op het Functioneren van Ambtenaren, College en Gemeenteraad in Sliedrecht: Een Pleidooi voor Verandering.....	108
Ambtenaren: Overbelast, Reactief en Gebrek aan Strategische Ruimte.....	108
Integratie doel Zwartboek en adviezen.....	108
College: Ambitieuw maar Onrealistisch, met Structurele Onverantwoording.....	109
Integratie doel Zwartboek en adviezen.....	109
Gemeenteraad: Passief Toezicht, Te Weinig Druk op Uitvoering.....	109
Integratie doel Zwartboek en adviezen.....	110
Algemene Conclusie	110
Hoofdstuk 24. Conclusie & Dringende Aanbevelingen	111
Dringende aanbevelingen	111
Budget en voordelen van deze aanpak.....	113

Conclusie	114
Hoofdstuk 25. Het Roer om: Niet alles kan en niet alles kan tegelijk	115
Inleiding.....	115
Huidig probleem: Top-down aanpak zonder prioritering	115
Voorstel: Brede inspraak via buurt- en wijkbeleid	115
Stap 1: Buurt- en wijkscans als basis.....	117
Stap 2: Vorming van projectgroepen per knelpunt.....	117
Stap 3: Integratie in nieuwbouw en knelpuntoplossing.....	118
Voordelen en risico's mitigeren	118
Tussenconclusie	118
Bronnen	119
Alternatieve toekomstperspectieven: behoud wat waardevol is, sluit risico's uit, bouw gevarieerd en slim.....	119
Slotconclusie	120

Voorwoord

Slydregt.NU constateert dat het overzicht op de bouwactiviteit van het college van Burgemeester en Wethouders volledig zoek is en ziet zich genoodzaakt tot een inventarisatie van de bouwplannen van het college alsmede de hieraan verbonden kosten en risico's. Slydregt.NU heeft bij de inventarisatie gebruik gemaakt van artificiële intelligentie om de grote hoeveelheden documenten te onderzoeken, hetgeen niet wegneemt dat er toch nog documenten kunnen ontbreken dan wel ten onrechte kunnen zijn opgenomen. Meerdere personen hebben het Zwartboek gecontroleerd, maar Slydregt.NU roept een ieder op mogelijke omissies te melden. Dit Zwartboek is zoveel mogelijk gebaseerd op officieel gepubliceerde stukken van de gemeente Sliedrecht (raadsinformatie, collegevoorstellen, omgevingsvisie, subsidiebeschikkingen, bestemmingsplannen en inspraakreacties) aangevuld met de door het college van Burgemeester & Wethouders vrijgegeven kostenramingen en plannings tot november 2025. Dit neemt niet weg dat naast voormelde documenten er ook door het college en/of gemeenteraad geheim verklaarde documenten de basis vormen voor bouwactiviteiten met weinig of geen concrete resultaten en/of toegevoegde waarde. Het vorenstaande leidt tot onjuistheden in de aangegeven kosten (meestal zijn de werkelijke

kosten immers aanzienlijk hoger). Slydregt.NU heeft ook relevant documenten van het college van B&W opgevraagd en is in afwachting van ter beschikkingstelling.

Waar gegevens nog ontbreken of niet kunnen worden beantwoord, is dit expliciet gemarkeerd met:

“[OPEN – technische vraag ingediend bij gemeente d.d. xx- januari 2026]”.

Een zwartboek is een kritisch rapport dat misstanden, risico's en verborgen feiten aan de orde stelt. Het dient als waarschuwing en oproep tot actie, gebaseerd op feiten en transparantie. In dit geval belichten we de (voorgenomen) ruimtelijke activiteiten in Sliedrecht, om te voorkomen dat ambitieuze plannen uitmonden in financiële rampen voor de gemeenschap. Het is geen aanval, maar een pleidooi voor betere besluitvorming.

Oproep aan de bevolking en betrokkenen

Slydregt.NU richt zich tot alle inwoners van Sliedrecht, ondernemers, verenigingen en andere betrokkenen: help mee om dit Zwartboek completer te maken! De gemeente heeft geen integraal plan voor de binnenstedelijke vernieuwing – het ontbreekt aan een overkoepelende visie. In plaats daarvan zien we een aaneenschakeling van geïsoleerde projecten, elk met eigen externe adviesbureaus (zoals ARCADIS voor de Noord-Zuidverbinding en diverse bodemexperts voor PFAS-sanering). Er is geen coördinatie, geen samenwerking of coproductie tussen deze bureaus, wat leidt tot versnippering en inefficiëntie. De gemeente lijkt zelf niet precies te weten waar ze mee bezig is: deadlines worden gemist, risico's onderschat en stukken achtergehouden. Het grote risico? Verschrikkelijk veel geld en tijd gaat verloren aan eindeloze plannenmakerij en dure externe adviesbureaus (reeds €5,4 mln. uitgegeven aan advieskosten alleen¹), zonder dat er enig positief resultaat tegenover staat. Denk aan vertragingen door MER-procedures, subsidieverlies van €21 mln. of saneringskosten die oplopen tot €30 mln. – allemaal betaald uit uw belastinggeld, zonder tastbare verbeteringen in leefbaarheid of infrastructuur.

Hoe kunt u helpen?

¹ Hoofdstuk 11

- Gegevens inventariseren: Deel documenten, e-mails, inspraakreacties of persoonlijke ervaringen met ons. Heeft u info over grondverwerving, PFAS-verontreiniging of planschadeclaims? stuur ze naar zwartboek.sliedrecht@gmail.com.
- Technische vragen stellen: gebruik onze voorbeeldmails om Woo-verzoeken of art. 37-vragen in te dienen bij de gemeente.
- Bijwonen bijeenkomsten: kom naar onze open sessies (volgende: 15 februari 2026, locatie volgt) om mee te discussiëren.
- Verspreiden: deel dit Zwartboek met anderen – hoe meer mensen het lezen, hoe groter de druk op transparantie en beter besluitvorming.

Help mee om dit Zwartboek completer te maken, zodat we samen druk kunnen uitoefenen op meer transparantie en betere besluitvorming.

Hoofdstuk 1. Inleiding & samenvatting risico's

(versie 6.0 – 12 januari 2026)

In 2021 presenteerde de gemeente Sliedrecht de Omgevingsvisie als leidraad voor een ambitieuze binnenstedelijke vernieuwing en een gecontroleerde uitbreiding ten noorden van de bestaande bebouwde kom². Vijf jaar later is er geen fysieke realisatie van betekenis waarneembaar, maar wel een ongecoördineerd geheel van achttien projecten met cumulatieve geraamde kosten van €241–346 miljoen, waarvan €220–325 miljoen als netto eigen risico voor de gemeente resteert³.

Slydregt.NU constateert dat het overzicht op de bouwactiviteiten van het college volledig zoek is. De gemeente publiceert slechts een deel van de kostenramingen op openbare gemeentepagina's en in begrotingsdocumenten, terwijl een substantieel deel van de werkelijke kostenontwikkeling verborgen blijft in niet-openbare stukken, waaronder aanbestedingsstukken, contracten met externe bureaus, onderhandelingen met ontwikkelaars, financiële paragrafen in anterieure overeenkomsten, bijgestelde ramingen na

² Omgevingsvisie Sliedrecht 2021 (vastgesteld 2021, raad.sliedrecht.nl).

³ Eigen berekening op basis van collegevoorstellen en bijgestelde ramingen (zie Hoofdstuk 11).

indexering/inflatie/meerwerk, en interne risiconotities⁴. Dit gebrek aan openbaarheid belemmert onafhankelijke controle en democratische verantwoording.

Afhankelijkheden en inherente risico's

De projecten zijn niet losstaand, maar vormen een keten van afhankelijkheden – één vertraging blokkeert alles. Hieronder de belangrijkste koppelingen en risico's:

Afhankelijkheid	Gevolg als één schakel faalt	Inherent risico
Noord-Zuidverbinding → Groene corridor → Groene Longen fase 1	Geen viaduct → geen corridor → fase 1 geen aansluiting	Zeer waarschijnlijk verlies €21 mln subsidie
Noord-Zuidverbinding → Sportpark Buiten → verhuizing v.v. Sliedrecht → Stationspark III	Geen viaduct → geen sportpark → club blijft zitten → Sportlaan niet verkocht	€4–7 mln verlies grondopbrengst + €1,2 mln weggegooid krediet
Binnenstedelijke herstructurering (Maaslaan) → Groene Longen fase 3	Sloop paviljoens/faillissement tender → fase 3 stagneert	PFAS-sanering +€15–30 mln; bezwaren/beroep lopen
AZC Noord → Sliedrecht-Noord voorzieningen (school, huisarts)	Bezwaar/beroep AZC → druk op voorzieningen zonder aanpassing	Sociale onrust + €18–25 mln extra (procedures)

De gemeente koppelt projecten aan elkaar, maar biedt geen integraal plan, geen centraal risicoregister en geen open communicatie over wat er gebeurt als één schakel faalt. Dit is geen toeval – het is een direct gevolg van het ontbreken van centrale regie.

De belangrijkste projecten, geordend naar risico

- Noord-Zuidverbinding (€35–37 mln, zeer waarschijnlijk verlies €21 mln subsidie)⁵

⁴ Aanbestedingsstukken (Woo 2025-091 e.a.).

⁵ Collegevoorstel 2025-056 en subsidiebeschikking MIRT-2022-048.

- Groene Longen (€18–45 mln, PFAS-sanering Chemours nog niet aangesproken)⁶
- Binnenstedelijke herstructurering (€48–80 mln)⁷
- AZC Sliedrecht-Noord (€18–25 mln)⁸
- Verhuizing v.v. Sliedrecht (€18–22,6 mln)⁹
- Renovatie raadhuis & gemeentekantoor (€12,37–14,07 mln)¹⁰
- Bovenwijkse investeringen + warmtenet Noord (€18–28 mln)¹¹
- Overige projecten (Elektra, Watertorenterrein, Stationspark III, Groen van Prinstererschool, etc.)

Totaal geraamde kosten (12 januari 2026)

- Laagste schatting: €241 miljoen
- Hoogste schatting incl. risico's: €308–346 miljoen
- Harde externe dekking: €21 miljoen (MIRT-subsidie Noord-Zuidverbinding)
- Eigen risico gemeente: €220–325 miljoen

De 8 grootste risico's (samengevat)

1. Zeer waarschijnlijkheid verlies €21 mln subsidie (Noord-Zuidverbinding, deadline 31-12-2027)¹²
2. Hoge waarschijnlijkheid (100 %) additionele PFAS-saneringskosten €35–55 mln (Chemours nog niet aangesproken)¹³
3. Mogelijk verval exploitatie zalencentrum en zwembad Hardinxveld-Giessendam (€8–15 mln)¹⁴
4. Escalatie planschade en huurverplichtingen v.v. Sliedrecht (€3,4 mln en stijgend)¹⁵

⁶ Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026.

⁷ Raadsvoorstel T25013 en bezwaarschriften Maaslaan/Middeldiepstraat.

⁸ Gemeentepagina AZC Sliedrecht-Noord (november 2025).

⁹ Raadsbesluit 14 oktober 2025 en college 2025-034.

¹⁰ RIB 2025-045.

¹¹ Meerjarenprogramma Grondexploitatie 2025-2034.

¹² Collegevoorstel 2025-056 en subsidiebeschikking MIRT-2022-048.

¹³ Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026.

¹⁴ Collegevoorstel T25018 (november 2025).

¹⁵ Raadsbesluit 14 oktober 2025 en college 2025-034.

5. Vertraging grondverwerving (6–10 jaar extra door onteigeningsprocedures)¹⁶
6. Juridische procedures (AZC, Maaslaan, Middeldiepstraat) met financiële en sociale consequenties¹⁷
7. Marktstagnatie grondexploitatie Noord en Stationspark III (€15–25 mln)¹⁸
8. Inflatie- en rentestijging (€15–25 mln)¹⁹

Een structureel patroon dat bijna alle projecten kenmerkt, is het volgende:

de gemeenteraad keurt een krediet goed, het college schakelt een externe adviseur in voor advies, en vervolgens voert het college het project op eigen houtje uit – zonder plan van aanpak, zonder projectgroep met belanghebbenden en zonder tussentijds overleg met de gebruikers of omwonenden.

Tussentijds is er ook geen terugkoppeling over de uitvoering en de stand van het werk.

Het spreekt voor zich dat de gemeenteraad hierop zou moeten toezien – maar dat doet ze niet.

De raad ontvangt weliswaar incidentele informatie, maar geen systematische, tijdige en heldere rapportage over voortgang, risico's en afwijkingen. Daardoor blijft de raad passief toeschouwer, terwijl de kosten escaleren en het draagvlak verdampt.

Conclusie

De gemeente Sliedrecht kampt met een gefragmenteerd projectlandschap zonder centrale regie, transparantie en adequate risicobeheersing. De cumulatieve financiële blootstelling van €220–325 miljoen, gecombineerd met structurele participatiegebreken en een gebrek aan openbaarheid van cruciale documenten, vormt een substantieel risico voor de financiële huishouding en het maatschappelijk vertrouwen.

Dit Zwartboek beoogt geen polemieken, maar een feitelijke analyse en een oproep tot heroverweging van de huidige aanpak ten gunste van een meer integrale, transparante en participatieve besluitvorming.

¹⁶ RIB 2024-0124.

¹⁷ Raadsvoorstel T25013 en bezwaarschriften Maaslaan/Middeldiepstraat.

¹⁸ Meerjarenprogramma Grondexploitatie 2025-2034.

¹⁹ Begroting 2025-2028.

Bronnen

Omgevingsvisie Sliedrecht 2021 (raad.sliedrecht.nl)

Raadsvoorstel T25013 (6 mei 2025)

Bezwaarschriften Maaslaan (juni 2025) & Middeldiepstraat (juli 2025)

Amendement PRO/PvdA parkeren (3 juni 2025)

Gemeentenieuws november 2025 (IKC-verplaatsing)

Sliedrecht24 & Het Kompas (mei–december 2025)

Hoofdstuk 2. De keten van afhankelijkheden – Eén vertraging blokkeert alles

(versie 6.0 – 12 januari 2026)

Kernprobleem

De gemeente Sliedrecht koppelt projecten aan elkaar, maar wijzigt halverwege tracés en voorwaarden zonder duidelijke communicatie. Dit maakt de hele constructie rommelig, gezocht en totaal onverantwoord – één vertraging of technische onmogelijkheid blokkeert alles, met enorme financiële risico's.

De belangrijkste koppelingen (keten in beeld)

Schakel	Afhankelijk van	Gevolg als schakel faalt	Inherent risico
Noord-Zuidverbinding (viaduct over A15)	Deadline 31-12-2027 (€21 mln MIRT-subsidie)	Geen viaduct → geen groene corridor	subsidieverlies
Groene corridor (parkstrook)	Noord-Zuidverbinding	Geen corridor → Groene Longen fase 1 geen aansluiting	Verloren leefbaarheid & klimaatadaptatie
Sportpark Buiten (v.v. Sliedrecht)	Noord-Zuidverbinding + groene corridor	Geen sportpark → club blijft zitten	€4–7 mln verlies grondopbrengst Sportlaan + €1,2 mln weggegooid kleedkamerkrediet
Stationspark III (bedrijventerrein)	Verhuizing v.v. Sliedrecht	Geen verhuizing → bedrijventerrein blokkeert	€23–30 mln project stagneert

Zwembad & zalencentrum Lockhorst	Oorspronkelijk tracé Noord-Zuid (nu aangepast)	Sloop blijft gepland (Q2 2026)	€12–15 mln risico nieuw bad/zalen
Slidrecht-Noord (1.750+ woningen, warmtenet)	Noord-Zuidverbinding voor bereikbaarheid	Geen viaduct → woningbouw stagneert	Bereikbaarheidsproblemen nieuwe wijk

Huidige stand van zaken (januari 2026)

- Noord-Zuidverbinding: tracé aangepast (ten oosten van zwembad/zalencentrum); viaduct loopt niet meer direct over Lockhorst, maar sloop blijft gepland (Q2 2026). Technische onmogelijkheden op oorspronkelijke locatie; oostelijke variant offert parkeerterrein op²⁰.
- v.v. Slidrecht: Financiële onmogelijkheid verhuizing (geen middelen); club wil blijven²¹. Als club blijft zitten → nieuw stukje bedrijventerrein (Stationspark III) wordt onmogelijk. Slydregt.NU wil voetbal laten zitten en zwembad/zalencentrum behouden²².
- Zwembad & zalencentrum: College wil toch sloop en nieuw bad (Hardinxveld-onderhandeling tot 30-06-2026).
- Groen langs Betuweroute: Strook braak door geluidszones spoorlijn; noodgedwongen als park aangelegd (waterberging).
- Subsidie Noord-Zuid: Gekoppeld aan ecoduct/groene corridor – “niemand wil het ecoduct”, maar parkzone “kan wel”²³.

Participatie

Participatie over deze keten is nagenoeg afwezig. Bewoners krijgen per project een klankbordgroep of informatieavond, maar nooit een totaaloverzicht van hoe alles

²⁰ Ingezonden brief Slidrecht²⁴ (oktober 2025, verkeerstechnische problemen).

²¹ Slydregt.NU (oktober–december 2025).

²² Slydregt.NU voorstel (december 2025).

²³ Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026.

samenhangt. Er is geen inspraak op de onderlinge afhankelijkheden of een plan B als één schakel faalt. Slydregt.NU en omwonenden klagen over “geen echte zeggenschap” en “haast” in het ontwerp²⁴. Dit is een klassiek voorbeeld van schrale, gefragmenteerde participatie: “meedenken” per project²⁵ – zonder zicht op de kettingreactie²⁶.

Risico's

- Technische onmogelijkheden: Verbinding niet uitvoerbaar op oorspronkelijke locatie; oostelijke variant offert parkeerterrein op²⁷.
- Financiële onhaalbaarheid club: Verhuizing onmogelijk voor v.v. Sliedrecht (geen middelen); bedrijventerrein blokkeert²⁸.
- Gezochte oplossing college: Subsidie gekoppeld aan ecoduct dat niemand wil; parkzone “kan wel”, maar hangt af van viaduct²⁹.
- Totale ketenrisico: Eén vertraging (bijv. MER) blokkeert alles → +€25–40 mln extra kosten³⁰.

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021

Past in “multimodale knoop A15-Spoorzone” (blz. 4): “Duurzame energie & multimodaal knopen³¹”. Impliciete belangen: Groen als “verzachting” van viaduct, maar geen harde verplichting. Participatie: “Meedenken over ontwikkelingen” (blz. 12) – geen invloed op kernbeslissingen³².

²⁴ Slydregt.NU november 2025.

²⁵ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

²⁶ Patroon gefragmenteerde participatie (zie Hoofdstuk 16).

²⁷ Ingezonden brief Sliedrecht²⁴ (oktober 2025, verkeerstechnische problemen).

²⁸ Slydregt.NU (oktober–december 2025).

²⁹ Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026.

³⁰ Eigen berekening ketenrisico (zie Hoofdstuk 11).

³¹ Omgevingsvisie 2021, blz. 4.

³² Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

Alternatieven (niet onderzocht)

- Slydregt.NU voorstel: Voetbal laten zitten, zwembad/zalencentrum behouden – €12–15 mln besparing, direct start³³.
- Gefaseerde aanpak (eerst groen, dan viaduct): Sneller, lager subsidierisico.
- Losstaand park zonder koppeling aan Noord-Zuid: Meer recreatie, minder afhankelijkheid.

Kernrisico (citaat wethouder Spek, oktober 2025)

“De planning is strak, maar haalbaar – we ontkennen elke vertraging³⁴.” Realiteit: De groene corridor is een bijproduct van Noord-Zuid. Als het viaduct faalt, verdwijnt ook het park – een symbool van verspilling en gebrek aan regie.

Bronnen

- Projectpagina Sliedrecht Bouwt (noord-zuidverbinding, november 2025)
- Collegevoorstel 2025-056 (Noord-Zuidverbinding)
- Bestemmingsplan Sportpark Buiten 2025
- Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026 (raad 24-06-2025)
- Slydregt.NU (oktober–december 2025)
- Ingezonden brief Sliedrecht24 (oktober 2025, verkeerstechnische problemen)

³³ Slydregt.NU voorstel (december 2025).

³⁴ Informatieve avond 28 oktober 2025 (wethouder Spek).

Hoofdstuk 3. Noord-Zuidverbinding over de A15

Doelstelling (citaat gemeente)

“Een verkeersveilige verbinding over de A15 tussen Thorbeckelaan en N482, inclusief park en sportvoorzieningen, om Sliedrecht-Noord (1.750+ woningen) te verbinden met het dorp³⁵”.

Kosten (officieel en bijgesteld)

Uit het raadsvoorstel Hoofdstructuur Noord-Zuidverbinding (zaaknummer 2025-0121983) en de bijbehorende bijlagen (vooral de financiële onderlegger en de kwartalenrapportage):

1. Oude raming (2022–2024)
 - a. Totaalproject: ~ €33,05 miljoen
 - b. Rijkssubsidie MIRT: €21 miljoen (70 %)
 - c. Eigen gemeentelijk aandeel: ~ €12,05 miljoen
2. Nieuwe / bijgestelde raming (november 2025 – januari 2026)
 - a. Totaalproject: €35,25–37 miljoen (stijging van €2,2–3,95 miljoen).
 - b. Extra kredietvraag november 2025: €2,2 miljoen specifiek voor voorbereidingsonderzoeken (flora/fauna, optimalisaties, variantenstudie) om vertraging te voorkomen en de deadline 2027 te halen. Dit krediet is inmiddels (of wordt op 20 januari) beschikbaar gesteld.
 - c. Rijkssubsidie blijft €21 miljoen (geen wijziging).
 - d. Eigen aandeel gemeente stijgt dus naar ~ €14,25–16 miljoen (inclusief de €2,2 mln extra).
3. Wat is er concreet veranderd?
 - a. De €2,2 miljoen is een aanvullend krediet (geen herallocatie uit oude potten), bedoeld om de ontwerpfase (ARCADIS) af te maken en de MER-procedure op te starten.
 - b. Reden: de variantenstudie en optimalisaties kostten meer tijd en geld dan begroot → risico op missen van de subsidiedeadline 31-12-2027.
 - c. Het college noemt het “preventief” om vertraging te voorkomen, maar het is een teken dat de oorspronkelijke raming alweer achterhaald is.

³⁵ Projectpagina Sliedrecht Bouwt, november 2025 (sliedrechtbouwt.nl).

4. Wat blijft hetzelfde?

- a. Deadline blijft 31 december 2027 (anders weg €21 mln subsidie).
- b. Geen nieuwe raming voor de bouwfase zelf (nog steeds indicatief €35–37 mln totaal).
- c. Tracé-aanpassing (ten oosten van Lockhorst) en sloop Lockhorst (Q2 2026) staan nog steeds vast.

Dit is het zoveelste voorbeeld van het patroon: krediet wordt gegeven → externe adviseur (ARCADIS) maakt kosten hoger → college vraagt extra geld om vertraging te voorkomen → raad stemt in → geen echte sturing of second opinion → risico op nog meer overschrijdingen. De €2,2 miljoen is een pleister op een open wond, terwijl de onderliggende problemen (geen MER-start, onduidelijke sanering, gebrek aan participatie) niet worden opgelost.

Deadline (harde subsidievoorwaarde)

Start aanleg vóór 31 december 2027 → bij vertraging vervalt gehele subsidie van €21 miljoen (terugvordering mogelijk)³⁶.

Huidige stand van zaken (januari 2026)

- Ontwerpfase (ARCADIS): Loopt tot eind 2025; variantenstudie (aansluitingen wegnen) en optimalisaties (bijv. groen inrichting) kosten tijd, maar wethouder Spek ontkent vertraging (informatieve avond 28 oktober 2025)³⁷.
- MER-procedure: Nog niet gestart [OPEN – screening bij provincie Zuid-Holland ingediend 03-10-2025; geen reactie januari 2026]³⁸.
- Verplaatsing sportvelden v.v. Sliedrecht: Nog niet onherroepelijk (zienswijzen tot 15-12-2025); klankbordgroep (verenigingen, bewoners, school) actief voor parkontwerp (wandelingen en avonden december 2025–maart 2026)³⁹.

³⁶ Subsidiebeschikking Ministerie I&W d.d. 23-12-2022 (kenmerk MIRT-2022-048).

³⁷ Informatieve avond raad 28 oktober 2025, wethouder Spek.

³⁸ Screening MER bij provincie Zuid-Holland ingediend 03-10-2025 [OPEN].

³⁹ Klankbordgroep sportverenigingen, december 2025–maart 2026.

- Voorlopig ontwerp eind 2025 ter raad; Omgevingsplanprocedure start 2026 (wijziging bestemmingsplan). Bouwstart 2027 gekoppeld aan Sliedrecht-Noord (1.800 woningen)⁴⁰.
- Het plan kan wegens technische onmogelijkheden niet worden uitgevoerd met als gevolg dat het zwembad annex zalencentrum niet hoeft te worden afgebroken.
- Het college heeft het tracé aangepast en houdt evenwel op grond van haar moverende redenen toch vast aan amotie van het zwembad annex zalencentrum.

Planning en fasering (bijgesteld januari 2026)

- Eind 2025: Voorlopig ontwerp + raadsbesluit; €2,2 miljoen voor onderzoeken (flora/fauna).
- Begin 2026: Omgevingsplanprocedure (provincie goedkeuring).
- Eind 2027: Start aanleg (viaduct, park, sportfaciliteiten).
- 2028+: Volledige realisatie, incl. groene corridor met Groene Longen.

Participatie

De gemeente claimt "klankbordgroep actief" (december 2025–maart 2026), maar in de praktijk is inspraak beperkt tot parkontwerp en wandelingen – geen invloed op tracé, timing, varianten of alternatieven⁴¹. Bewoners en verenigingen (korfbal, volkstuin) worden geïnformeerd, maar PRO Sliedrecht signaleert "haast" en gebrek aan echte zeggenschap (september 2025)⁴². Dit is een klassiek voorbeeld van schrale, formele participatie: "meedenken" zonder impact, in strijd met de Omgevingsvisie-belofte van "in een vroeg stadium meedenken"⁴³.

⁴⁰ Projectpagina Sliedrecht Bouwt, november 2025 (sliedrechtbouwt.nl).

⁴¹ Klankbordgroep sportverenigingen, december 2025–maart 2026.

⁴² PRO Sliedrecht, september 2025 (Sliedrecht24).

⁴³ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

Risico's (verfijnd met recente updates)

- Subsidieverlies is zeer reëel bij 1 jaar vertraging (collegevoorstel 2025-056, blz. 9); strakke planning erkend, maar variantenstudie kostte al tijd (Q2-rapportage 2025)⁴⁴.
- MER-procedures: Screening loopt, maar geen start – kan 6–12 maanden vertragen⁴⁵.
- Afhankelijkheid Sliedrecht-Noord: Planvorming contourenplan (met marktpartijen) moet provincie overtuigen; raadsbesluit begin 2026 cruciaal⁴⁶.
- Sociale impact: Verplaatsing verenigingen (korfbal, volkstuin) en bewonersavonden lopen, maar PRO Sliedrecht signaleert "haast" (september 2025)⁴⁷.
- Kosten: Extra €2,2 miljoen nu gereserveerd, maar inflatie kan +€1–2 miljoen toevoegen [OPEN – gedetailleerde raming Q4-rapportage december 2025 ontbreekt]⁴⁸.

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021

Geframed als "multimodale knoop" in A15-Spoorzone (blz. 4), met doelen voor duurzame energie en logistiek. Citaat: "Duurzame energie & multimodaal knopen" – koppelt aan regionale agenda (Rotterdam-Duitsland corridor)⁴⁹. Actoren: Ministerie I&W, provincie, ARCADIS. Impliciete belangen: Centralisatie via "bestuurlijke bundeling", met risico's (vertraging) niet gekwantificeerd; alternatieven zoals tunnelbak ontbreken.

Alternatieven (niet onderzocht, zie Hoofdstuk 13)

- Noord-Zuid als tunnelbak i.p.v. viaduct: €5–8 mln goedkoper, minder grondverwerving.
- Gefaseerde aanleg (eerst fiets/voetgangers): Sneller, lager subsidierisico.

⁴⁴ Collegevoorstel 2025-056, blz. 9.

⁴⁵ Screening MER bij provincie Zuid-Holland ingediend 03-10-2025 [OPEN].

⁴⁶ Projectpagina Sliedrecht Bouwt, november 2025 (sliedrechtbouwt.nl).

⁴⁷ PRO Sliedrecht, september 2025 (Sliedrecht24).

⁴⁸ Kwartaalrapportage Q3 2025, raad september 2025.

⁴⁹ Omgevingsvisie 2021, blz. 4.

Kernrisico (citaat wethouder Spek, oktober 2025)

“De planning is strak, maar haalbaar – we ontkennen elke vertraging⁵⁰.”

Toch: Variantenstudie en optimalisaties kosten tijd, en de deadline 2027 blijft een zwaard van Damocles. Dit project balanceert op het subsidie-randje: €2,2 miljoen extra geïnvesteerd om vaart te maken, maar zonder MER-start en raadsbesluit begin 2026 dreigt alles te ontsporen. Zonder coördinatie met verplaatsingen (sport, zwembad) wordt het een kettingreactie van kosten en vertragingen.

⁵⁰ Informatieve avond raad 28 oktober 2025, wethouder Spek.

Hoofdstuk 4: Groene Longen – Drie corridors die nooit voltooiën

(versie 6.0 – 12 januari 2026)

Doelstelling (citaat gemeente)

“Drie parkachtige zones die polder, dorp en rivier verbinden voor klimaatadaptatie, recreatie en ecologische verbinding⁵¹”.

Huidige stand van zaken (januari 2026)

De verkenningsfase is afgerond eind 2025, maar er is geen significante realisatie of aanlegstart. Pilots (o.a. Groene Stoep en Dr. Schaepmanstraat) zijn medio 2024 afgerond en geëvalueerd, maar het project als zelfstandig geheel is opgegaan in andere plannen (Maaslaan/Middeldiepstraat, Sliedrecht-Noord, Noord-Zuidverbinding)⁵².

Long 1 (Winklerplein → Rivierdijk): Al grotendeels weg of zwaar aangetast door herinrichting Winklerplein (zie Hoofdstuk 8)⁵³.

Long 2 (Molenkade → Stationsweg): Verdwijnt door hoogbouw aan de Maaslaan (6 verdiepingen, sloop paviljoens/oude school)⁵⁴.

Long 3 (Dr. Schaepmanstraat → Maaslaan): Gereduceerd tot de oprit van de Noord-Zuidverbinding over de A15 – verder gaat deze long niet⁵⁵.

Nog te verwerven (college 12-09-2025, geen updates januari 2026)

- Kantoorgebouw De Heer: €2,8 mln + sanering €4,8–7,2 mln⁵⁶
- Verenigingsgebouw Wilhelmus: €1,35 mln
- 4 portiekflats Dr. Schaepmanstraat: €4,2 mln sloop+herplaatsing
- 3 portiekflats Maaslaan: [OPEN]

⁵¹ Omgevingsvisie 2021, blz. 87-92 (raad.sliedrecht.nl).

⁵² Raadsinformatiebrief 2024-0124.

⁵³ Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026, bijlage 1.

⁵⁴ Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026, bijlage 1.

⁵⁵ Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026, blz. 40.

⁵⁶ Bodemonderzoek Lockhorst-terrein 2024.

- Totaal nog te verwerven: ±€11,5 mln

PFAS-verontreiniging

Bodemonderzoek Lockhorst-terrein (2024): 1.200 µg/kg PFOS → saneringsplicht klasse “industrie”⁵⁷. Raming sanering Kantoorgebouw: €4,8–7,2 mln [OPEN – offerte nog niet openbaar]⁵⁸. Nieuwe zorg: Sloop Professorenbuurt triggert extra sanering; geen raming in recente stukken [OPEN – Woo 2025-124 ingediend 4 december 2025]⁵⁹.

Planning en fasering (bijgesteld januari 2026)

- Verkenningsfase: Afgerond eind 2025; geen aanlegstart⁶⁰.
- Fase 1: Mogelijk start Q1 2026 (afhankelijk Winklerplein-herinrichting)⁶¹.
- Fase 2: Voorbereiding 2026–2027; aanleg 2028+⁶².
- Fase 3: Sloop portiekflats na 2035; realisatie via herinrichting Professorenbuurt (geen exacte datum)⁶³.
- Totaal: 15–20 jaar, met risico op verdere uitloop door grondaankoop en sanering.

Participatie

Participatie bleef beperkt tot formele informatieavonden (2024) zonder co-creatie of invloed op de plannen. Bewoners pleitten in ingezonden stukken voor een “kleine groene long” in versteende wijken (mei 2025), maar dit leidde niet tot aanpassingen⁶⁴. De gemeente verwijst naar de Omgevingsvisie (“in een vroeg stadium meedenken”)⁶⁵, maar in de praktijk is er geen vetorecht, geen aanpassing op input en geen echte inspraak – een klassiek voorbeeld van

⁵⁷ Rechterlijke uitspraak Chemours 2023.

⁵⁸ Bodemonderzoek Lockhorst-terrein 2024.

⁵⁹ Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026, blz. 40.

⁶⁰ Raadsinformatiebrief 2024-0124.

⁶¹ Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026, bijlage 1.

⁶² Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026, bijlage 1.

⁶³ Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026, blz. 40.

⁶⁴ Ingezonden stukken Slidrecht24, mei 2025.

⁶⁵ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

schrale, formele participatie⁶⁶.

Risico's (uitgebreid)

- Vertraging door verkenning: Project “kan gaan” via sloop Professorenbuurt, maar geen harde commitments – pilots geëvalueerd, geen follow-up⁶⁷.
- Grondverwerving mislukt: 10–30% privaat; onteigening 3–7 jaar⁶⁸.
- PFAS-sanering: +€15–30 mln; geen Chemours-claim ondanks rechterlijke uitspraak 2023⁶⁹.
- Sociale weerstand: Ingezonden stukken en bezwaren tegen sloop Professorenbuurt; geen aanpassing⁷⁰.
- Kostenoverschrijding: Inflatie en sloop kunnen +€5–10 mln toevoegen [OPEN – gedetailleerde raming Programmaplan ontbreekt]⁷¹.

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021

De Groene Longen worden geframed als “groenblauwe structuren” voor klimaatadaptatie (blz. 87), maar impliceren verdichting en sloop⁷². Citaat: “Parkachtige verbindingen tussen polder en Merwede” – zonder alternatieven zoals “één robuuste corridor”. Actoren: Gemeente, Tablis Wonen, provincie (voor MER). Impliciete belangen: Vastgoedlobby via “duurzame transformatie”, met PFAS-risico's verschoven naar inwoners.

Alternatieven (niet onderzocht, zie Hoofdstuk 13)

- Eén robuuste Groene Long i.p.v. drie: €18–25 mln besparing, 8 jaar i.p.v. 20.

⁶⁶ Patroon schrale participatie (zie Hoofdstuk 16).

⁶⁷ Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026, blz. 40.

⁶⁸ Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026, bijlage 1.

⁶⁹ Rechterlijke uitspraak Chemours 2023.

⁷⁰ Ingezonden stukken Sliedrecht24, mei 2025.

⁷¹ Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026, blz. 40.

⁷² Omgevingsvisie 2021, blz. 87-92 (raad.slidrecht.nl).

- “Kleine groene long” in versteende wijken (bijv. Professorenbuurt zonder grootschalige sloop): Sneller en goedkoper.

Kernrisico (citaat Programmaplan)

“Uiteindelijk kan de realisatie van de groene long gerealiseerd worden door de herinrichting van de Professorenbuurt door de sloop van een aantal portiekflats⁷³.” – maar geen planning of kostenraming, wat wijst op aanhoudende stagnatie.

Dit langetermijnproject (15–20 jaar) blijft hangen in verkenning tot eind 2025, met saneringskosten die escaleren en geen zicht op aanleg. Zonder coördinatie met slooprojecten (bijv. portiekflats) en zonder echte participatie dreigt het een symbool van ambitie zonder actie – ten koste van leefbaarheid en budget.

⁷³ Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026, blz. 40.

Hoofdstuk 5. Sloop zwembad & zalencentrum De Lockhorst Sloop zonder plan B

Huidige locatie wordt gesloopt ten behoeve van de Noord-Zuidverbinding (viaduct loopt exact over het bad)⁷⁴. Nieuw “dorpsbad” gepland op locatie Sportpark Buiten of gezamenlijk met Hardinxveld-Giessendam. Oude raming (2024): €9,5 miljoen. Nieuwe raming (november 2025): €11,8–13,2 miljoen (+€2,3–3,7 miljoen door inflatie, hogere energie-neutrale eisen en vertraging)⁷⁵. Extra kredietaanvraag (18 november 2025): €2,8 miljoen bovenop bestaande €9,5 miljoen → totaal nu €12,3 miljoen (laagste scenario)⁷⁶. Samenwerking Hardinxveld-Giessendam nog steeds niet beklonken; intentieovereenkomst verlengd tot 30 juni 2026 (was 31-12-2025)⁷⁷. Start bouw: niet eerder dan Q3 2027 (was Q1 2026)⁷⁸. Risico: Als samenwerking klappt → 100 % kosten voor Sliedrecht (€12,3–15 miljoen)⁷⁹. [OPEN – actuele businesscase gezamenlijk zwembad nog niet openbaar; Woo 2025-125 ingediend 2 december 2025]⁸⁰.

Zalencentrum De Lockhorst

- Gemeente bouwt géén nieuwe zaal → volledig overgelaten aan “particulier initiatief”.
- Marktconsultatie 2024 mislukt: geen serieuze gegadigden⁸¹.
- Nieuw (oktober 2025): Twee lokale ondernemers (namen nog niet openbaar) hebben een intentieovereenkomst getekend met de gemeente voor overname en nieuwbouw zalencentrum op eigen grond elders in Sliedrecht (locatie nog geheim)⁸².
- Voorwaarde gemeente: Exploitant moet uiterlijk 1 juli 2028 open zijn, anders vervalt de intentie en moet gemeente alsnog zelf bouwen of garant staan.

⁷⁴ Collegevoorstel 2025-056, Noord-Zuidverbinding.

⁷⁵ Collegevoorstel T25018, extra krediet zwembad, 18 november 2025.

⁷⁶ Raadsbesluit november 2025, €2,8 mln extra.

⁷⁷ Intentieovereenkomst Hardinxveld-Giessendam, verlengd tot 30-06-2026.

⁷⁸ Planning start bouw Q3 2027 (collegebrief november 2025).

⁷⁹ Risicoanalyse collegevoorstel T25018.

⁸⁰ Woo-verzoek 2025-125, ingediend 2 december 2025.

⁸¹ Marktconsultatie 2024 (RIB 2023-089).

⁸² Intentieovereenkomst ondernemers zalencentrum, oktober 2025.

- Raming als gemeente moet overnemen: €5,2–6,8 miljoen (was €4,2 miljoen)⁸³.
- Extra risico: Als de ondernemers afhaken → gemeente moet direct €6+ miljoen uittrekken én loopt planschadeclaims van verenigingen⁸⁴.

Sloopplanning (definitief januari 2026)

Sloop zwembad + zalencentrum: Q2 2026 (was Q4 2025) – direct na sluiting bad (maart 2026)⁸⁵. Tijdelijke zwemvoorziening: Nog steeds geen oplossing; college kijkt naar “tijdelijk buitenbad” of “pendel naar Papendrecht” (kosten €400.000–€800.000 per jaar)⁸⁶.

Participatie

Er is geen enkele participatie georganiseerd over de sloop, de locatiekeuze voor het nieuwe bad of alternatieven voor Lockhorst. Inwoners en gebruikers (scholen, zwemverenigingen) zijn niet betrokken bij de besluitvorming – een klassiek voorbeeld van “eerst slopen, dan pas nadenken”⁸⁷. De verenigingen zijn beperkt gehoord over mogelijke opties op basis van een voldongen en onherroepelijke verhuizing. De gemeente verwijst naar de Omgevingsvisie (“in een vroeg stadium meedenken”)⁸⁸, maar in de praktijk is er geen inspraak, geen co-creatie en geen invloed op de plannen⁸⁹.

Kernrisico's (geactualiseerd januari 2026)

- Kostenstijging zwembad +€2,8–3,7 miljoen → raad moet 2026 nog een keer extra krediet goedkeuren⁹⁰.
- Samenwerking Hardinxveld klapt → +€3–5 miljoen extra voor Sliedrecht alleen⁹¹.

⁸³ Raming overname gemeente, november 2025.

⁸⁴ Planschadeclaims verenigingen (Sliedrecht24 oktober 2025).

⁸⁵ Sloopplanning Q2 2026 (collegebesluit november 2025).

⁸⁶ Tijdelijke zwemvoorziening: “buitenbad” of “pendel Papendrecht” (college november 2025).

⁸⁷ Geen participatie over sloop of alternatieven (geen bewonersavonden over Lockhorst, Sliedrecht24 2025).

⁸⁸ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

⁸⁹ Geen co-creatie of invloed op plannen (Slydregt.NU november 2025).

⁹⁰ Raadsbesluit november 2025, €2,8 mln extra.

⁹¹ Risicoanalyse collegevoorstel T25018.

- Zalencentrum-ondernemers haken af → gemeente moet alsnog €6+ miljoen betalen (2028)⁹².
- Geen zwemwater 2026–2028 → gezondheidsschade jeugd + imagoschade⁹³.

Citaat wethouder Bijderwieden (raad 25 september 2025)

“Er komt echt een nieuw zwembad, maar de kosten zijn hoger dan verwacht. We moeten reëel zijn: inflatie en energie-eisen drukken zwaar⁹⁴.”

Conclusie

De Lockhorst wordt in 2026 gesloopt zonder dat er ook maar één alternatief gegarandeerd is. Het college gokt op een gezamenlijk bad (dat nog nergens op papier staat) én op twee lokale ondernemers voor de zalen (die elk moment kunnen afhaken). Als beide gokken mislukken, krijgt Sliedrecht een rekening van €18–21 miljoen plus twee jaar zonder zwembad of zalen. Dit is precies het patroon van alle andere projecten: eerst slopen, dan pas nadenken – zonder participatie, zonder alternatieven en zonder plan B.

⁹² Planschadeclaims verenigingen (Sliedrecht24 oktober 2025).

⁹³ Tijdelijke zwemvoorziening: “buitenbad” of “pendel Papendrecht” (college november 2025).

⁹⁴ Wethouder Beidewieden, raad 25 september 2025 (Sliedrecht24); RIB 2025-045

Hoofdstuk 6. Verhuizing v.v. Sliedrecht naar Sportpark Buiten - Tijdelijke pleister op een Open Wonde (december 2025)

Doelstelling (citaat gemeente)

“Verhuizing v.v. Sliedrecht naar nieuw sportpark Buiten met 6 velden, clubgebouw en parkeervoorzieningen; huidige locatie (Sportlaan) wordt bedrijventerrein voor grondopbrengst⁹⁵.”

Huidige stand van zaken (januari 2026)

- Tijdelijke kleedkamers goedgekeurd: Raad unaniem akkoord op 14 oktober 2025 met €1,198 miljoen krediet voor 11 nieuwe kleedkamers aan Sportlaan (tijdelijke oplossing tot verhuizing). Gemeente betaalt 80 %, v.v. Sliedrecht 20 % via huur (€10.000 eerste jaar, oplopend tot €20.000 over 5 jaar)⁹⁶.
- Verhuizing zelf: Nog steeds niet onherroepelijk; bestemmingsplan ter inzage tot 24 januari 2026. Zienswijzen ingediend (incl. v.v. Sliedrecht: “Blijven waar we zijn”), maar ongegrond verklaard⁹⁷.
- Frustratie club: Wnd. voorzitter Tom Pauw (30 september 2025): “Het liefst blijven we waar we zijn! Vertrouwen in verhuizing nul; huurprijs onbetaalbaar.” Leden “zat” van uitstel; dreiging met Raad van State of protest⁹⁸.
- Huidige locatie: Wordt bedrijventerrein (Stationspark III); verwachte opbrengst €6,8 miljoen (college 2025-034), maar bijgesteld naar €4,1 miljoen netto door planschade⁹⁹.

⁹⁵ Bestemmingsplan Sportpark Buiten 2025 (raad.sliedrecht.nl).

⁹⁶ Raadsbesluit 14 oktober 2025 (€1,198 mln kleedkamers).

⁹⁷ Bestemmingsplan ter inzage tot 24 januari 2026.

⁹⁸ Insprekreactie Tom Pauw, 30 september 2025 (Sliedrecht24).

⁹⁹ College 2025-034, bijgestelde grondopbrengst Sportlaan.

Kosten (bijgesteld januari 2026)

- Tijdelijke kleedkamers: €1,198 miljoen (reeds aanbesteed; start gebruik 2026)¹⁰⁰.
- Definitieve accommodatie: €8,8–12,4 miljoen (afhankelijk kunstgras/natuurgras; geen update)¹⁰¹.
- Totaal project: €18,2–22,6 miljoen (incl. verhuiskosten en huur over 5 jaar).
- Dekking: Volledig gemeente; grondopbrengst daalt door stagnatie¹⁰².

Planning en fasering

- Tijdelijke kleedkamers: Start bouw Q1 2026; gebruik vanaf seizoen 2026/2027¹⁰³.
- Verhuizing: Start bouw sportpark voorjaar 2028 (na subsidiebesluit Noord-Zuid); onherroepelijk bestemmingsplan Q2 2026¹⁰⁴.
- Huidige locatie: Bedrijventerreinontwikkeling 2028+ (na verhuizing)¹⁰⁵.

Participatie

Er is geen enkele participatie georganiseerd met de club of leden over de verhuizing. De smeebede van voorzitter Pauw (“het liefst blijven we waar we zijn”) is genegeerd; inspraak is nul¹⁰⁶. Er is met de leden van de voetbalvereniging geen enkel overleg gevoerd omtrent de ontwikkelingen van de huurprijzen. De gemeente verwijst naar het bestemmingsplan als “vaststaand”, zonder dialoog of alternatieven¹⁰⁷. Dit is een klassiek voorbeeld van schrale, formele participatie: de club wordt geïnformeerd, maar heeft geen invloed op de plannen¹⁰⁸.

¹⁰⁰ Raadsbesluit 14 oktober 2025 (€1,198 mln kleedkamers).

¹⁰¹ Bestemmingsplan Sportpark Buiten 2025 (raad.sliedrecht.nl).

¹⁰² College 2025-034, bijgestelde grondopbrengst Sportlaan.

¹⁰³ Raadsbesluit 14 oktober 2025 (€1,198 mln kleedkamers).

¹⁰⁴ Bestemmingsplan ter inzage tot 24 januari 2026.

¹⁰⁵ College 2025-034, bijgestelde grondopbrengst Sportlaan.

¹⁰⁶ Inspreekreactie Tom Pauw, 30 september 2025 (Sliedrecht24).

¹⁰⁷ Bestemmingsplan Sportpark Buiten 2025 (raad.sliedrecht.nl).

¹⁰⁸ Omgevingsvisie 2021, blz. 12 (“in een vroeg stadium meedenken”).

Risico's (geactualiseerd januari 2026)

- Planschadeclaims: 7 ingediend → totaal nu €3,4 miljoen (stijgend; incl. huur en uitstel)¹⁰⁹.
- Geen draagvlak club: Dreiging Raad van State; “vertrouwen nul” (Pauw, september 2025). Huur €20.000/jaar onbetaalbaar voor vereniging¹¹⁰.
- Vertraging: Afhankelijk Noord-Zuid (2027-deadline); als subsidie vervalt → hele verhuizing in gevaar¹¹¹.
- Kosten: Tijdelijke pleister €1,2 miljoen “weggegooid” als verhuizing uitstelt; totale opbrengst Sportlaan daalt naar €4,1 miljoen netto [OPEN – Woo 2025-126 ingediend 4 december 2025 voor bijgestelde exploitatie]¹¹².

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021

Gekoppeld aan “watergebonden terreinen” en “optimaliseren maritiem cluster” (blz. 4); verhuizing legitimeert bedrijventerrein. Citaat: “We voegen 2500 woningen toe (tot 2040)” – impliceert herontwikkeling Sportlaan, maar geen aandacht voor clubweerstand¹¹³. Actoren: v.v. Sliedrecht, ontwikkelaars. Impliciete belangen: Grondwaardecreatie; risico's (planschade) niet gekwantificeerd.

Alternatieven (niet onderzocht, zie Hoofdstuk 13)

- Blijven op huidige locatie (renovatie i.p.v. verhuizing): €12–15 mln besparing, direct start.
- Gefaseerde verhuizing (eerst kleedkamers, velden later): Minder risico subsidie.

¹⁰⁹ College 2025-034, bijgestelde grondopbrengst Sportlaan.

¹¹⁰ Inspreekreactie Tom Pauw, 30 september 2025 (Sliedrecht24).

¹¹¹ Subsidiebeschikking MIRT Noord-Zuid (2022).

¹¹² College 2025-034, bijgestelde grondopbrengst Sportlaan.

¹¹³ Omgevingsvisie 2021, blz. 4.

Kernrisico (citaat Tom Pauw, 30 september 2025)

“Het vertrouwen in 'we gaan naar Buiten' is naar een nulpunt gedaald. Zonder handvatten en met huur die we nooit kunnen opbrengen – het roer moet om!”¹¹⁴. De verhuizing hangt nog steeds in de lucht: €1,2 miljoen gepompt in tijdelijke kleedkamers, terwijl de club smeekt om te blijven. Zonder groen licht voor Sportpark Buiten (2028?) dreigt dit een bodemloze put van €18+ miljoen – met een gefrustreerde vereniging en dalende grondopbrengst als bonus.

¹¹⁴ Inspreekreactie Tom Pauw, 30 september 2025 (Sliedrecht24).

Hoofdstuk 7. Stationspark III – Bedrijventerrein-Uitbreiding Vastgelopen in Laddertoets, Stikstof/PFAS en Koppeling v.v. Sliedrecht

Doelstelling (citaat gemeente)

“Uitbreiding bedrijventerrein Stationspark III voor nieuwe economische activiteiten, met koppeling aan verhuizing v.v. Sliedrecht (sportvelden) en ruimte voor maritiem cluster – in lijn met transitie naar gemengde bestemming¹¹⁵.”

Huidige stand van zaken (januari 2026)

Stationspark III (uitbreiding bedrijventerrein ten noorden van de spoorlijn) ligt vastgelopen sinds 2024 door de laddertoets actualisatie (stikstof- en PFAS-regels). Het project is gekoppeld aan de verhuizing v.v. Sliedrecht (sportvelden naar Sliedrecht Buiten, zie Hoofdstuk 5), maar er is geen voortgang¹¹⁶.

- Oorspronkelijke planning: Voorbereiding 2023, start bouw 2025–2026.
- Stand: Laddertoets actualisatie loopt vast (stikstof/PFAS-problematiek); zienswijzen ingediend (incl. Slydregt.NU: “Stikstofblokkade en PFAS-risico niet onderzocht”, oktober 2025)¹¹⁷.
- Koppeling v.v. Sliedrecht: Sportvelden moeten hierheen, maar vertraging bedreigt hele verhuizing. Als v.v. Sliedrecht blijft zitten (geen financiële middelen voor renovatie huidige locatie), blokkeert dit de hele uitbreiding¹¹⁸.
- Omwonenden en Slydregt.NU klagen over milieu-impact (stikstof, PFAS) en gebrek aan participatie¹¹⁹.

¹¹⁵ Bestemmingsplan “Sliedrecht Buiten & Stationspark III”, vastgesteld 29 mei 2024.

¹¹⁶ Laddertoets actualisatie 2024–2025 (collegearchief).

¹¹⁷ Zienswijzen ingediend, Slydregt.NU oktober 2025 (Sliedrecht24).

¹¹⁸ Koppeling v.v. Sliedrecht (zie Hoofdstuk 5).

¹¹⁹ Omwonendenklachten onveiligheid/vervuiling (Sliedrecht24 2025).

Kosten (indicatief, bijgesteld januari 2026)

- Oorspronkelijke raming: €20–25 miljoen (uitbreiding, incl. infrastructuur en sanering)¹²⁰.
- Bijgestelde raming: €23–30 miljoen (+€3–5 miljoen door uitstel laddertoets, extra onderzoeken stikstof/PFAS en zienswijzen)¹²¹.
- Dekking: Gemeente (geen subsidies; risico op extra lening)¹²².
- Extra kosten: Onderzoek stikstof/PFAS + juridische afhandeling zienswijzen €0,5–1 mln per jaar sinds 2024¹²³.

Planning en fasering

- 2023–2024: Voorbereiding bestemmingsplan.
- 2024: Vaststelling bestemmingsplan (29 mei 2024); laddertoets actualisatie start.
- 2025: Laddertoets loopt vast; zienswijzen ingediend (Slydregt.NU oktober 2025).
- 2026+: Start aanleg (gekoppeld aan verhuizing v.v. Sliedrecht); geen nieuwe datum – vertraging loopt op¹²⁴.
- Verwachte oplevering: Onbekend – project “bevroren” door stikstof/PFAS¹²⁵.

Participatie

Participatie is volledig afwezig. Er zijn geen bewonersavonden, inspraakmomenten of overleg met omwonenden geweest over de laddertoets, stikstof/PFAS of alternatieve locaties. Omwonenden en Slydregt.NU zijn niet betrokken bij de besluitvorming – alleen zienswijzenprocedure¹²⁶. Slydregt.NU klaagt: “Stikstofblokkade en PFAS-risico niet onderzocht – en bewoners worden genegeerd¹²⁷.” Dit is een klassiek voorbeeld van schrale,

¹²⁰ Bestemmingsplan “Sliedrecht Buiten & Stationspark III”, vastgesteld 29 mei 2024.

¹²¹ Laddertoets actualisatie 2024–2025 (collegearchief).

¹²² Oorspronkelijke raming 2023 (collegearchief).

¹²³ Zienswijzen ingediend, Slydregt.NU oktober 2025 (Sliedrecht24).

¹²⁴ Koppeling v.v. Sliedrecht (zie Hoofdstuk 5).

¹²⁵ Laddertoets actualisatie 2024–2025 (collegearchief).

¹²⁶ Omwonendenklachten onveiligheid/vervuiling (Sliedrecht24 2025).

¹²⁷ Zienswijzen ingediend, Slydregt.NU oktober 2025 (Sliedrecht24).

formele participatie: de gemeente laat het project liggen zonder dialoog of oplossingen¹²⁸.

Risico's

- Laddertoets vastgelopen: Stikstof- en PFAS-regels blokkeren; actualisatie loopt sinds 2024 zonder doorbraak¹²⁹.
- Vertraging: Project volledig bevroren; koppeling v.v. Sliedrecht bedreigt hele verhuizing¹³⁰.
- Kostenoverschrijding: Uitstel + onderzoeken stikstof/PFAS → +€3–5 miljoen¹³¹.
- Sociale impact: Weerstand omwonenden; geen compensatie milieu- of parkeerlast¹³².
- Milieu-link: PFAS-vervuiling historisch terrein; geen saneringsplan [OPEN – PFAS/laddertoets-dossier Woo 2025-132 ingediend 5 december 2025]¹³³.

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021

Past in “watergebonden terreinen” (blz. 4): “Optimaliseren maritiem cluster met transitie naar gemengde bestemming.”¹³⁴ Impliciete belangen: Bedrijventerrein als motor voor economie, maar geen concrete aanpak voor stikstof/PFAS. Participatie: “Meedenken over ontwikkelingen” (blz. 12) – geen inspraak bij laddertoets of blokkade¹³⁵.

Alternatieven (niet onderzocht)

- Oorspronkelijke locatie zonder koppeling v.v. Sliedrecht: €3–5 mln goedkoper, sneller.
- Kleinere uitbreiding zonder PFAS-sanering: Lager risico, maar minder economische groei.

¹²⁸ Bijgestelde kosten +€3–5 mln extra (college 2025).

¹²⁹ Laddertoets actualisatie 2024–2025 (collegearchief).

¹³⁰ Koppeling v.v. Sliedrecht (zie Hoofdstuk 5).

¹³¹ Bijgestelde kosten +€3–5 mln extra (college 2025).

¹³² Omwonendenklachten onveiligheid/vervuiling (Sliedrecht24 2025).

¹³³ Woo-verzoek 2025-132, ingediend 5 december 2025.

¹³⁴ Omgevingsvisie 2021, blz. 4.

¹³⁵ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

- Integratie met Recreatief Knooppunt (Hoofdstuk 10): Gecombineerd bedrijventerrein/recreatieproject voor synergie.

Kernrisico (citaat Slydregt.NU, oktober 2025)

“Stikstofblokkade en PFAS-risico niet onderzocht – en bewoners worden genegeerd¹³⁶.” Dit vastgelopen bedrijventerreinproject (sinds 2024) toont de kernproblematiek van Sliedrecht: een potentieel economisch gebied vastgelopen door stikstof/PFAS, zonder participatie, zonder alternatieven en zonder oplossing – terwijl de verhuizing v.v. Sliedrecht eraan vastzit en omwonenden zich zorgen maken. Een symbool van verspilling en gebrek aan daadkracht.

Bronnen

1. Bestemmingsplan “Sliedrecht Buiten & Stationspark III” (vastgesteld 29 mei 2024, bekendmaking 2023-531861)
2. Laddertoets actualisatie 2024–2025 (collegearchief)
3. Zienswijzen ingediend (Slydregt.NU oktober 2025)
4. Omgevingsvisie 2021 (blz. 4, “Watergebonden terreinen en bedrijventerreinen”) Sliedrecht24 oktober 2025 (kritiek stikstof/PFAS)
5. Nieuws Het Kompas (mei–december 2025).

1. ¹³⁶ Zienswijzen ingediend (Slydregt.NU oktober 2025)

Hoofdstuk 8. Bovenwijkse investeringen + warmtenet Sliedrecht-Noord

Doelstelling (citaat gemeente)

“Ontwikkeling nieuwe wijk met min. 1.750 woningen, voorzieningen (basisschool, wijkwinkelcentrum, huisarts/post, fietsbruggen, waterberging, warmtenet) en groen – voor groei naar 13.500 huishoudens in 2030¹³⁷.”

Huidige stand van zaken (januari 2026)

- Samenwerking met ontwikkelaars (ABB, AM, BPD, Heijmans, Gebroeders Blokland, Van Wijnen) herbevestigd 13 december 2024; haalbaarheidsonderzoek (kosten/opbrengsten) loopt door in 2025, met afstemming provincie Zuid-Holland¹³⁸.
- Participatie: Formele bijeenkomsten met inwoners, geïnteresseerden en toekomstige bewoners in 2025; FAQ's bijgewerkt november 2025. Kritiek: Geen co-creatie, geen invloed op plannen – bewoners klagen over “informatie zonder zeggenschap”¹³⁹.
- Warmtenet: Prioriteit als “regionaal warmtenet” (HVC, Tablis Wonen); voorbereidingen 2025, maar geen aanlegstart – koppeling aan 1.750+ woningen (zie Hoofdstuk 7 voor AZC-overlap)¹⁴⁰.
- Voorzieningen: Basisschool (2e locatie), wijkwinkelcentrum (bakker, drogist), huisarts/post, fietsbruggen, waterberging – nog indicatief; geen concrete vergunningen¹⁴¹.
- Status: Voorbereidingen hard (contourenplan 2025), maar financieel haalbaar plan pas eind 2025; 1.750 woningen vast, maar stagneert door markt en provincie-draagvlak¹⁴².

¹³⁷ Ambitiedocument Sliedrecht-Noord 2023 (bijgewerkt 2025).

¹³⁸ Vervolgovereenkomst ontwikkelaars 13 december 2024.

¹³⁹ Participatiebijeenkomsten 2025 (FAQ's november 2025).

¹⁴⁰ Warmtenet-prioriteit HVC (projectpagina Sliedrecht Bouwt, november 2025).

¹⁴¹ Voorzieningen indicatief (Meerjarenprogramma Grondexploitatie 2025-2034).

¹⁴² Vervolgovereenkomst ontwikkelaars 13 december 2024.

Kosten (indicatief, geen bijstellingen februari 2026)

- Kosten (indicatief, bijgesteld februari 2026)
- Laag: €18 miljoen (oorspronkelijke raming zonder grote vertragingen of extra sanering).
- Hoog (incl. vertraging/planschade/PFAS-sanering): €28 miljoen (bijstelling door marktstagnatie, mogelijke planschadeclaims, extra parkeeronderzoek en PFAS-sanering brandweergarage-terrein).
- Dekking:
 - 60 % via grondverkoop aan ontwikkelaars (Tablis Wonen en anderen) – afhankelijk van marktstagnatie en daadwerkelijke opbrengst¹⁴³.
 - 40 % gemeente – geen standaardbijdrage bovenwijkse kosten; per project getoetst aan PPT-criteria (Profijt, Proportionaliteit, Toerekenbaarheid)¹⁴⁴.
- Nieuw besluit (raadsvergadering 27 januari 2026): Raad heeft ingestemd met aanvullend krediet voor nieuw onderzoek (waarschijnlijk haalbaarheidsonderzoek, parkeeronderzoek of saneringsonderzoek PFAS Middeldiepstraat). Exact bedrag en bestemming nog niet openbaar gemaakt; het college heeft toegezegd dat het binnen de huidige begroting of via een begrotingswijziging wordt gedekt¹⁴⁵. [OPEN – exact bedrag, doel en onderbouwing van het nieuwe onderzoek nog niet openbaar; Woo-verzoek 2025-127 (ingediend 4 december 2025) nog niet beantwoord; mogelijke aanvullende Woo nodig]¹⁴⁶.

Toelichting op de bijstelling

De kostenraming is sinds november 2025 niet officieel bijgesteld in een openbaar stuk, maar de raad heeft op 27 januari 2026 (of in de weken ervoor) ingestemd met nieuw onderzoek. Dit betekent dat de indicatieve bandbreedte (€18–28 mln) nu bovenin ligt: extra onderzoekskosten + mogelijke saneringskosten PFAS + risico op planschade bij verdichting.

¹⁴³ Meerjarenprogramma Grondexploitatie 2025-2034 (vastgesteld 25 juni 2025).

¹⁴⁴ Programma Kostenverhaal 2025 (raad.sliedrecht.nl) – PPT-criteria (Profijt, Proportionaliteit, Toerekenbaarheid).

¹⁴⁵ Raadsvergadering 27 januari 2026 of bijbehorend raadsvoorstel (nog niet gepubliceerd per februari 2026).

¹⁴⁶ Woo-verzoek 2025-127 (ingediend 4 december 2025) – gedetailleerde raming haalbaarheidsonderzoek 2025 nog niet ontvangen.

De 60 % dekking via grondverkoop blijft zeer onzeker door marktstagnatie en lopende bezwaren/beroep (Maaslaan/Middeldiepstraat). De gemeente draagt dus het leeuwendeel van het risico als de opbrengst tegenvalt.

Planning en fasering

- 2025: Participatie + haalbaarheidsonderzoek (kosten/opbrengsten); afstemming provincie¹⁴⁷.
- 2026: Contourenplan + eerste vergunningen (school, winkels)¹⁴⁸.
- 2027+: Start bouw voorzieningen (warmtenet, fietsbruggen); gekoppeld aan Noord-Zuid (zie Hoofdstuk 3)¹⁴⁹.

Participatie

Participatie bleef beperkt tot formele informatiebijeenkomsten en FAQ's in 2025. Er is geen co-creatie, geen invloed op plannen en geen aanpassing op input – een klassiek voorbeeld van schrale, formele participatie. Bewoners klagen over “informatie zonder zeggenschap”, terwijl de gemeente verwijst naar de Omgevingsvisie (“in een vroeg stadium meedenken”)¹⁵⁰ – maar in de praktijk geen vetorecht of echte inspraak.

Risico's (geactualiseerd januari 2026)

- Marktstagnatie: Grondverkoop 60 % dekking onzeker; geen standaardbijdrage bovenwijkse kosten (Programma kostenverhaal 2025)¹⁵¹.
- Vertraging participatie: Bijeenkomsten 2025 cruciaal, maar draagvlak laag (FAQ's wijzen op zorgen leefbaarheid)¹⁵².
- Overlap AZC: Nabij school/huisarts; extra druk op voorzieningen zonder aanpassing plan (zie Hoofdstuk 7)¹⁵³.

¹⁴⁷ Vervolgovereenkomst ontwikkelaars 13 december 2024.

¹⁴⁸ Voorzieningen indicatief (Meerjarenprogramma Grondexploitatie 2025-2034).

¹⁴⁹ Participatiebijeenkomsten 2025 (FAQ's november 2025).

¹⁵⁰ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

¹⁵¹ Programma kostenverhaal 2025 (raad.sliedrecht.nl).

¹⁵² Participatiebijeenkomsten 2025 (FAQ's november 2025).

¹⁵³ Overlap AZC (zie Hoofdstuk 7).

- Warmtenet: Voorbereiding 2025, maar uitrol pas 2027+; kosten +€2–5 miljoen door inflatie [OPEN – businesscase HVC 2025]¹⁵⁴.

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021

Focus op “wonen” (blz. 18-21): “Van 11.000 huishoudens (2020) naar 13.500 in 2030” en “2500 woningen toevoegen tot 2040”¹⁵⁵. Citaat: “Naast een verantwoord aandeel sociale woningbouw streven we naar... gemengdere wijken” – legitimeert investeringen in Noord. Actoren: Ontwikkelaars, HVC (warmtenet). Impliciete belangen: Gentrificatie via “sociale mix”; energie-neutraal als subsidiehefboom, maar dekking markt-afhankelijk.

Alternatieven (niet onderzocht, zie Hoofdstuk 13)

- Gefaseerde investeringen (eerst school + winkels, warmtenet later): €5–8 mln besparing op korte termijn.
- Volledig privaat gefinancierd (geen gemeentelijke bijdrage).

Kernrisico (citaat Ambitiedocument, 2023)

“Samen met partners hard gewerkt aan een goed en financieel haalbaar plan” – maar december 2024-overeenkomst toont aanhoudende onzekerheid; participatie 2025 moet draagvlak forceren, maar blijft formeel¹⁵⁶. Dit project blijft in voorbereiding: herbevestigde samenwerking en participatie 2025, maar geen harde ramingen of aanleg. Met €18–28 miljoen op de gemeentelijke schouders (markt stagneert) en overlap met AZC dreigt Noord een “woningfabriek zonder voorzieningen” – ambitie zonder realiteit.

¹⁵⁴ Warmtenet-prioriteit HVC (projectpagina Sliedrecht Bouwt, november 2025).

¹⁵⁵ Omgevingsvisie 2021, blz. 18-21.

¹⁵⁶ Vervolgovereenkomst ontwikkelaars 13 december 2024.

Hoofdstuk 9. Recreatief Knooppunt Sliedrecht – Beloofde Recreatie of Gedwongen Verplaatsing? (december 2025 – versie 5.1)

Doelstelling (citaat gemeente)

“Ontwikkeling recreatief knooppunt (RKS) met Toeristisch Overstappunt (TOP), parkeren, wandelgebied, horeca, sportvelden en ruiterspad – tussen Betuweroute en Kweldamweg, oost van N482, voor sport en recreatie.¹⁵⁷”

Huidige stand van zaken (januari 2026)

- Oorspronkelijk plan (2011): RKS ten westen van N482 (tussen Tolsteeg en provinciale weg), met ruiterspad, visvijver, fiets-/wandelpaden en sport – toegezegd aan Raad van State (2013) als recreatiegebied, met voorkeursrecht op agrarische gronden tot 2017. Provincie Zuid-Holland gaf groen licht (geen probleem met koerswijziging, 2015)¹⁵⁸.
- Locatiewijziging: Plan verplaatst naar oost van N482 (Sliedrecht Buiten) voor integratie met verhuizing v.v. Sliedrecht (zie Hoofdstuk 5); bestemmingsplan vastgesteld 29 mei 2024, ter inzage tot 24 januari 2024 (zienswijzen ingediend, incl. Slydregt.NU)¹⁵⁹.
- Stand: Voorbereidingen lopen (actualisatie laddertoets 2024); geen aanlegstart – gekoppeld aan Noord-Zuid (2027). Ruiterspad en visvijver blijven "intentie", maar niet hard (bezorgdheid agrariërs)¹⁶⁰.
- Provincie: Toestemming gegeven voor wijziging (2015, geen bezwaar); plan past in Visie Ruimte en Mobiliteit (2014) als transformatiegebied¹⁶¹.
- Link met andere projecten: Overlap verhuizing v.v. Sliedrecht (sportvelden hierheen); geen integratie Groene Longen of AZC [OPEN – actualisatie laddertoets 2024; Woo 2025-129 ingediend 5 december 2025]¹⁶².

¹⁵⁷ Bestemmingsplan “Sliedrecht Buiten & Stationspark III”, vastgesteld 29 mei 2024.

¹⁵⁸ Toezegging Raad van State 2013 + voorkeursrecht tot 2017 (Visie Ruimte en Mobiliteit Provincie ZH 2014).

¹⁵⁹ Bestemmingsplan ter inzage tot 24 januari 2024 (bekendmaking 2023-531861).

¹⁶⁰ Voorbereidingen & “intentie” ruiterspad/visvijver (bestemmingsplan 2024).

¹⁶¹ Provincie akkoord wijziging 2015 (geen bezwaar).

¹⁶² Actualisatie laddertoets 2024 [OPEN – Woo 2025-129 ingediend 5 december 2025].

Kosten (indicatief, geen bijstellingen januari 2026)

- Oorspronkelijke raming: €5–8 miljoen (2011, incl. paden en TOP)¹⁶³.
- Bijgestelde raming: €7–10 miljoen (2024, incl. verplaatsing sportvelden + inflatie)¹⁶⁴.
- Dekking: Gemeente (voorbereidingskrediet €2,2 miljoen, 2024); mogelijke subsidies recreatie (provincie)¹⁶⁵.

Planning en fasering

- 2024: Bestemmingsplan vastgesteld; zienswijzen afgehandeld¹⁶⁶.
- 2025: Voorbereidingen (actualisatie laddertoets)¹⁶⁷.
- 2026–2027: Start aanleg (gekoppeld aan Noord-Zuid); ruiterspad/TOP Q3 2027¹⁶⁸.

Participatie

Er is geen enkele participatie geweest van agrariërs of omwonenden bij de locatiewijziging west → oost N482. De oorspronkelijke toezegging aan de Raad van State (2013) is genegeerd, en het voorkeursrecht op agrarische gronden is verlopen (2017) zonder overleg¹⁶⁹. Slydregt.NU en ingezonden brieven klagen over “gebroken belofte” en “geen inspraak”¹⁷⁰. Dit is een klassiek voorbeeld van schrale, formele participatie: de gemeente wijzigt plannen zonder dialoog, en bewoners worden gepasseerd¹⁷¹.

¹⁶³ Oorspronkelijke raming 2011 (bestemmingsplan archief).

¹⁶⁴ Bijgestelde raming 2024 (college 2025-034).

¹⁶⁵ Voorbereidingskrediet €2,2 mln (2024).

¹⁶⁶ Bestemmingsplan ter inzage tot 24 januari 2024 (bekendmaking 2023-531861).

¹⁶⁷ Actualisatie laddertoets 2024 [OPEN – Woo 2025-129 ingediend 5 december 2025].

¹⁶⁸ Voorbereidingen & “intentie” ruiterspad/visvijver (bestemmingsplan 2024).

¹⁶⁹ Toezegging Raad van State 2013 + voorkeursrecht tot 2017 (Visie Ruimte en Mobiliteit Provincie ZH 2014).

¹⁷⁰ Slydregt.NU mei 2024 (“Niet in lijn met visie 2011”).

¹⁷¹ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

Risico's

- Locatiewijziging: Oorspronkelijk west N482 (toezegging Raad van State 2013); verplaatsing oost leidt tot bezwaren (Slydregt.NU: “Niet in lijn met visie 2011”, mei 2024)¹⁷². Provincie akkoord (2015), maar agrariërs vrezen onteigening¹⁷³.
- Geen recreatief perspectief: Ruiterpad/visvijver “intentie” (geen hard plan); focus verschoven naar sportverplaatsing, niet recreatie (ingezonden brief: “Geld over balk”, oktober 2024)¹⁷⁴.
- Vertraging: Afhankelijk Noord-Zuid (subsidie-risico); laddertoets actualisatie loopt [OPEN – laddertoetsdossier]¹⁷⁵.
- Sociale impact: Weerstand recreatie vs. woningbouw; geen participatie agrariërs (voorkeursrecht verlopen 2017)¹⁷⁶.

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021

Past in “watergebonden terreinen” (blz. 4): “Optimaliseren maritiem cluster met recreatie”¹⁷⁷. Citaat: “Combinatie wonen, energie en recreatie” – maar wijziging locatie negeert toezeggingen. Actoren: Provincie ZH, COA (overlap AZC). Impliciete belangen: Verhuizing sport voor bedrijventerrein; recreatie secundair.

Alternatieven (niet onderzocht)

- Oorspronkelijke locatie west N482 (toezegging nakomen): €2–3 mln goedkoper, meer recreatief¹⁷⁸.
- Kleinere TOP zonder ruiterpad: Sneller, lager risico.

¹⁷² Slydregt.NU mei 2024 (“Niet in lijn met visie 2011”).

¹⁷³ Provincie akkoord wijziging 2015 (geen bezwaar).

¹⁷⁴ Ingezonden brief Sliedrecht24, oktober 2024.

¹⁷⁵ Actualisatie laddertoets 2024 [OPEN – Woo 2025-129 ingediend 5 december 2025].

¹⁷⁶ Toezegging Raad van State 2013 + voorkeursrecht tot 2017 (Visie Ruimte en Mobiliteit Provincie ZH 2014).

¹⁷⁷ Omgevingsvisie 2021, blz. 4.

¹⁷⁸ Toezegging Raad van State 2013 + voorkeursrecht tot 2017 (Visie Ruimte en Mobiliteit Provincie ZH 2014).

Kernrisico (citaat ingezonden brief, oktober 2024)

“Het recreatief knooppunt met ruiterspad kwam ten westen van de N482 – de toezegging aan Raad van State moet nagekomen worden, anders geen woningbouw.¹⁷⁹”. Dit project bundelt alle Sliedrechtse problemen: beloofde recreatie (ruiterspad, TOP) verplaatst voor verhuizingen, met provincie-toestemming maar lokale weerstand. Vast in laddertoets en zienswijzen, dreigt het een symbool van gebroken toezeggingen – ten koste van recreatie en budget.

¹⁷⁹ Ingezonden brief Sliedrecht24, oktober 2024.

Hoofdstuk 10: MFA Elektra – Vertraagde heropening en AZC-schade

(versie 6.0 – 12 januari 2026)

Doelstelling (citaat gemeente)

“Renovatie van MFA Elektra (Stationsweg 4) tot multifunctionele accommodatie voor sport, cultuur, jeugdwerk en ontmoeting, met beheer door BAES B.V.¹⁸⁰”.

De BV-constructie BAES B.V. – nooit doorgegaan en terecht

In 2018–2020 overwoog de gemeente Sliedrecht om het beheer en de exploitatie van MFA Elektra (en mogelijk andere accommodaties) onder te brengen in een private BV (BAES B.V.), volledig in handen van de gemeente zelf. Het idee was om de dagelijkse operatie, verhuur, onderhoud en programmering op afstand te organiseren, naar het voorbeeld van enkele andere gemeenten. Uiteindelijk is deze constructie nooit doorgegaan. Het college heeft moeten erkennen dat de opzet te zwaar en te kostbaar was voor een gemeente van de omvang van Sliedrecht (±26.000 inwoners). De administratieve lasten, governance-risico's, financiële risico's (doorschuiven van verliezen naar de gemeente) en het verlies van directe democratische controle wogen niet op tegen de vermeende voordelen. Dit besluit was verstandig, maar laat ook zien hoe de gemeente aanvankelijk weer een constructie op afstand overwoog – een patroon dat past bij de neiging om verantwoordelijkheid te versnipperen en politieke verantwoording op te rekken. In plaats van een BV is Elektra nu gewoon gemeentelijk gebleven, maar de vertragingen en procedures (Jeugdzorg, AZC-schade, renovatie) tonen aan dat ook zonder BV de sturing en transparantie nog steeds tekortschieten.

Huidige stand van zaken (januari 2026)

MFA Elektra (sporthal en cultureel centrum) is in renovatie, maar de heropening is vertraagd tot medio 2026 of later. De vertraging komt door:

¹⁸⁰ Jaarrekening 2024 (raad.sliedrecht.nl, juli 2025).

- Beperkt gebruik: Het pand is “een beetje gebruikt” voor jeugdactiviteiten en inloop, maar niet optimaal (bijv. geen volledige exploitatie)¹⁸¹.
- Procedures met Jeugdzorg: Er zijn lopende procedures met Jeugdzorg over het gebruik van Elektra voor jeugdactiviteiten (bijv. inloop, voorlichting alcohol/drugs, jongerenwerk)¹⁸². Dit leidt tot onduidelijkheid over huur, beheer en functie.
- Geen overleg: Er is geen overleg geweest met gebruikers (sportverenigingen, jeugdwerkers, Jeugdzorg) over het gebruik of de renovatieplanning – beslissingen zijn top-down genomen¹⁸³.

Kosten (indicatief, bijgesteld januari 2026)

- Oorspronkelijk: €1,5–2 mln (2023)¹⁸⁴.
- Nu: €2,5–3,2 mln (+€0,5–1,2 mln door vertraging en procedures)¹⁸⁵.
- Dekking: Gemeentelijk budget (geen subsidies).

Planning en fasering

- 2023: Start voorbereiding renovatie.
- 2024–2025: Beperkt gebruik + procedures Jeugdzorg.
- 2026: Herstelwerkzaamheden en afronding renovatie (medio 2026?).
- Verwachte oplevering: Medio 2026 – maar kans op verdere uitloop groot door procedures¹⁸⁶.

Participatie

Participatie is volledig afwezig. Er zijn geen bewonersavonden, inspraakmomenten of overleg met gebruikers (sportverenigingen, Jeugdzorg, jeugdwerkers) geweest over de vertraging, procedures of gebruik. Slydregt.NU klaagt: “Gebruikers worden genegeerd terwijl hun accommodatie kapotgaat door gebrek aan overleg¹⁸⁷.” Dit is een klassiek voorbeeld van schrale, formele participatie: de gemeente laat het project liggen zonder dialoog of

¹⁸¹ Voorjaarsnota 2025 (blz. 45-47).

¹⁸² Jaarrekening 2024 (raad.sliedrecht.nl, juli 2025).

¹⁸³ Slydregt.NU november 2025.

¹⁸⁴ Raadsvoorstel renovatie MFA Elektra (2023–2024).

¹⁸⁵ Kadernota 2025 (blz. 52).

¹⁸⁶ Sliedrecht24 oktober 2025.

¹⁸⁷ Slydregt.NU november 2025.

oplossingen¹⁸⁸.

Risico's

- Vertraging door procedures: Lopende discussies met Jeugdzorg → oplevering 2027 of later.
- Kostenoverschrijding: Procedures + inflatie → +€0,5–1 mln extra.
- Sociale impact: Sportverenigingen en jeugdwerkers zonder accommodatie → ledenverlies, onrust.
- Reputatieschade: “Gemeente laat sportfaciliteiten kapotgaan door Jeugdzorg-procedures” – kritiek Slydregt.NU en Sliedrecht24.

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021

Past in “sport en recreatie” (blz. 18): “Toekomstbestendige sportvoorzieningen voor groei naar 13.500 huishoudens¹⁸⁹.” Impliciete belangen: MFA als “multifunctionele hub”, maar zonder kwantificering risico's procedures. Participatie: “Meedenken over ontwikkelingen” (blz. 12) – geen inspraak over schade of vertraging¹⁹⁰.

Alternatieven (niet onderzocht)

- Snelle renovatie zonder procedures: €1–1,5 mln besparing, oplevering 2025.
- Tijdelijke vervangende accommodatie tijdens renovatie: Minder schade aan gebruikers.
- Volledig privaat beheer (verenigingen nemen over): Lagere kosten gemeente.

Kernrisico (citaat Slydregt.NU, november 2025)

“Sportclubs en gebruikers worden genegeerd terwijl hun accommodatie kapotgaat door

¹⁸⁸ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

¹⁸⁹ Omgevingsvisie 2021, blz. 18.

¹⁹⁰ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

gebrek aan overleg¹⁹¹.” Dit vertraagde project toont de kernproblematiek van Sliedrecht: een noodzakelijke renovatie die door gebrek aan prioriteit en overleg een financiële en sociale last wordt – met meer dan €1 mln extra kosten en gefrustreerde verenigingen. Een symbool van verspilling en gebrek aan daadkracht.

¹⁹¹ Slydregt.NU november 2025.

Hoofdstuk 11. Renovatie gemeentekantoor & raadhuis – Twee Mislukkingen, Eén Verbergoperatie

Doelstelling (citaat gemeente)

“Het gemeentekantoor aan de Industrieweg upgraden tot een moderne, gezonde werkplek voor medewerkers en front-office voor inwoners. Focus op verduurzaming (isolatie, nieuw installatieconcept), toegankelijkheid en energiebesparing – in lijn met 'Sliedrecht energieneutraal in 2050'. Parallel: het historische raadhuis renoveren tot multifunctioneel 'Huis van Sliedrecht'¹⁹².”

Huidige stand van zaken (januari 2026)

Beide projecten (gemeentekantoor Industrieweg 11 + historisch raadhuis Dr. Langeveldplein) zijn mislukt: kosten lopen fors uit, plannings zijn overschreden, en de gemeente heeft beide renovaties parallel gevoerd zonder duidelijke integratie of transparantie. Dit roept de vraag op of de projecten bewust zijn samengevoegd of gelijktijdig uitgevoerd om de enorme overschrijdingen aan het oog van de inwoners te onttrekken¹⁹³.

- Gemeentekantoor: Geopend 2004, tijdelijk, maar nog steeds in gebruik als AZC-opvang (2023–?). Oorspronkelijke planning: start Q1 2024, oplevering Q4 2025. Werkzaamheden lopen sinds mei 2025 (isolatie, installaties, front-office). Definitief besluit raad 1 juli 2025: extra €1,57 miljoen krediet. Oplevering nu verwacht Q2 2026 – vertraging door inflatie en onderhoud¹⁹⁴.
- Raadhuis: Monumentaal gebouw (1923), renovatie tot 'Huis van Sliedrecht' met grotere raadzaal. Oorspronkelijke raming €4,625 mln (2023). Nu €6,8–7,5 mln (+€2–3 mln overschrijding). Oplevering uitgesteld tot eind 2026¹⁹⁵.

Samengevoegde chaos: Beide projecten lopen parallel, met dezelfde problemen (inflatie, monumentnormen, onvoldoende risicoprovisie). Wethouder Roelant Bijderwieden

¹⁹² Gemeentenieuws Sliedrecht, 23 mei 2025.

¹⁹³ Tijdelijke AZC-opvang gemeentekantoor 2023–2025 (collegebrief 2023).

¹⁹⁴ Oorspronkelijke planning (2023), Raadsinformatiebrief 2025-045.

¹⁹⁵ Werkzaamheden mei 2025 (Sliedrecht24 mei 2025).

(portefeuille Verkeer, Groene Longen & Sport) trad 2 december 2025 per direct af na negatief extern rapport over de raadhuisrenovatie¹⁹⁶. Dit suggereert dat de gemeente de twee dossiers bewust niet heeft samengevoegd in één transparant project, maar parallel heeft laten lopen om de totale overschrijding (€3,57–4,57 mln extra) te maskeren¹⁹⁷.

Het externe onderzoeksrapport raadhuis (2025)

De forse kostenoverschrijding bij de renovatie van het raadhuis (van €4,625 mln naar €6,8–7,5 mln) leidde tot een extern onderzoeksrapport dat in 2025 werd opgesteld¹⁹⁸. Het rapport concludeert onder meer dat “de aanpak mist coördinatie met andere projecten” en wijst op slechte kostenbeheersing, onvoldoende risico-inschatting en gebrek aan sturing tijdens de uitvoering¹⁹⁹. Het rapport bleef intern en werd niet volledig openbaar gemaakt aan de raad, wat de kritiek op geheimhouding en gebrek aan controle versterkt. Na publicatie van het rapport trad wethouder Roelant Bijderwieden per direct af op 2 december 2025.

Het externe onderzoeksrapport over de renovatie van het raadhuis (en het gemeentekantoor) uit 2025 is niet volledig openbaar gemaakt, maar uit de beschikbare samenvattingen, RIB’s en de berichtgeving in Sliedrecht²⁴ blijkt dat het rapport een aantal concrete aanbevelingen bevat. Deze aanbevelingen zijn gericht op het voorkomen van soortgelijke problemen in toekomstige projecten.

Aanbevelingen uit het rapport raadhuis (2025) – samengevat:

1. Betere kostenbeheersing en risicoprovisie
 - Stel vanaf de start een realistische risicoprovisie in (minimaal 15–20 % van de raming).
 - Voer regelmatige kostenrisico-analyses uit tijdens de uitvoering, niet pas achteraf.
2. Verbeterde projectsturing en coördinatie

¹⁹⁶ Definitief besluit raad 1 juli 2025 (RIB 2025-045); aftreden wethouder Bijderwieden 2 december 2025 (Sliedrecht²⁴).

¹⁹⁷ Overlap AZC-opvang (2023–2025).

¹⁹⁸ Raadsinformatiebrief 2025-045 (mei 2025). Bron voor de kostenoverschrijding (€4,625 mln → €6,8–7,5 mln), opleveringsuitstel naar eind 2026 en verwijzing naar extern rapport. (zoeken op RIB 2025-045).

¹⁹⁹ Extern onderzoeksrapport raadhuis (2025). Niet volledig openbaar, maar conclusies bekend via RIB 2025-045 en Sliedrecht²⁴.

Kerncitaat: “De aanpak mist coördinatie met andere projecten.” Bron: extern rapport, intern bij gemeente; samenvatting in RIB 2025-045.

- Zorg voor een centrale projectregisseur die meerdere projecten overziet, zodat raadhuis- en gemeentekantoor-renovatie niet parallel zonder afstemming lopen.
 - Maak een integraal projectplan met mijlpalen, tussentijdse toetsmomenten en duidelijke verantwoordelijkheden.
3. Transparantie en informatievoorziening aan de raad
- Geef de raad tussentijdse, heldere voortgangsrapportages (niet alleen technische details, maar ook risico's en afwijkingen).
 - Maak externe rapporten (zoals dit onderzoeksrapport) in principe openbaar, tenzij zwaarwegende redenen aanwezig zijn.
4. Participatie en draagvlak
- Betrek gebruikers (ambtenaren, raadsleden, inwoners) eerder in de planvorming en bij budgetbeslissingen.
 - Voorkom dat renovaties als “noodzakelijk” worden gepresenteerd zonder alternatieven te onderzoeken.
5. Lessen uit het verleden toepassen
- Het rapport verwijst impliciet naar het Rekenkamerrapport “Sturen op grote projecten” (2020): de aanbevelingen daar (kaderdocument, mijlpalen, betere informatieplicht) zijn niet (of onvoldoende) doorgevoerd.
 - Het college moet deze lessen nu eindelijk structureel toepassen.

Het rapport concludeert dat de renovatie kampt met slechte kostenbeheersing, gebrek aan coördinatie en onvoldoende sturing, en adviseert betere risicoprovisie, centrale projectregie, transparante terugkoppeling aan de raad en echte participatie – lessen die al in 2020 door de Rekenkamer werden genoemd, maar niet zijn toegepast.

Dit incident staat niet op zichzelf. Al in 2020 concludeerde de Rekenkamer Sliedrecht in haar rapport Sturen op grote projecten dat de gemeente geen eenduidig kader had voor grote projecten, dat de raad onvoldoende grip had door te late/te technische informatie, en dat er geen consistent projectmanagementsysteem was²⁰⁰. Aanbevelingen waren onder meer: stel een kaderdocument vast, werk met mijlpalen en tussendoelen, professionaliseer de organisatie, en vernieuw de actieve informatieplicht aan de raad. Het college heeft toegezegd

²⁰⁰ Rekenkamerrapport Sliedrecht “Sturen op grote projecten” (2020). Aangeboden aan de raad op 24 september 2020, behandeld in raadsvergadering 24 november 2020. raad.sliedrecht.nl (zoeken op “Rekenkamer 2020” of “Sturen op grote projecten”).

het rapport ter harte te nemen en de werkwijze aan te passen. Vijf jaar later zien we bij het raadhuis echter dezelfde problemen terug: geen integrale afstemming, geen openbare tussentijdse rapportage, en geen echte raadstoezicht. De lessen van 2020 zijn duidelijk niet (of onvoldoende) geleerd.

Kosten (bijgesteld januari 2026)

- Gemeentekantoor: Oorspronkelijk €4–5 mln → nu €5,57–6,57 mln (+€1,57 mln).[3]
- Raadhuis: Oorspronkelijk €4,625 mln → nu €6,8–7,5 mln (+€2–3 mln).
- Totaal beide renovaties: €12,37–14,07 mln (extra €3,57–4,57 mln).
- Dekking: Volledig uit gemeentelijke begroting (geen subsidie); mogelijke lening via BNG Bank²⁰¹.

Planning en fasering

- Gemeentekantoor: Werkzaamheden tot Q2 2026 (oplevering)²⁰².
- Raadhuis: Oplevering eind 2026²⁰³.
- Tijdelijke maatregelen: Medewerkers deels thuiswerken; front-office via tijdelijke locaties (kosten €100.000–€200.000); raadszittingen verplaatst (extra kosten onbekend)²⁰⁴.

Participatie

Er is geen enkele participatie geweest over de verbouwing van gemeentekantoor of raadhuis, budget, alternatieven of de samenhang tussen beide projecten. Inwoners en medewerkers zijn niet betrokken bij de besluitvorming – alleen formele informatie via gemeentenieuws en RIB's²⁰⁵. Dit past in het patroon van schrale, formele participatie: de gemeente voert uit wat ze zelf heeft bedacht, zonder dialoog of invloed van gebruikers²⁰⁶. De Omgevingsvisie belooft “meedenken over ontwikkelingen” (blz. 12), maar in de praktijk is er geen

²⁰¹ Dekking gemeentelijke begroting (Voorjaarsnota 2025).

²⁰² Oorspronkelijke planning (2023), Raadsinformatiebrief 2025-045.

²⁰³ Werkzaamheden mei 2025 (Sliedrecht24 mei 2025).

²⁰⁴ Citaat Raadsinformatiebrief 2025-045, blz. 2.

²⁰⁵ Tijdelijke maatregelen (collegebrief 2025).

²⁰⁶ Geen participatie over verbouwing (geen bewonersavonden, Sliedrecht24 2025).

inspraak²⁰⁷.

Risico's

- Kostenoverschrijding: Inflatie en "onvoldoende risicoprovisie" leiden tot +€3,57–4,57 mln totaal; inwonerreactie: "Hard op weg naar een artikel 12-gemeente"²⁰⁸.
- Vertraging: Beide projecten uitgesteld tot 2026; overlap met AZC-opvang veroorzaakt extra kosten (€200.000–€500.000)²⁰⁹.
- Sociale impact: Inwoners ervaren minder service tijdens werkzaamheden; geen participatie over alternatieven zoals "lichte upgrade"²¹⁰.
- Milieu-link: Verduurzaming nabij industrieterrein (PFAS-risico); extra bodemonderzoek nodig [OPEN – Woo-verzoek 2025-123 ingediend 4 december 2025]²¹¹.
- Politieke fall-out: Aftreden wethouder Bijderwieden (2 december 2025) na extern rapport; suggereert dat de gemeente de twee dossiers bewust niet heeft samengevoegd om de totale mislukking te maskeren²¹².

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021

Past in "energieneutraal in 2050" (blz. 52): "Moderne werkomgeving met aandacht voor gezondheid en duurzaamheid"²¹³. Impliciete belangen: Verduurzaming als subsidiehefboom, maar zonder kwantificering van overschrijdingen. Participatie: "Meedenken over ontwikkelingen" (blz. 12) – geen inspraak over budget, alternatieven of samenhang met raadhuis²¹⁴.

²⁰⁷ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

²⁰⁸ Inwonerreactie Slidrecht24, mei 2025.

²⁰⁹ Extra kosten overlap AZC-opvang.

²¹⁰ Tijdelijke maatregelen (collegebrief 2025).

²¹¹ Woo-verzoek 2025-123, ingediend 4 december 2025.

²¹² Definitief besluit raad 1 juli 2025 (RIB 2025-045); aftreden wethouder Bijderwieden 2 december 2025 (Slidrecht24).

²¹³ Omgevingsvisie 2021, blz. 52.

²¹⁴ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

Alternatieven (niet onderzocht)

- Lichte upgrade gemeentekantoor (alleen front-office + basisisolatie): €2–3 miljoen, oplevering Q4 2025.
- Volledige nieuwbouw (i.p.v. renovatie): Langetermijn, maar duurder.
- Integratie gemeentekantoor + raadhuis in één transparant project: Synergie en kostenbesparing.

Kernrisico (citaat inwonerreactie)

“Door heel laag in te schrijven krijg je altijd de opdracht... maar beperk dat door een clause, dat meerwerk niet meer mag bedragen dan 1 of 2% van de opdrachtsom. Dan kan dit nooit meer uit de hand lopen!²¹⁵” Dit dubbele renovatieproject illustreert de Sliedrechtse bouwversnippering op zijn slechtst: twee noodzakelijke upgrades die door gebrek aan risicoprovisie, participatie en transparantie een financiële last worden, met meer dan €3,5 miljoen extra op de schouders van de belastingbetaler – en de suggestie dat beide dossiers bewust parallel zijn gevoerd om de totale mislukking aan het oog te onttrekken.

²¹⁵ Inwonerreactie Sliedrecht24, mei 2025.

Hoofdstuk 12. Binnenstedelijke Herstructurering – Drie Gedwongen Bouwprojecten Zonder Echte Participatie

Doelstelling (citaat gemeente)

“Ruim 700 nieuwe (sociale) huur- en koopwoningen bouwen in drie binnenstedelijke locaties, met meer groen en leefbaarheid – in samenwerking met Tablis Wonen.”²¹⁶.

Samenwerkingsovereenkomst (SOK)

De Samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen de gemeente Sliedrecht en woningcorporatie Tablis Wonen is een formeel contract voor langdurige samenwerking bij de binnenstedelijke herstructurering (BHS) in Sliedrecht. De SOK is ondertekend op 15 september 2023. Het is een langdurige overeenkomst (geen einddatum vermeld, maar gekoppeld aan de herstructurering over 15 jaar)²¹⁷. Er was al een eerdere SOK in november 2016, maar deze werd in januari 2023 aangepast om leemtes te vullen (bijv. programmatische en financiële commitments)²¹⁸. Het doel van de SOK is gelegen in een gezamenlijke aanpak voor herstructurering van verouderde wijken (bijv. Maaslaan, Middeldiepstraat, Professorenbuurt) om 700+ (sociale) huur- en koopwoningen te bouwen, met meer groen en leefbaarheid. Tablis Wonen committeert zich langdurig aan locatiekeuzes, programmatische planning en financiële bijdragen (sloop, nieuwbouw, sociale huur)²¹⁹. De gemeente faciliteert vergunningen, kaders en bovenwijkse investeringen (groen, parkeren)²²⁰. Er zijn afspraken over sloop van 214 woningen, bouw van 139 grondgebonden eengezinswoningen, sociale koopwoningen voor starters, en duurzame warmtenetten (bijv. HVC-aansluiting)²²¹. Het past in de Stedenbouwkundige Visie Binnenstedelijke Herstructurering Sliedrecht (vastgesteld september 2023), met een wijkgerichte aanpak waarbij elke wijk aan één ketenpartner (zoals Tablis) is toegewezen²²².

²¹⁶ Raadsvoorstel T25013, blz. 1 (raad 6 mei 2025).

²¹⁷ Samenwerkingsovereenkomst Sliedrecht-Tablis (15 september 2023).

²¹⁸ Eerdere SOK november 2016 (aangepast januari 2023).

²¹⁹ Stedenbouwkundige Visie Binnenstedelijke Herstructurering Sliedrecht (vastgesteld september 2023).

²²⁰ Tablis Wonen website (tabliswonen.nl/bhs).

²²¹ Sliedrecht 24 april 2025 (“plan voor 700 woningen”).

²²² Raadsvoorstel T25013 (6 mei 2025).

Door de SOK wordt een deel van de uitvoering overgelaten aan Tablis Wonen (corporatie), die niet politiek verantwoordelijk is aan de gemeenteraad. De raad keurt hoofdlijnen goed (bijv. stedenbouwkundig kader juni 2025), maar details zoals financiële paragrafen, sloopplanningen en risico's blijven verborgen – zelfs niet voor de raad vrijgegeven²²³. Dit vermindert democratische controle: wethouders kunnen verwijzen naar “afspraken met Tablis”, zonder dat de raad de volledige inhoud kent – een onverantwoorde afstand. De gemeente draagt bovenwijkse kosten (wegen, groen, parkeren), Tablis bouwkosten, maar PFAS-sanering en bezwaren/beroep kunnen extra miljoenen kosten. Indicatief €65–80 mln totaal risico (inflatie, parkeerclaims, verplaatsing IKC)²²⁴. Als Tablis claimt (bijv. saneringskosten), kan de gemeente aansprakelijk blijven. Er zijn reeds sociale risico's in de vorm van bezwaarschriften van bewoners (Maaslaan/Middeldiepstraat) en geen co-creatie – participatie blijft ook beperkt tot “informatieve” avonden zonder invloed²²⁵. Dit leidt tot sociale onrust en juridische vertragingen. De SOK uit 2016 had al leemtes (januari 2023), die pas in 2023 zijn aangepast – teken van gebrek aan foresight. Dit past bij de versnippering in het Zwartboek. De samenwerking met Tablis verschuift risico's, maar vermindert controle. De SOK is een langdurige samenwerking voor herstructurering, maar plaatst politieke verantwoording op afstand door geheime afspraken en beperkte raadsinzage. Dit versterkt de kritiek op gebrek aan transparantie – een typisch voorbeeld van hoe de gemeente risico's verschuift en controle verliest.

Realisatieovereenkomst (ROK)

Een recente beslissing versnelt de binnenstedelijke herstructurering versnelt (700 woningen), maar verhoogt risico's (planschade, parkeerdruk, PFAS). Op 23 februari 2026 hebben de gemeente en Tablis Wonen een realisatieovereenkomst gesloten als logisch vervolg op de samenwerkingsovereenkomst. De overeenkomst is weliswaar geheim, maar uit de mededelingen in de media van het college kan men het volgende afleiden. De realisatieovereenkomst (ROK) met Tablis Wonen voor 700 nieuwe woningen (sloop 440+ sociale huur + 220 koop) versnelt de BHS, maar verhoogt de risico's: extra planschadeclaims (€5–15 mln), hogere parkeerdruk in Oude Uitbreiding (0,7 norm) en onopgeloste PFAS-sanering. De klankbordgroepen (Maaslaan, Middeldiepstraat) werden wel gehoord, maar hun

²²³ Anterieure overeenkomsten (niet openbaar).

²²⁴ Indicatief risico BHS €65–80 mln (college ramingen 2025).

²²⁵ Bewonersklachten participatie (Sliedrecht24 2025).

alternatieven (max. 4 lagen, behoud groen) werden niet verwerkt. Dit bevestigt het gebrek aan echte participatie en verhoogt het totale risico van €220–325 miljoen – een gemiste kans om draagvlak te creëren en kosten te beperken²²⁶.

Stand van zaken (januari 2026)

De SOK en ROK lopen nog steeds, met focus op Maaslaan (hoogbouw 6 verdiepingen, tenderprocedure najaar 2025), Middeldiepstraat (herinrichting brandweergarage, parkeergarage-onderzoek september 2025) en Professorenbuurt (sloop portiekflats, gekoppeld aan Groene Longen fase 3)²²⁷. De herstructurering stagneert door bezwaren/beroep Maaslaan/Middeldiepstraat (juni/juli 2025) en PFAS-problemen brandweergarage-terrein. Kader vastgesteld juni 2025, maar geen aanlegstart – marktuitlevraag loopt, eerste woningen mogelijk 2027–2028²²⁸.

Huidige stand van zaken (januari 2026)

Het project omvat drie locaties:

- Maaslaan (sloop paviljoens/oude school, hoogbouw nieuwbouw)
- Middeldiepstraat (herinrichting brandweergarage-terrein)
- IKC De Wilgen (nieuwbouw school + opvang)

Algemeen: Stedenbouwkundig kader vastgesteld 3 juni 2025; bewonersavonden januari–mei 2025, maar zware kritiek op participatie (geen co-creatie, alleen “informatief meedenken”). Parkeeroverlast is centraal thema: minder plekken door verdichting en groen. Beide groepen (Maaslaan & Middeldiepstraat) hebben bezwaarschriften ingediend (juni/juli 2025) en zijn in beroep gegaan tegen het kaderbesluit²²⁹.

Link met Groene Longen: Maaslaan overlapt fase 3 (sloop portiekflats); geen geïntegreerde planning [OPEN – coördinatievraag aan wethouder Spek, 4 december 2025]²³⁰. Gemeente

²²⁶ ROK Tablis Wonen (23 februari 2026); Raadsvoorstel T25013 (6 mei 2025); Bezwaar klankbordgroep Maaslaan – W. Dreespark (februari 2026).

²²⁷ Bezwaarschriften Maaslaan/Middeldiepstraat (juni/juli 2025).

²²⁸ Voorjaarsnota 2025 (raad juni 2025).

²²⁹ Bezwaarschriften Maaslaan (juni 2025) & Middeldiepstraat (juli 2025); kaderbesluit 3 juni 2025.

²³⁰ Coördinatievraag wethouder Spek, 4 december 2025 [OPEN].

weigert wijkwijd parkeerdruk-onderzoek; nu wel parkeergarage onder appartementen Middeldiepstraat onderzocht (september 2025)²³¹.

Subsectie: Maaslaan – Hoogbouw (6 Verdiepingen) en Beperkte Participatie

- Locatie: Maaslaan/Willem Dreespark; verouderde paviljoens/oude school slopen voor sociale huurappartementen (Tablis Wonen, 150+ woningen).
- Stand: Tenderprocedure najaar 2025 (duurt ~1 jaar); bewonersavond 22 januari 2025 (reacties op varianten). Hoogbouw tot 6 verdiepingen (amendement Slydregt.NU voor max 4 verdiepingen verworpen 3 juni 2025)²³². Participatie: “Intensief traject” volgens gemeente, maar bewoners klagen over “geen echte invloed” – bezwaarschrift juni 2025 ingediend (bijlage Maaslaan), beroep loopt²³³.
- Kosten: Indicatief €20–25 miljoen; dekking via Tablis + gemeente (groen)²³⁴.
- Risico: Hoogbouw leidt tot lopend bezwaar/beroep; parkeeroverlast door minder plekken (geen onderzoek) [OPEN – parkeerraming Maaslaan]²³⁵.

Subsectie: Middeldiepstraat – Herinrichting Brandweergarage met Parkeerchaos & PFAS-vervuiling

- Locatie: Middeldiepstraat (Oude Uitbreiding); brandweergarage verplaatst naar nieuwe kazerne (2025); herontwikkeling met appartementen, groen en winkels.
- Stand: Raadsbesluit 3 juni 2025; amendement PRO Sliedrecht/PvdA parkeren aangenomen (mei 2025). Bewonersavond mei 2025; bezwaarschrift 21 juli 2025 (projectgroep Brandweeterrein). Parkeerdruk: Wijk al problematisch (overschat aantal plekken); gemeente weigert wijkwijd onderzoek, nu parkeergarage onder appartementen onderzocht (september 2025)²³⁶.

²³¹ Parkeergarage-onderzoek Middeldiepstraat (september 2025); amendement PRO/PvdA 3 juni 2025.

²³² Amendement Slydregt.NU voor max 4 verdiepingen verworpen 3 juni 2025 (Sliedrecht24).

²³³ Bezwaarschriften Maaslaan (juni 2025) & Middeldiepstraat (juli 2025); kaderbesluit 3 juni 2025.

²³⁴ Kosten indicatief (Raadsvoorstel T25013).

²³⁵ OPEN – parkeerraming Maaslaan (geen onderzoek uitgevoerd).

²³⁶ Parkeergarage-onderzoek Middeldiepstraat (september 2025); amendement PRO/PvdA 3 juni 2025.

- Nieuwe zorg: PFAS-vervuiling terrein brandweergarage (historische vervuiling); bodemonderzoek nodig, maar nog niet uitgevoerd [OPEN – PFAS-rapport Middeldiepstraat]²³⁷.
- Kosten: Indicatief €15–20 miljoen; dekking via ontwikkelaars + gemeente²³⁸.
- Risico: Participatieklachten (“plannen al vast”); bezwaar/beroep lopend; parkeerdruk stijgt door verdichting (geen wijkonderzoek); PFAS-sanering extra kosten²³⁹.

Subsectie: IKC De Wilgen – Afkeuring en Verplaatsing door Luchtverontreiniging

- Locatie: IKC De Wilgen (school + opvang); aanvankelijk goedgekeurd, maar GGD/Veiligheidsregio keurt locatie af wegens A15-luchtverontreiniging (november 2025)²⁴⁰.
- Stand: Onderzoek verplaatsing naar Noord-Zuidverbinding-gebied (nabij viaduct, november 2025). Participatie beperkt tot infoavonden; ouders klagen over chaos. Moeizame overleggen sportverenigingen/moestuin: verplaatsing zet alles op losse schroeven (geen nieuwe data)²⁴¹.
- Kosten: Indicatief €10–15 miljoen; dekking onderwijsbudget + gemeente²⁴².
- Risico: Afkeuring GGD dwingt verplaatsing; impact op sport/moestuin (overleg vastgelopen); parkeerdruk ophaaltijden blijft [OPEN – luchtkwaliteitsrapport GGD-november 2025]²⁴³.

Kosten (indicatief voor hele herstructurering)

- Laag: €45–60 miljoen (700+ woningen).
- Hoog (incl. risico’s): €65–80 miljoen (inflatie, parkeerclaims, verplaatsing IKC, PFAS-sanering Middeldiepstraat).

²³⁷ PFAS-vervuiling brandweergarage-terrein (nieuws Sliedrecht24, 2025)

²³⁸ Kosten indicatief (Raadsvoorstel T25013).

²³⁹ PFAS-vervuiling brandweergarage-terrein (nieuws Sliedrecht24, 2025).

²⁴⁰ Gemeentenieuws november 2025 (IKC-verplaatsing); GGD-afkeuring A15-luchtverontreiniging.

²⁴¹ Moeizame overleggen sportverenigingen/moestuin (Sliedrecht24 2025).

²⁴² Kosten indicatief (Raadsvoorstel T25013).

²⁴³ Gemeentenieuws november 2025 (IKC-verplaatsing); GGD-afkeuring A15-luchtverontreiniging.

- Dekking: 50% Tablis/ontwikkelaars; 50% gemeente (geen subsidies)²⁴⁴.

Planning en fasering

- 2025: Tender Maaslaan; parkeergarage-onderzoek Middeldiepstraat; IKC-verplaatsingsbesluit Q1 2026.
- 2026–2028: Bouw Maaslaan; herinrichting Middeldiepstraat.
- IKC: Oplevering Q3 2026 (verplaatst)²⁴⁵.

Risico's

- Beperkte participatie: Avonden “informatief” (januari–mei 2025); geen invloed – leidt tot bezwaar/beroep (Maaslaan/Middeldiepstraat lopend)²⁴⁶.
- Parkeeroverlast: Wijk Middeldiepstraat al problematisch (amendement aangenomen, maar onvoldoende); Maaslaan hoogbouw verergert; gemeente weigert wijkonderzoek²⁴⁷.
- Vertraging: Tender Maaslaan uitloop; IKC-afkeuring GGD (A15-lucht) zet sport/moestuin-overleg op scherp²⁴⁸.
- Sociale impact: Gedwongen hoogbouw (6 verdiepingen Maaslaan); geen compensatie parkeerlast; PFAS-vervuiling brandweergarage-terrein extra risico²⁴⁹.

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021

Past in “wonen” (blz. 18): “700+ woningen voor groei”²⁵⁰. Citaat: “Gemengdere wijken met groen” – maar zonder parkeerfocus. Actoren: Tablis Wonen, ontwikkelaars. Impliciete belangen: Verdichting als gentrificatie; participatie “meedenken” (blz. 12) – geen co-

²⁴⁴ Kosten indicatief (Raadsvoorstel T25013).

²⁴⁵ Gemeentenieuws november 2025 (IKC-verplaatsing); GGD-afkeuring A15-luchtverontreiniging.

²⁴⁶ Bezwaarschriften Maaslaan (juni 2025) & Middeldiepstraat (juli 2025); kaderbesluit 3 juni 2025.

²⁴⁷ Parkeergarage-onderzoek Middeldiepstraat (september 2025); amendement PRO/PvdA 3 juni 2025.

²⁴⁸ Gemeentenieuws november 2025 (IKC-verplaatsing); GGD-afkeuring A15-luchtverontreiniging.

²⁴⁹ PFAS-vervuiling brandweergarage-terrein (nieuws Sliedrecht24, 2025).

²⁵⁰ Omgevingsvisie 2021, blz. 18.

creatie²⁵¹.

Alternatieven (niet onderzocht)

- Beperkte hoogbouw Maaslaan (max 4 verdiepingen + parkeercompensatie): €10–15 mln besparing²⁵².
- Parkeergarage Middeldiepstraat bovengronds (sneller).
- IKC bij Noord-Zuid met luchtkwaliteitsmitigatie (filters i.p.v. verplaatsing)²⁵³.

Kernrisico (citaat Slydregt.NU, juni 2025)

Deellocatie Maaslaan beperken tot maximaal vier bouwlagen” (amendement verworpen)²⁵⁴. Dit gedwongen herstructureringsproject (700+ woningen) toont de kernproblematiek: participatie als façade, parkeerchaos en PFAS-vervuiling als bijproduct – zonder echte inspraak of oplossingen. Bezwaren/beroepen en GGD-afkeuring (IKC) zetten alles op losse schroeven.

Recente alternatieven: initiatiefvoorstellen Maaslaan-Dreespark en Brandweerkazerne (5 maart 2026)

De twee initiatiefvoorstellen van Slydregt.NU (5 maart 2026) bieden realistische alternatieven die risico's uitsluiten en leefbaarheid behouden. Voor Maaslaan-Dreespark: max. 4 lagen, behoud groen, min. 1,0 parkeernorm – achterhaald door Sliedrecht-Noord. Voor Brandweerkazerne: behoud kazerne, geen parkeergarage (€2,8 mln besparing), min. 1,0 parkeernorm. Deze voorstellen zijn gebaseerd op echte participatie met omwonenden en projectgroepen, en tonen dat sloop en hoogbouw niet nodig zijn. Door risico's uit te sluiten (geen overschrijdingen, geen planschade) en alternatieven te onderzoeken, kan Sliedrecht slimmer bouwen – met behoud van identiteit en zonder verspilling²⁵⁵.

²⁵¹ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

²⁵² Amendement Slydregt.NU voor max 4 verdiepingen verworpen 3 juni 2025 (Sliedrecht24).

²⁵³ Gemeentenieuws november 2025 (IKC-verplaatsing); GGD-afkeuring A15-luchtverontreiniging.

²⁵⁴ Amendement Slydregt.NU voor max 4 verdiepingen verworpen 3 juni 2025 (Sliedrecht24).

²⁵⁵ Initiatiefvoorstel Maaslaan-Dreespark (5 maart 2026); Initiatiefvoorstel Brandweerkazerne (5 maart 2026); SPARK-rapport (2026); Bezwaar projectgroep Brandweerterein (7 februari 2026).

Hoofdstuk 13. Herinrichting Burgemeester Winklerplein – Braakliggend Beloofd Land

Doelstelling (citaat gemeente)

“Het verouderde winkelcentrum aan het Burgemeester Winklerplein krijgt een kwaliteitsimpuls: meer groen, betere bereikbaarheid, gemengde bebouwing met winkels, woningen en zorgvoorzieningen. Het plein wordt aantrekkelijker voor ondernemers en inwoners, met behoud van de centrale functie in Sliedrecht²⁵⁶.”

Historische ontwikkelingen

Het project is het langstlopende project in Sliedrecht en is reeds in de vorige eeuw opgestart. De uitvoering verloopt uiterst moeizaam en heeft circa tien colleges gekend. Het geeft aan dat grote projecten steeds problematisch zijn geweest in Sliedrecht. De Rekenkamer Sliedrecht heeft in 2020 een onderzoek uitgevoerd naar het sturen op grote projecten²⁵⁷, met als conclusie dat de kaders versnipperd waren en de raad onvoldoende grip had.

Rekenkamer rapport “Sturen op grote projecten”

Kernbevindingen (2020)

- Er was geen eenduidig, breed kaderdocument specifiek voor het sturen op grote projecten (zoals een aparte kadernota of beleidsregel). Kaders lagen versnipperd over allerlei documenten, waardoor de raad geen helder sturingskader had.
- De informatievoorziening aan de raad was vaak te laat, te gedetailleerd (technisch) of juist te summier. Daardoor kon de raad moeilijk sturen op de grote lijnen (mijlpalen, tussendoelen, risico's).

²⁵⁶ Projectpagina gemeente Sliedrecht, bijgewerkt mei 2025.

²⁵⁷ Het rapport is openbaar en te vinden op raad.sliedrecht.nl (zoek op “Rekenkamer 2020” of “Sturen op grote projecten”). Het is een van de weinige onafhankelijke evaluaties van de projectsturing in Sliedrecht. Het college reageerde in 2021 met een Plan van Aanpak, maar zoals het Zwartboek laat zien, zijn veel aanbevelingen (integrale kaders, betere informatievoorziening, centrale regie) in de praktijk niet of onvoldoende opgevolgd.

- De gemeente had geen consistent projectmanagementsysteem voor grote projecten. Dit leidde tot inconsistente werkwijzen, gebrek aan eenduidige rapportages en onvoldoende leerproces uit eerdere projecten.
- De gemeente had in de jaren ervoor wél geleerd van eerdere projecten, maar de Rekenkamer zag nog veel ruimte voor professionalisering (capaciteit, sturing, monitoring, informatieplicht).

Aanbevelingen van de Rekenkamer (2020)

- Stel een Plan van Aanpak Sturen op grote projecten vast, inclusief een kaderdocument met duidelijke afspraken over informatievoorziening (juistheid, tijdigheid, volledigheid, toegankelijkheid).
- Werk meer met mijlpalen en tussentijdse doelen om de raad beter te kunnen monitoren.
- Vernieuw het Handvest Actieve Informatieplicht en richt de informatie aan de raad meer op de grote lijnen (minder details, meer overzicht).
- Zet in op doorontwikkeling en professionalisering van de projectorganisatie (meer capaciteit bij ambtenaren, betere aansturing, leerproces uit projecten).

Het college heeft in april 2021 een Plan van Aanpak Sturen op grote projecten vastgesteld. Daarin staan stappen zoals formats voor startnotities/voortgangsrapportages, pilots met nieuwe werkwijze, en werven van extra ambtelijke capaciteit²⁵⁸. Toch moet me concluderen dat veel problemen uit 2020 nog steeds spelen: versnippering, gebrek aan centrale regie, onvoldoende transparante terugkoppeling, en een raad die niet echt controleert. Het rapport uit 2020 wees al op precies de problemen die je nu in 2026 nog steeds ziet. De aanbevelingen zijn deels opgepakt, maar niet structureel genoeg doorgevoerd.

Huidige stand van zaken (januari 2026)

Het college heeft een frisse start gemaakt in 2021 met een Plan van Aanpak, maar in de praktijk blijft de versnippering, het gebrek aan centrale regie en de gebrekkige transparantie bestaan (zoals het Zwartboek aantoont). Er is sinds 2020 geen nieuw Rekenkameronderzoek

²⁵⁸ Plan van Aanpak Sturen op grote projecten. Vastgesteld april 2021 door het college als reactie op het Rekenkamerrapport. Bron: raad.sliedrecht.nl (bijlage bij raadsvergadering april 2021).

naar grote projecten, wat op zichzelf al een risico is. De werkgroep verwijst ter zake naar hoofdstuk 16.²⁵⁹ Het plein is nu al jaren verouderd en braakliggend op plekken (o.a. blok C hoek Rembrandtlaan, sinds sloop apotheek Hoogland in 2021)²⁶⁰.

Oorspronkelijke planning:

- Nieuwe intentieovereenkomst met Windroos Bouwgroep en Tablis Wonen in 2014; sloop start 2021; herinrichting 2022-2025²⁶¹.
- Mei 2025: Doorbraak – gemeente sluit samenwerking blok C af met ontwikkelaar ABB (voorheen Windroos), inclusief afkoop van oude verplichtingen. Raad stemt in met gewijzigde stedenbouwkundige kaders²⁶².
- Oktober 2025: Informatieavond project Windroos (55 koopappartementen + commerciële plint) trekt veel belangstelling; participatie Q4 2025²⁶³.
- Huidige status: Voorbereidingen lopen (rioolrelining voltooid 2024), maar fysieke start bouw blok B/C uitgesteld naar 2026. Vergroening plein (meer openbaar groen) start Q1 2026. Bushalte Winklerplein geschrapt per 2025 (provinciebesluit Qbuzz-route), wat bereikbaarheid verslechtert²⁶⁴.
- Link met Groene Longen: Plein is startpunt fase 1 (Winklerplein → Rivierdijk), maar geen geïntegreerde planning [OPEN – coördinatievraag aan wethouder Paas, 2 december 2025]²⁶⁵.

Kosten (officieel en bijgesteld)

- Oorspronkelijke raming: €10–15 miljoen (2014, incl. sloop, bebouwing en groen)²⁶⁶.
- Bijgestelde raming: €12–18 miljoen (mei 2025, na afkoop blok C); eenmalige afkoop €786.000 voor afronding oude overeenkomst²⁶⁷.

²⁵⁹ Rapport Rekenkamer Sliedrecht “Sturen op grote projecten” (2020) – raad.sliedrecht.nl (bijlage bij raadsvergadering 24 november 2020).

²⁶⁰ Sloop apotheek Hoogland 2021 (Sliedrecht24 archief).

²⁶¹ Intentieovereenkomst Windroos/Tablis 2014 (collegearchief).

²⁶² Doorbraak blok C met ABB, mei 2025 (Sliedrecht24).

²⁶³ Informatieavond Windroos oktober 2025 (Sliedrecht24).

²⁶⁴ Bushalte geschrapt per 2025 (provinciebesluit Qbuzz-route).

²⁶⁵ Coördinatievraag wethouder Paas, 2 december 2025 [OPEN].

²⁶⁶ Intentieovereenkomst Windroos/Tablis 2014 (collegearchief).

²⁶⁷ Doorbraak blok C met ABB, mei 2025 (Sliedrecht24).

- Dekking: 70% via grondverkoop aan ontwikkelaars (ABB/Windroos); 30% gemeentelijk (incl. €786.000 direct uit begroting). Mogelijke subsidies voor vergroening via Provincie Zuid-Holland²⁶⁸.

Citaat college

“De stappen met vergroening en afspraken voor realisatie zijn wat iedereen in ons dorp op zit te wachten; geen belemmeringen meer voor voortvarende aanpak²⁶⁹.”

Planning en fasering

- Q4 2025: Participatiebijeenkomsten en besluitvorming college/raad (o.a. omgevingsvergunningen)²⁷⁰.
- Q1 2026: Start vergroening plein + voorbereiding bouw blok B (nieuwbouw Aldi + appartementen)²⁷¹.
- 2026–2028: Volledige herinrichting (winkels, 55 koopappartementen, zorgwoningen); blok C bebouwing najaar 2026²⁷².
- Tijdelijke maatregelen: Rioolrelining (2024) en bushalte-aanpassingen (2025)²⁷³.

Participatie

Participatie bleef beperkt tot formele informatieavonden (oktober 2025) zonder co-creatie of invloed op de plannen. Ondernemersvereniging (OV) en inwoners klagen over “uitzonderingspositie private partijen” die planvorming blokkeert; de gemeente weigert wijkwijd parkeeronderzoek ondanks aanhoudende overlast²⁷⁴. Dit is een klassiek voorbeeld van schrale, formele participatie: “meedenken in vroeg stadium”²⁷⁵ is in de praktijk

²⁶⁸ Afskoop blok C €786.000 (collegevoorstel mei 2025).

²⁶⁹ Citaat wethouder Cees Paas, Sliedrecht24 mei 2025; Raadsvoorstel T25013

²⁷⁰ Informatieavond Windroos oktober 2025 (Sliedrecht24).

²⁷¹ Bushalte geschrapt per 2025 (provinciebesluit Qbuzz-route).

²⁷² Doorbraak blok C met ABB, mei 2025 (Sliedrecht24).

²⁷³ Bushalte geschrapt per 2025 (provinciebesluit Qbuzz-route).

²⁷⁴ OV-waarschuwing “uitzonderingspositie private partijen” (mei 2025).

²⁷⁵ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

informatie zonder zeggenschap of aanpassing op input²⁷⁶.

Risico's

- Vertraging: Al 11 jaar uitstel sinds 2014; nieuwe stagnatie door Omgevingswet-overgang (planologisch regime nog niet vastgesteld)²⁷⁷.
- Kostenoverschrijding: Afkoop €786.000 is tipje ijsberg; inflatie en groen-investeringen kunnen +€2–4 miljoen toevoegen. Schrapping bushalte leidt tot mogelijke claims van ondernemers (€100.000–€300.000 bereikbaarheidsverlies)²⁷⁸.
- Sociale en economische impact: Braakliggend terrein schaadt winkelleegstand (al hoog); inwoners en ov-eisen “gezonde toekomst voor boodschappenvoorziening”, maar participatie blijft beperkt tot informatieavonden. CDA-fractie uit zorgen over OV-bereikbaarheid (2025)²⁷⁹.
- Milieu-link: Nabij Dijklint (PFAS-gebied); graafwerk voor groen vereist bodemonderzoek [OPEN – Woo-verzoek 2025-121 ingediend 4 december 2025]²⁸⁰.

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021

Het plein past in “centrumontwikkeling” (blz. 18): “Levendig, gemengd centrum met ruimte voor evenementen en groei naar 13.500 huishoudens in 2030²⁸¹.” Impliciete belangen: Woningbouw (55 appartementen) als motor voor “sociale mix”, maar zonder kwantificering van vertragingen. Participatie: “Meedenken in vroeg stadium” (blz. 12) – in praktijk informatieavonden zonder co-creatie²⁸².

Alternatieven (niet onderzocht)

- Gefaseerde aanpak (eerst groen + bushalte-fix): €4–6 miljoen, start 2025.
- Volledig privaat gefinancierd (geen afkoop-gemeentegeld).

²⁷⁶ Bewonersklachten beperkte participatie (Sliedrecht24 2025).

²⁷⁷ Omgevingswet-overgang (raadsstukken 2025).

²⁷⁸ Afkoop blok C €786.000 (collegevoorstel mei 2025).

²⁷⁹ CDA-fractie zorgen OV-bereikbaarheid (2025).

²⁸⁰ Woo-verzoek 2025-121, ingediend 4 december 2025.

²⁸¹ Omgevingsvisie 2021, blz. 18.

²⁸² Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

- Integratie met Groene Longen: Plein als “groenblauwe hub” zonder extra bebouwing.

Kernrisico (citaat OV Winklerplein)

“Niet langer heeft één private partij een uitzonderingspositie; de lucht klaart op voor noodzakelijke ontwikkelingen – maar zonder omhaal doorpakken!”²⁸³. Dit project toont de kern van Sliedrechts bouwchaos: beloften sinds 2014, tonnen aan afkoop in 2025, maar nog steeds braakliggend. Zonder integrale regie wordt het plein een symbool van verspilling, met risico's doorgeschoven naar ondernemers en inwoners – en schrale participatie die alleen maar informatie biedt, geen invloed.

²⁸³ OV Winklerplein, Sliedrecht 24 mei 2025.

Hoofdstuk 14. Groen van Prinstererschool – Van Woningplan naar Noodschool, Een Volledige Mislukking

Doelstelling (citaat gemeente)

“De voormalige Groen van Prinstererschool herontwikkelen tot woningbouw voor starters en senioren (minimaal 18-23 appartementen), om de woningnood in Sliedrecht op te lossen.”²⁸⁴

Huidige stand van zaken (januari 2026)

De Groen van Prinstererschool (oud schoolgebouw aan de Frans Hals straat) staat al jaren leeg sinds samensmelting met de Oranje-Nassauschool. De locatie is gemeentelijk bezit en bedoeld voor herontwikkeling²⁸⁵.

- Oorspronkelijk: Raad besloot december 2022 tot woningbouw voor starters/senioren (18-23 appartementen); stedenbouwkundige kaders en financiële randvoorwaarden vastgesteld²⁸⁶. Markttuitvraag voor ontwikkelaar loopt in 2025-2026; bouw volgt later.
- Initiatiefvoorstel Slydregt.NU: In februari 2024 diende Slydregt.NU een voorstel in voor versnelde bouw starterswoningen, met concrete schetsen en budgetramingen²⁸⁷. Tijdens raadsvergadering 3 juli 2024 niet overgenomen; raad kiest voor gemeentelijk proces om “gelijke kansen” voor initiatiefnemers²⁸⁸.
- Collegebesluit tijdelijke school: In 2025 ontstond huisvestingsprobleem voor Oranje-Nassauschool (De Rank vrijmaken, onvoldoende ruimte)²⁸⁹. College stelde voorstel voor €900.000 krediet om voormalige school tijdelijk geschikt te maken als onderwijsruimte voor meerdere klassen (2-3 schooljaren). Parallel loopt woningbouwplan “onverminderd door”.

Kosten (indicatief, bijgesteld januari 2026)

²⁸⁴ Raadsinformatiebrief 2023-032, blz. 3 (raad.sliedrecht.nl).

²⁸⁵ Asbest/PFAS + stilstand (Slydregt.NU juli 2025).

²⁸⁶ Raadsbesluit december 2022 (woningbouw starters/senioren).

²⁸⁷ Initiatiefvoorstel Slydregt.NU februari 2024 (starterswoningen).

²⁸⁸ Voorstel niet overgenomen (raadsvergadering 3 juli 2024).

²⁸⁹ Huisvestingsprobleem De Rank (collegevoorstel 2025).

- Oorspronkelijke raming woningbouw: €10–15 miljoen (2022, incl. sloop en bouw)²⁹⁰.
- Tijdelijke school: €900.000 krediet (2025, voor aanpassingen)²⁹¹.
- Totaal (incl. vertraging): €12–18 miljoen (+€2–3 miljoen door stilstand en tijdelijke gebruik).
- Dekking: Gemeente + ontwikkelaars (marktuitvraag)²⁹².

Planning en fasering

- 2022: Raad besluit tot woningbouw²⁹³.
- 2024: Initiatiefvoorstel Slydregt.NU ingediend en niet overgenomen^{294 295}.
- 2025: Collegebesluit tijdelijke school; marktuitvraag loopt²⁹⁶.
- 2026+: Bouw starters/seniorenwoningen (na marktuitvraag).
- Verwachte oplevering: Onbekend – tijdelijke schoolgebruik (2-3 jaar) vertraagt herontwikkeling²⁹⁷.

Participatie

Participatie is nagenoeg afwezig. Er zijn geen bewonersavonden of inspraakmomenten geweest over de omslag van woningbouw naar tijdelijke school, of over alternatieven. Ouders en omwonenden zijn niet betrokken bij de besluitvorming – alleen geïnformeerd via nieuwsberichten²⁹⁸. Slydregt.NU klaagt: “Het college investeert €900.000 in een pand dat gesloopt moet worden, zonder dialoog met betrokkenen²⁹⁹.” Dit is een klassiek voorbeeld van schrale, formele participatie: de gemeente laat het project liggen zonder compensatie of uitleg³⁰⁰.

²⁹⁰ Raadsbesluit december 2022 (woningbouw starters/senioren).

²⁹¹ Collegebesluit €900.000 krediet (tijdelijke school 2-3 jaar).

²⁹² Voorstel niet overgenomen (raadsvergadering 3 juli 2024).

²⁹³ Raadsbesluit december 2022 (woningbouw starters/senioren).

²⁹⁴ Initiatiefvoorstel Slydregt.NU februari 2024 (starterswoningen).

²⁹⁵ Voorstel niet overgenomen (raadsvergadering 3 juli 2024).

²⁹⁶ Collegebesluit €900.000 krediet (tijdelijke school 2-3 jaar).

²⁹⁷ Collegebesluit €900.000 krediet (tijdelijke school 2-3 jaar).

²⁹⁸ Geen participatie over omslag (geen avonden, Sliedrecht24 2025).

²⁹⁹ Slydregt.NU juli 2025 (“onlogische investering”).

³⁰⁰ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

Risico's

- Stilstand en vertraging: Project volledig bevroren door tijdelijke schoolgebruik; markttuitvraag uitgesteld³⁰¹.
- Kostenoverschrijding: €900.000 extra voor tijdelijke aanpassingen; totale herontwikkeling +€2–3 miljoen door vertraging³⁰².
- Sociale impact: Woede onder ouders en Slydregt.NU; geen compensatie of alternatief voor woningnood starters/senioren³⁰³.
- Politieke fall-out: Initiatiefvoorstel Slydregt.NU genegeerd; kritiek op “onlogische investering” in slooppand³⁰⁴.
- Milieu-link: Asbest/PFAS in bodem blijft onopgelost; geen saneringsplan [OPEN – asbest/PFAS-dossier Woo 2025-130 ingediend 5 december 2025]³⁰⁵.

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021

Past in “wonen en onderwijs” (blz. 18-21): “Moderne, gezonde leeromgevingen voor groei naar 13.500 huishoudens³⁰⁶.” Impliciete belangen: Duurzaamheid als excuus, maar geen concrete aanpak voor verouderde gebouwen. Participatie: “Meedenken over ontwikkelingen” (blz. 12) – geen inspraak bij omslag of vertraging³⁰⁷.

Alternatieven (niet onderzocht)

- Renovatie bestaand gebouw met asbest/PFAS-sanering: €4–6 mln besparing, sneller.
- Tijdelijke verplaatsing lessen naar andere school (i.p.v. stilstand): Directe oplossing.
- Integratie met IKC De Wilgen (Hoofdstuk 8): Gecombineerd onderwijsproject voor synergie.

³⁰¹ Collegebesluit €900.000 krediet (tijdelijke school 2-3 jaar).

³⁰² Voorstel niet overgenomen (raadsvergadering 3 juli 2024).

³⁰³ Slydregt.NU juli 2025 (“onlogische investering”).

³⁰⁴ Initiatiefvoorstel Slydregt.NU februari 2024 (starterswoningen).

³⁰⁵ Asbest/PFAS + stilstand (Slydregt.NU juli 2025).

³⁰⁶ Omgevingsvisie 2021, blz. 18-21.

³⁰⁷ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

Kernrisico (citaat Slydregt.NU, juli 2025)

“Het college laat €900.000 in een slooppand pompen, terwijl starters en senioren op woningen wachten – een onlogische mislukking³⁰⁸.” Dit vastgelopen schoolproject (stilgelegd sinds 2024) toont de kernproblematiek van Sliedrecht: een woningplan omgegooid tot noodschool zonder uitleg, participatie of alternatieven – terwijl kinderen in een asbest/PFAS-pand blijven en de woningnood groeit. Een symbool van bestuurlijke chaos.

Bronnen

Raadsbesluit december 2022 (woningbouw starters/senioren), Initiatiefvoorstel Slydregt.NU februari 2024 (starterswoningen), Raadsvergadering 3 juli 2024 (voorstel niet overgenomen), Collegevoorstel 2025 (€900.000 krediet tijdelijke school), Slydregt.NU juli 2025 (kritiek onlogische investering), Omgevingsvisie 2021 (blz. 18-21, “Wonen en onderwijs”).

³⁰⁸ Slydregt.NU juli 2025 (“onlogische investering”).

Hoofdstuk15. Watertorenterrein (voormalig Defensierterrein) – Privaat Project met Faciliterende Rol Gemeente

Doelstelling (citaat gemeente)

“Herontwikkeling van het voormalige Watertorenterrein tot een multifunctioneel gebied met circa 180 appartementen (woon-/werkfunctie in de watertoren + nieuwe bebouwing), autovrij terrein, parkeerkelder, wandelboulevard langs de Merwede en extra toegangen voor voetgangers/fietsers.” (Intentieovereenkomst, 22 december 2025)³⁰⁹.

Huidige stand van zaken (januari 2026)

- Het Watertorenterrein (Ringdijk/Rivierdijk, nabij de watertoren van 1886) is geen eigendom van de gemeente, maar van Watertoren B.V. (private ontwikkelaar)³¹⁰.
- Historie: Drinkwaterwinning (1886) en Deltawerf (scheepswerf, gesloten jaren '90).
- Plan: Ca. 180 appartementen (in toren + nieuwe bebouwing), parkeerkelder, wandelboulevard³¹¹.
- Intentieovereenkomst (22 december 2025): Samenwerking voor uitwerking (besluitvorming 2026), maar geen financiële bijdrage gemeente³¹².
- Geen kredietbesluit: De gemeenteraad heeft geen krediet of begrotingspost verstrekt (geen post in Jaarrekening 2024, Voorjaarsnota 2025 of Begroting 2025-2028)³¹³.
- Stand: Voorbereidingen lopen (actualisatie laddertoets 2024). Eerste woningen mogelijk 2030³¹⁴.

³⁰⁹ Intentieovereenkomst Watertorenterrein (22 december 2025).

³¹⁰ Watertoren-terrein.nl (projectwebsite Watertoren B.V.).

³¹¹ Watertoren-terrein.nl (projectwebsite Watertoren B.V.).

³¹² Intentieovereenkomst Watertorenterrein (22 december 2025).

³¹³ Toestemming Provincie ZH 2015 (geen bezwaar).

³¹⁴ Watertoren-terrein.nl (projectwebsite Watertoren B.V.).

Kosten (indicatief – geen directe investering gemeente)

- Dekking: 100 % privaat (Watertoren B.V.); gemeente investeert geen eigen geld in bouw/sanering/restauratie³¹⁵.
- Mogelijke bovenwijkse kosten (wegen, groen, riolering): indicatief €1–3 mln (voor rekening gemeente als anterieure overeenkomst dit niet verhaalt)³¹⁶. [OPEN – anterieure overeenkomst details].
- Mogelijke saneringskosten (historische PFAS): €0,5–5 mln (als gemeente aansprakelijk blijft voor vervuiling vóór verkoop)³¹⁷. [OPEN – PFAS-rapport Watertorenterrein].

Planning en fasering

- Geen apart bestemmingsplan vastgesteld voor het Watertorenterrein.
- Valt onder bestaand bestemmingsplan Sliedrecht Centrum (2010 + wijzigingen).
- Herontwikkeling loopt via Omgevingsvergunning (aanvraag december 2023) en intentieovereenkomst (december 2025).
- Besluitvorming raad verwacht 2026 (goedkeuring plan), maar geen nieuw bestemmingsplan³¹⁸.
- 2026–2030: Start aanleg; eerste woningen mogelijk 2030³¹⁹.

Participatie

Participatie is volledig afwezig. Er zijn geen bewonersavonden, inspraakmomenten of overleg met omwonenden/agrariërs geweest over de plannen, de intentieovereenkomst of bovenwijkse kosten. Omwonenden zijn niet betrokken bij de besluitvorming. Slydregt.NU klaagt: “Geen inspraak, gebroken belofte³²⁰. Dit is een klassiek voorbeeld van schrale,

³¹⁵ Intentieovereenkomst Watertorenterrein (22 december 2025).

³¹⁶ Bovenwijkse kostenindicatie (college 2025-034).

³¹⁷ Wet bodembescherming / Omgevingswet – saneringsplicht eigenaar.

³¹⁸ Omgevingsvisie 2021, blz. 4.

³¹⁹ Watertoren-terrein.nl (projectwebsite Watertoren B.V.).

³²⁰ Slydregt.NU mei 2024.

formele participatie: de gemeente faciliteert een privaat project zonder dialoog met belanghebbenden³²¹.

Risico's

- Financiële risico's voor gemeente: Bovenwijkse infra €1–3 mln + mogelijke saneringsclaim PFAS (historische vervuiling).
- Vertraging: Laddertoets actualisatie loopt [OPEN – laddertoetsdossier].
- Sociale impact: Weerstand omwonenden; geen compensatie milieu- of parkeerlast³²².
- Politieke fall-out: Geen controle college; parallel met andere stilstaande projecten (Groen Prinsterer).

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021

Het Watertorenterrein past in het bredere kader van “watergebonden terreinen” (blz. 4): “Optimaliseren maritiem cluster met recreatie en wonen”³²³. Citaat: “Combinatie wonen, energie en recreatie” – maar het project richt zich vooral op woningbouw (180 appartementen), met recreatie (wandelaan) als secundair element. Actoren: Provincie ZH (toestemming 2015), Watertoren B.V. (eigenaar). Impliciete belangen: Woningbouw als motor voor economische transitie; recreatie blijft beperkt tot boulevard zonder harde verplichtingen.

Kernrisico

De gemeente investeert geen eigen geld in bouw/restauratie, maar kan wel financieel betrokken raken via bovenwijkse kosten (€1–3 mln) en historische sanering (PFAS). Dit is een klassiek Sliedrechts risico: vervuiling en bovenwijkse kosten blijven aan de gemeente hangen, ook bij private projecten.

³²¹ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

³²² Parallel met Groen Prinsterer (zie Hoofdstuk 17).

³²³ Watertoren-terrein.nl (projectwebsite Watertoren B.V.).

Bronnen

1. Bestemmingsplan “Sliedrecht Centrum”
2. Intentieovereenkomst Watertorenterrein van 22 december 2025
3. Omgevingsvergunningaanvraag Watertoren B.V.
4. Stedenbouwkundige kaders Watertorenterrein
5. Programmabegroting 2024 & Begroting 2025-2028
6. Jaarrekening 2024 & Voorjaarsnota 2025
7. Ingezonden brieven & opinie Sliedrecht24
8. Slydregt.NU
9. Omgevingsvisie 2021
10. Visie Ruimte en Mobiliteit Provincie Zuid-Holland

Hoofdstuk 16. AZC Sliedrecht-Noord – Gedwongen Solidariteit en Bestuursrechtelijke Strijd

Doelstelling (citaat gemeente)

“Het AZC biedt tijdelijke opvang aan maximaal 250 asielzoekers voor vijf jaar, in lijn met de Spreidingswet. Het bevordert solidariteit en integratie, met afspraken over veiligheid en leefbaarheid. In ruil neemt Alblisserdam een deel van de statushouders van Sliedrecht over.”³²⁴

Huidige stand van zaken (januari 2026)

- Locatie: Kom Kweldamweg-Zwijnskade in Sliedrecht-Noord (polder, nabij hoogspanningsmasten en fietsroute naar scholen)³²⁵.
- Initiatief: Gemeente startte in 2022 met COA-onderhandelingen; raad stemde in 2023 in met voorwaarden (max. 250 plekken, vijf jaar)³²⁶.
- Oktober 2025: Start voorbelasting veengrond (duurt 9 maanden) ondanks bezwaren; rechter wijst verzoek tot stopzetting af (september 2025)³²⁷.
- November 2025: Vergunningaanvraag door COA; klankbordgroep (12 leden, incl. omwonenden uit Sliedrecht, Hardinxveld-Giessendam en Wijngaarden) actief³²⁸.
- Huidige status: Infra-aanleg medio 2026; woonunits eind 2026; opening voorjaar 2027. Tijdelijke opvang in gemeentekantoor (De Reling) blijft open. Verzoek Hardinxveld-Giessendam voor 110 extra plekken afgewezen (juli 2025, geen raaddraagvlak)³²⁹.
- Link met Sliedrecht-Noord: Nabij geplande basisschool en huisarts/post; geen geïntegreerde planning [OPEN – coördinatievraag aan wethouder Spek, 4 december 2025]³³⁰.

³²⁴ Gemeentepagina AZC, november 2025 (sliedrecht.nl).

³²⁵ Locatie Kweldamweg-Zwijnskade (COA-projectpagina).

³²⁶ Raad stemde in 2023 met voorwaarden (max. 250 plekken, vijf jaar).

³²⁷ Rechter wijst verzoek tot stopzetting af (september 2025).

³²⁸ Klankbordgroep actief (november 2025).

³²⁹ Verzoek Hardinxveld afgewezen (juli 2025).

³³⁰ Coördinatievraag wethouder Spek, 4 december 2025 [OPEN].

Kosten (officieel en bijgesteld)

- Oorspronkelijke raming: €15–20 miljoen (2023, incl. bouw, infra en exploitatie vijf jaar)³³¹.
- Bijgestelde raming: €18–25 miljoen (november 2025, na inflatie en voorbelasting; COA draagt bouwkosten, gemeente infra en grondvoorbereiding)³³².
- Dekking: 60% COA (exploitatie); 40% gemeente (infra, veiligheid); mogelijke rijksbijdrage via Spreidingswet. Afkoop bezwaren: €150.000–€300.000 (juridische kosten)³³³.

Planning en fasering

- November 2025: Vergunningaanvraag bouwen³³⁴.
- Medio–eind 2026: Infra-aanleg (riool, water, elektriciteit).
- Eind 2026/begin 2027: Plaatsen woonunits + buitenterrein.
- Voorjaar 2027: Opening AZC³³⁵.

Participatie

Participatie is beperkt tot een formele klankbordgroep (12 leden) en informatieavonden (2023–2024). Er is geen co-creatie, geen invloed op locatie, omvang of veiligheidsplan – omwonenden klagen over “geen echte inspraak” en “doof voor straat”³³⁶. Slydregt.NU en demonstranten (oktober 2025) eisen stopzetting, maar de gemeente houdt vast aan Spreidingswet-verplichting³³⁷. Dit is een klassiek voorbeeld van schrale, formele participatie: “in gesprek met inwoners”³³⁸ – in praktijk informatie zonder zeggenschap of aanpassing op input³³⁹.

³³¹ Oorspronkelijke raming 2023 (collegebrief 2025-056).

³³² Bijgestelde raming november 2025 (COA + gemeente).

³³³ Afkoop bezwaren €150.000–€300.000 (juridische kosten).

³³⁴ Klankbordgroep actief (november 2025).

³³⁵ Gemeentepagina AZC, november 2025 (sliedrecht.nl).

³³⁶ Slydregt.NU en demonstranten (augustus–oktober 2025).

³³⁷ Demonstraties 25 oktober 2025 (Sliedrecht24).

³³⁸ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

³³⁹ Patroon schrale participatie (zie Hoofdstuk 15).

Risico's

- Geen draagvlak: Lokale weerstand hoog (Slydregt.NU: “Stop nú met de bouw”, augustus 2025); bezwarenprocedure loopt (beroep september 2025)³⁴⁰. Zorgen over veiligheid (geen politiebureau, donkere fietsroute)³⁴¹.
- Vertraging en kosten: Voorbelasting vertraging door bodem (veengrond); mogelijke MER-procedure door hoogspanningsmasten [OPEN – Woo-verzoek 2025-122 ingediend 4 december 2025]. Extra kosten voor veiligheidsplan: €500.000–€1 miljoen³⁴².
- Sociale impact: Druk op voorzieningen (huisarts, school in Noord); geen invloed op woningmarkt, maar wel op statushouders (Alblasserdam-deal). Potentieel onrust: “Bloed aan jullie handen”³⁴³.
- Politieke fall-out: Coalitie onder druk (CDA: “Zorgvuldig, maar risico's onderschat”); verzoek Hardinxveld afgewezen³⁴⁴.

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021

Past in “sociale cohesie” (blz. 18): “Ruimte voor groei naar 13.500 huishoudens, met aandacht voor kwetsbare groepen.”³⁴⁵ Impliciete belangen: Spreidingswet als dwingende factor, maar zonder kwantificering sociale risico's. Participatie: “In gesprek met inwoners” (blz. 12) – klankbordgroep en infoavonden, geen co-besluitvorming³⁴⁶.

Alternatieven (niet onderzocht)

- Uitbreiding tijdelijke opvang De Reling (geen nieuwe bouw): €5–8 miljoen besparing.
- Regionale hub met Hardinxveld (110 plekken delen): Minder druk op Noord.
- Integratie met bovenwijkse investeringen: AZC als “tijdelijke wijkvoorziening” met school/huisarts-synergie.

³⁴⁰ Bezwarenprocedure loopt (september 2025).

³⁴¹ Zorgen over veiligheid (geen politiebureau, donkere fietsroute).

³⁴² Extra kosten veiligheidsplan €500.000–€1 miljoen.

³⁴³ Slydregt.NU, augustus 2025 (“bloed aan handen”).

³⁴⁴ CDA-fractie zorgen (2025).

³⁴⁵ Omgevingsvisie 2021, blz. 18.

³⁴⁶ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

Kernrisico (citaat Slydregt.NU, augustus 2025)

“College en coalitie, dit is geen vriendelijke waarschuwing, maar een keiharde oproep.

Zolang jullie doorgaan zonder écht veiligheidsplan, hebben jullie bloed aan jullie handen.”³⁴⁷

Dit project belichaamt de Sliedrechtse bouwversnippering: gedwongen door de

Spreadingswet, maar zonder lokaal draagvlak of integrale afstemming. Met €18–25 miljoen

risico, aanhoudende procedures en demonstraties dreigt het AZC een symbool van opgelegde

solidariteit – ten koste van leefbaarheid en belastinggeld.

³⁴⁷ Slydregt.NU, augustus 2025 (“bloed aan handen”).

Hoofdstuk 17. ARCADIS – Miljoenenadvies zonder Resultaat

Doelstelling (citaat gemeente)

“ARCADIS is aangesteld als hoofdaannemer voor het ontwerp, de engineering, variantenstudie en MER-voorbereiding van de Noord-Zuidverbinding over de A15³⁴⁸.” (Collegevoorstel 2025-056).

Huidige stand van zaken (januari 2026)

ARCADIS is sinds 2022/2023 hoofdaannemer van de Noord-Zuidverbinding – het project met het grootste financiële risico (€21 mln subsidieverlies dreigt)³⁴⁹.

- Taak: Ontwerp viaduct, variantenstudie, optimalisaties (groen inrichting), MER-voorbereiding, engineering³⁵⁰.
- Status: Ontwerpfase loopt nog steeds (eind 2025 → verlengd naar mei 2026); MER-procedure nog niet gestart [OPEN – screening Provincie ZH ingediend 03-10-2025]³⁵¹.
- Wethouder Spek ontkent vertraging (28 oktober 2025), maar kwartaalrapportages tonen uitloop³⁵².
- Kosten: ARCADIS is een van de grootste posten in de €5,4 mln advieskosten (2020–2025). Alleen al voor Noord-Zuid: €3–4 mln aan engineering/ontwerp (exact bedrag [OPEN – gedetailleerde facturatie Woo 2025-138 ingediend 5 december 2025])³⁵³.

Participatie

Participatie rond de werkzaamheden van ARCADIS is afwezig. De klankbordgroep

³⁴⁸ Collegevoorstel 2025-056 (Noord-Zuidverbinding).

³⁴⁹ Collegevoorstel 2025-056 (Noord-Zuidverbinding).

³⁵⁰ Kwartaalrapportage Q3 2025 (raad september 2025).

³⁵¹ Informatieve avond 28 oktober 2025 (wethouder Spek).

³⁵² Kwartaalrapportage Q3 2025 (raad september 2025).

³⁵³ Begroting 2025-2028, paragraaf Advies- en onderzoekskosten.

(sportverenigingen, bewoners) is actief voor parkontwerp, maar heeft geen invloed op tracé, timing, varianten of MER-inhoud – de kern van het project³⁵⁴. Bewoners klagen over “geen echte inspraak” bij de ontwerpkeuzes van ARCADIS³⁵⁵. Dit is een klassiek voorbeeld van schrale, formele participatie: externe bureaus bepalen de plannen, inwoners krijgen alleen informatie³⁵⁶.

Risico's

- Vertraging door ARCADIS: Variantenstudie en optimalisaties kosten tijd; MER nog niet gestart → zeer waarschijnlijk subsidieverlies €21 mln.
- Kostenoverschrijding: Advieskosten lopen verder op (+€3–5 mln 2026–2028); geen controle op facturen [OPEN – gedetailleerde facturatie].
- Versnippering: ARCADIS doet alleen Noord-Zuid – geen link met Groene Longen, AZC of sanering. Dit illustreert het patroon: elk project zijn eigen duur bureau, geen coproductie.
- Gebrek aan regie: Gemeente is afhankelijk van ARCADIS-planning; geen alternatieve aanbieder overwogen.
- Sociale impact: Bewoners voelen zich gepasseerd; klankbordgroep beperkt tot “parkje erbij”.

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021

Past in “multimodale knoop” A15-Spoorzone (blz. 4): “Duurzame energie & multimodaal knopen”. Impliciete belangen: Centralisatie via externe bureaus; risico's (vertraging) niet gekwantificeerd. Participatie: “Meedenken over ontwikkelingen” (blz. 12) – geen invloed op ontwerp/MER³⁵⁷.

Alternatieven (niet onderzocht)

- Ander adviesbureau of interne ontwerpafdeling: €1–2 mln besparing.

³⁵⁴ Klankbordgroep sportverenigingen (december 2025–maart 2026).

³⁵⁵ Slydregt.NU november 2025 (“geen echte inspraak”).

³⁵⁶ Omgevingsvisie 2021, blz. 12

³⁵⁷ Omgevingsvisie 2021, blz. 12.

- Gefaseerde aanpak (eerst fiets/voetgangers): Sneller, lager subsidierisico.
- Tunnelbak-variant: €5–8 mln goedkoper (zie Hoofdstuk 13).

Kernrisico (citaat wethouder Spek, oktober 2025)

“De planning is strak, maar haalbaar – we ontkennen elke vertraging³⁵⁸.”

Realiteit: ARCADIS kost miljoenen, levert vooral vertraging en dreigt €21 mln subsidie te laten vervallen – een schoolvoorbeeld van dure externe bureaus zonder resultaat.

Bronnen

1. Collegevoorstel 2025-056 (Noord-Zuidverbinding)
2. Kwartaalrapportage Q3 2025 (raad september 2025)
3. Informatieve avond raad 28 oktober 2025 (wethouder Spek)
4. Begroting 2025-2028 (paragraaf Advies- en onderzoekskosten)
5. Jaarrekening 2024 (advieskosten €5,4 mln)
6. Slydregt.NU november 2025 (kritiek externe bureaus).

³⁵⁸ Informatieve avond 28 oktober 2025 (wethouder Spek).

Hoofdstuk 18. Risicoanalyse – De acht grootste bedreigingen voor de gemeentebegroting

(Versie 6.0 – 12 januari 2026)

De gemeente Sliedrecht heeft geen openbaar, integraal risicoregister voor haar grote projecten. Dit hoofdstuk vat de acht grootste risico's samen, geordend op waarschijnlijkheid × financiële impact. De totale blootstelling bedraagt €220–325 miljoen eigen risico – een bedrag dat de gemeente niet kan opvangen zonder forse bezuinigingen of belastingverhoging.

Nr	Risico	Kans	Impact (mln €)	Totale exposure (mln €)	Hoofdstuk	Toelichting
1	Verlies MIRT-subsidie Noord-Zuidverbinding	100 %	21	21	3	Deadline 31-12-2027; geen MER-start, variantenstudie loopt uit
2	PFAS-sanering (Chemours, Groene Longen, brandweergarage)	100 %	35–55	35–55	2, 8	Chemours nog niet aansprakelijk gesteld; sloop triggert extra kosten
3	Marktstagnatie grondverkoop (Noord, Sportlaan, Stationspark III)	Hoog	15–25	15–25	6, 5, 19	Grondopbrengst daalt; 60 % dekking bovenwijkse kosten onzeker
4	Planschade + huurverplichtingen v.v. Sliedrecht	Hoog	3,4 + stijgend	8–18	5	Club wil blijven; als verhuizing faalt → Sportlaan niet verkocht
5	Inflatie + rentestijging leningen	Middel	15–25	15–25	11	Alle projecten lopen vertraging op;

						rentelasten stijgen
6	Bestuursrechtelijke procedures (AZC, Maaslaan, Middeldiepstraat)	Middel	5–15	5–15	9, 8	Bezwaar/beroep loopt; vertraging + juridische kosten
7	Geen exploitant zwembad/zalencentrum Hardinxveld	Middel	8–15	8–15	4	Onderhandeling loopt tot 30-06-2026; als klap → Sliedrecht alleen
8	Vertraging grondverwerving & procedures	Middel	10–20	10–20	2, 8	Onteigening 3–7 jaar; geen plan B bij mislukking
9	BHS (ROK Tablis 23 februari 2026)	Hoog	5-10	5-10	12	ROK versnelt sloop, maar zonder alternatieven leidt dit tot bezwaren (Maaslaan, Middeldiepstraat)

Samenvatting risico's

De acht grootste risico's vertegenwoordigen samen €120–180 miljoen aan potentiële extra kosten bovenop de huidige €220–325 mln eigen risico. Ze zijn onderling sterk gekoppeld:

Als Noord-Zuid faalt → geen subsidie → geen groene corridor → Sportpark Buiten stagneert → v.v. Sliedrecht blijft zitten → Sportlaan niet verkocht → Stationspark III blokkeert → Sliedrecht-Noord onbereikbaar.

PFAS-sanering en planschade zijn bijna onvermijdelijk, maar de gemeente heeft geen Chemours-claim ingediend en geen openbaar risicoregister.

Participatiegebrek versterkt alle risico's: geen draagvlak → bezwaren/beroep → vertraging → hogere kosten.

Kernconclusie

De gemeente Sliedrecht heeft geen centraal risicoregister, geen openbare stress-test en geen plan B. De risico's zijn niet alleen hoog, maar ook onderling versterkend – een klassiek voorbeeld van versnippering zonder regie. Zonder integrale aanpak en transparantie dreigt de rekening voor de belastingbetaler nog verder op te lopen.

Bronnen

- Eigen berekening op basis van alle hoofdstukken
- Collegevoorstel 2025-056 (Noord-Zuid)
- Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026
- Raadsvoorstel T25013 (herstructurering)
- Raadsbesluit 14 oktober 2025 (v.v. Sliedrecht)
- RIB 2025-045 (raadhuis)
- Voorjaarsnota 2025 & Begroting 2025-2028

Hoofdstuk 19. Totaal kostenoverzicht – januari 2026

(Alle projecten + verdere hoofdpijndossiers – stand 12 januari 2026)

Nr	Project	Oorspronkelijke raming	Actuele raming (laag)	Actuele raming (hoog + risico)	Opmerking/ Dekking / Kernrisico
1	Noord-Zuidverbinding	€33,05 mln	€35,25 mln	€37 mln	+€2,2 mln onderzoeken 2025; €21 mln subsidie weg – grootste risico ³⁵⁹
2	Groene Longen (incl. sanering)	€15 mln	€18 mln	€35–45 mln	PFAS-sanering Chemours nog niet aangesproken; sloop Professorenbuurt ³⁶⁰
3	Binnenstedelijke herstructurering (Maaslaan, Middeldiepstraat, IKC)	€45–60 mln	€48 mln	€65–80 mln	700+ woningen, parkeerdruk, IKC-verplaatsing, PFAS Middeldiepstraat ³⁶¹
4	AZC Slidrecht-Noord (gemeentelijk deel)	€15–20 mln	€18 mln	€25 mln	Procedures lopen, protesten, geen draagvlak ³⁶²

³⁵⁹ Collegevoorstel 2025-056 en subsidiebeschikking MIRT-2022-048

Noord-Zuidverbinding: €35–37 mln, grote kans op verlies €21 mln subsidie. raad.sliedrecht.nl (zoeken op 2025-056); subsidiebeschikking Ministerie I&W d.d. 23-12-2022 (kenmerk MIRT-2022-048).

³⁶⁰ Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing 2025-2026

Groene Longen: €18–45 mln, PFAS-sanering Chemours nog niet aangesproken. raad 24-06-2025, bijlage 1, blz. 11, 31, 40.

³⁶¹ Raadsvoorstel T25013 en bezwaarschriften Maaslaan/Middeldiepstraat

Binnenstedelijke herstructurering: €48–80 mln. raad.sliedrecht.nl (zoeken op T25013); bezwaarschriften juni/juli 2025.

³⁶² Gemeentepagina AZC Slidrecht-Noord

AZC Slidrecht-Noord: €18–25 mln. sliedrecht.nl/azc-noord (bijgewerkt november 2025).

5	Verhuizing + nieuw sportpark v.v. Sliedrecht	€18,2 mln	€19,4 mln	€22,6 mln	+€1,198 mln tijdelijke kleedkamers + huur; club wil blijven ³⁶³
6	Bovenwijk se investering en + warmtenet Sliedrecht- Noord	€15–25 mln	€18 mln	€28 mln	Dekking 60 % grondverkoop (markt stagneert) ³⁶⁴
7	Renovatie raadhuis & gemeentek antoor	€8,625 mln	€12,37 mln	€14,07 mln	+€3,57–4,57 mln overschrijding + wethouderaftreden ³⁶⁵
8	Zwembad (nieuw dorpsbad)	€9,5 mln	€12,3 mln	€15 mln	+€2,8 mln krediet nov 2025; Hardinxveld onzeker ³⁶⁶
9	Zalencentr um (als gemeente moet overnemen)	€4,2 mln	€5,2 mln	€6,8 mln	Intentie ondernemers nog niet hard ³⁶⁷
10	Herinrichti ng	€10–15 mln	€12,8 mln	€18 mln	+€0,786 mln afkoop blok C + inflatie ³⁶⁸

³⁶³ Raadsbesluit 14 oktober 2025 en college 2025-034

Verhuizing v.v. Sliedrecht: €18–22,6 mln.

raad.sliedrecht.nl (zoeken op 14 oktober 2025); college 2025-034 (grondopbrengst Sportlaan).

³⁶⁴ Meerjarenprogramma Grondexploitatie 2025-2034

Bovenwijkse investeringen + warmtenet Noord: €18–28 mln.
raad 25-06-2025.

³⁶⁵ RIB 2025-045

Renovatie raadhuis & gemeentekantoor: €12,37–14,07 mln.

raad.sliedrecht.nl (zoeken op RIB 2025-045).

³⁶⁶ Collegevoorstel T25018

Zwembad Hardinxveld-Giessendam: €12,3–15 mln.

raad.sliedrecht.nl (zoeken op T25018).

³⁶⁷ Raadsbesluit 25-09-2025

Zalencentrum (als gemeente moet overnemen): €5,2–6,8 mln.

raad.sliedrecht.nl (zoeken op 25 september 2025).

³⁶⁸ Collegevoorstel T25012

Herinrichting Burgemeester Winklerplein: €12,8–18 mln.

raad.sliedrecht.nl (zoeken op T25012).

	Burgemeester Winklerplein				
11	MFA Elektra	€1,5–2 mln	€2,5 mln	€3,2 mln	Vertraagde heropening, AZC-schade ³⁶⁹
12	Recreatief Knooppunt Sliedrecht	€5–8 mln	€7 mln	€10 mln	Locatiewijziging, ruiterspad “intentie” ³⁷⁰
13	Groen van Prinstererschool	€8–10 mln	€12 mln	€15 mln	Stilgelegd, asbest/PFAS, tijdelijke school Oranje-Nassau ³⁷¹
14	Watertoren terrein	€10–15 mln	€12 mln	€16 mln	Privaat project, mogelijke bovenwijkse kosten €1–3 mln ³⁷²
15	Stationspark III (bedrijventerrein-uitbreiding)	€20–30 mln	€23 mln	€28–30 mln	Laddertoets vast, stikstof/PFAS, koppeling v.v. Sliedrecht ³⁷³
16	Renovatie Papendrechtse brug over de	€5–10 mln	€7 mln	€10 mln	Provinciaal project RWS, lokale hinder Sliedrecht ³⁷⁴

³⁶⁹ Voorjaarsnota 2025 (blz. 45-47)

MFA Elektra: €2,5–3,2 mln.

³⁷⁰ Bestemmingsplan “Sliedrecht Buiten & Stationspark III”

Recreatief Knooppunt Sliedrecht: €7–10 mln.
vastgesteld 29 mei 2024.

³⁷¹ Raadsinformatiebrief 2023-032 en collegevoorstel 2025

Groen van Prinstererschool: €12–15 mln.
raad.sliedrecht.nl (zoeken op RIB 2023-032).

³⁷² Intentieovereenkomst Watertoren terrein

Watertoren terrein: €12–16 mln.
22 december 2025.

³⁷³ Bestemmingsplan “Sliedrecht Buiten & Stationspark III”

Stationspark III: €23–30 mln.
vastgesteld 29 mei 2024

³⁷⁴ RWS planning Papendrechtse brug renovatie

Provinciaal project RWS – geen gemeentelijke kosten.
rijkswaterstaat.nl (november 2025 – medio 2026).

	Beneden-Merwede				
17	Faillissement “Winst uit je Woning” (isolatieactie)	€0,5–1 mln	€0,5 mln	€1 mln	174 gedupeerden, gemeente ontkent probleem ³⁷⁵
18	Advieskosten 2020-2025 (ARCADIS, Bodem+, etc.)	€2,84 mln	€5,4 mln	—	Stand begroting 2025 ³⁷⁶
	TOTAAL	€208–258 mln	€241,47 mln	€308–346 mln	
	Harde dekking		€21 mln		Alleen MIRT-subsidie Noord-Zuid
	Eigen risico gemeente		€220–325 mln		

Conclusie

“De rekening is in twee jaar tijd verdubbeld naar €241–346 miljoen – met nog geen enkele schop in de grond, zeer grote kans dat de enige harde subsidie verdwijnt, en een groot deel van de werkelijke kosten verstopt in geheime stukken.”³⁷⁷

³⁷⁵ Sliedrecht24 december 2025

Faillissement “Winst uit je Woning”: €0,5–1 mln risico. sliedrecht24.nl.

³⁷⁶ Begroting 2025-2028

Advieskosten 2020-2025 (ARCADIS, Bodem+, etc.): €5,4 mln. raad.sliedrecht.nl.

³⁷⁷ Eigen samenvatting – gebaseerd op alle bovenstaande ramingen en risico's.

Hoofdstuk 20. Alternatieven die nooit serieus zijn onderzocht

(Versie 6.0 – 12 januari 2026)

De gemeente blijft volhouden: “Er is geen alternatief.”

De realiteit is precies het tegenovergestelde. Hieronder de 18 belangrijkste varianten die het college in de afgelopen vijf jaar systematisch heeft genegeerd, afgewezen of zelfs nooit op papier heeft gezet – vaak zonder enige vorm van participatie of second opinion.

Nr	Alternatief	Besparing (laag– hoog)	Tijdwin st	Status volgens college (januari 2026)	Werkelijke reden van afwijzing/ participatie- falen
1	Renovatie + uitbreiding bestaand zwembad Lockhorst	€9–14 mln	4–6 jaar	“Niet toekomstbestendig”	Sloop nodig voor Noord- Zuidviaduct; geen inspraak gebruikers
2	Eén robuuste Groene Long (alleen fase 1+2) i.p.v. drie	€20–35 mln	10–15 jaar	“Past niet in Omgevingsvisie”	Geen grond voor fase 3 = geen excuus meer; bewoners niet gehoord
3	v.v. Sliedrecht laten waar ze zijn (renovatie Sportlaan)	€16–24 mln	direct	“Grondopbrengst nodig”	Ondanks dalende marktwaarde en €3,4 mln planschade; club smeekt te blijven
4	Noord-Zuid als tunnelbak i.p.v. viaduct	€8–12 mln	gelijk	“Te laat om nog te wijzigen”	ARCADIS-contract al getekend; geen alternatief onderzocht

5	Lichte renovatie raadhuis (alleen raadzaal + basisverduurzaming)	€4–6 mln	2 jaar	“Monument vraagt grootschalige aanpak”	Prestigeproject wethouder; geen inspraak over budget
6	Gefaseerde herinrichting Winklerplein (eerst groen + winkels)	€7–10 mln	3–5 jaar	“Ontwikkelaars willen alles-of-niets”	Afkoop blok C al betaald; bewoners niet gehoord
7	Tijdelijke opvang uitbreiden De Reling i.p.v. nieuw AZC	€15–22 mln	direct	“Spreidingswet dwingt ons”	Politieke druk van bovenaf; geen inspraak omwonenden
8	Renovatie administratiekantoor i.p.v. grootschalige upgrade	€3–5 mln	1,5 jaar	“Niet energieneutraal genoeg”	Nieuwe installaties al aanbesteed; geen inspraak medewerkers
9	Warmtenet Noord uitstellen tot na 2030 (isolatie + warmtepompen)	€10–18 mln	—	“Klimaatdoelen 2050”	HVC-contract al getekend; bewoners niet betrokken

10	Beperkte hoogbouw Maaslaan (max 4 verdiepingen + parkeercompe nsatie)	€8–12 mln –		“Tablis Wonen wil rendement”	Amendement Slydregt.NU verworpen; bezwaren lopend
11	IKC De Wilgen op huidige locatie met luchtkwaliteit sfilters	€3–6 mln	2 jaar	“GGD keurt af”	Geen onderzoek naar filters; ouders niet gehoord
12	Groen van Prinstererscho ol renoveren i.p.v. nieuwbouw	€6–10 mln	direct	“Gebouw is verouderd”	Stilgelegd door asbest/PFAS; initiatief Slydregt.NU genegeerd
13	Oorspronkelijk ke locatie Recreatief Knooppunt west N482 (toezegging RvS)	€3–5 mln	direct	“Niet meer haalbaar”	Gebied nu bestemd voor woningbouw; geen inspraak agrariërs
14	Geen MFA Elektra- opknap, maar beheer	€2–3 mln	direct	“Gemeente moet regie houden”	BAES-contract al gesloten; sportclubs niet gehoord

	overlaten aan verenigingen				
15	Chemours volledig aansprakelijk stellen vóór elke sanering	€30–60 mln	–	“Te juridisch complex”	Geen claim ingediend ondanks RvS-uitspraak 2023
16	Gefaseerde aanpak hele binnenstedelijke vernieuwing (per wijk, per jaar)	€40–80 mln	8–12 jaar	“Geen draagvlak bij provincie”	Geen integrale variantenstudie ooit uitgevoerd
17	Onafhankelijke second opinion op alle projecten door extern bureau	€0,3–0,5 mln	–	“Niet nodig”	Angst voor onwelgevallige uitkomst
18	Stoppen met alle nieuwe projecten tot alle Woo-verzoeken zijn beantwoord	€0	direct	“Transparantie is er al”	15 Woo’s zwaar over tijd

Totaal mogelijke besparing bij serieuze studie van deze alternatieven:

€165–295 miljoen en 8–18 jaar tijdwinst.

Citaat wethouder Spek (raad 25 september 2025)

“Alternatieven zijn in het verleden al onderzocht en bleken niet haalbaar³⁷⁸.” Realiteit:

Geen enkel van deze 18 alternatieven staat in officiële stukken van 2022–2026.

Ze worden mondeling weggewuifd, zonder onderbouwing, zonder second opinion en zonder participatie van bewoners, gebruikers of belanghebbenden.

Het college weigert zelfs maar te onderzoeken of alternatieven goedkoper, sneller of socialer zijn – een structureel falen dat het Zwartboek keer op keer aantoont.

Conclusie

De gemeente kiest niet voor de beste oplossing.

De gemeente kiest voor de duurste, traagste en politiek meest risicovolle optie – keer op keer.

Dat is geen toeval.

Dat is beleid.

³⁷⁸ Wethouder Spek, raad 25 september 2025

Hoofdstuk 21. Openstaande Wob/Woo-verzoeken & technische vragen

(stand 12 januari 2026 – nog steeds geen antwoord op de meeste)

Nr	Woo-nummer / Art.37-vraag	Datum indiening	Termijn verstreken (per 12 jan 2026)	Inhoud / Onderwerp	Status (12 januari 2026)
1	Woo 2025-087	12-08-2025	5 maanden	Saneringskosten PFAS Kantoorgebouw De Heer – offerte	Nog geen reactie (termijn zwaar overschreden)
2	Woo 2025-091	19-08-2025	5 maanden	Businesscase nieuw zalencentrum	Geweigerd “concurrentiegevoelig” – bezwaar loopt
3	Woo 2025-112	03-10-2025	14 weken	Businesscase warmtenet HVC Sliedrecht-Noord	In behandeling; geen documenten vrijgegeven
4	Woo 2025-115	11-10-2025	13 weken	Actuele grondexploitatie Sportlaan (bijgesteld na planschade)	Deels vrijgegeven; volledige raming ontbreekt
5	Woo 2025-120	01-11-2025	10 weken	Bodemonderzoek + saneringsraming raadhuisrenovatie	Nog geen reactie
6	Woo 2025-121	08-11-2025	9 weken	PFAS-bodemonderzoek herinrichting Winklerplein	In behandeling; screening Provincie loopt
7	Woo 2025-122	15-11-2025	8 weken	Volledig bezwaardossier +	Deels vrijgegeven (beroep);

				veiligheidsplan AZC Noord	veiligheidsplan geheim
8	Woo 2025-123	22-11- 2025	7 weken	Aanvullend kredietdossier administratiekan toor (€1,57 mln extra)	Nog geen reactie
9	Woo 2025-124	29-11- 2025	6 weken	Saneringsraming sloop Professorenbuur t (fase 3 Groene Longen)	In behandeling; offerte geheim
10	Woo 2025-125	02-12- 2025	5 weken	Businesscase gezamenlijk zwembad Hardinxveld- Giessendam	Nog geen reactie
11	Woo 2025-126	04-12- 2025	5 weken	Bijgestelde grondopbrengst Sportlaan na tijdelijke kleedkamers	Nog geen reactie
12	Woo 2025-127	04-12- 2025	5 weken	Haalbaarheidson derzoek bovenwijkse kosten Sliedrecht- Noord 2025	Nog geen reactie
13	Woo 2025-128	04-12- 2025	5 weken	Beheerplan MFA Elektra (BAES B.V.)	Nog geen reactie
14	Woo 2025-129	05-12- 2025	5 weken	Actualisatie laddertoets Recreatief Knooppunt Sliedrecht	Nog geen reactie

15	Woo 2025-130	05-12-2025	5 weken	Asbest/PFAS-dossier Groen van Prinstererschool	Nog geen reactie
16	Woo 2025-131	05-12-2025	5 weken	PFAS/Defensie-dossier Watertorenterrein	Nog geen reactie
17	Woo 2025-132	05-12-2025	5 weken	PFAS/laddertoets-dossier Stationspark III	Nog geen reactie

Artikel-37-vragen zonder antwoord (laatste 6 maanden)

02-12-2025: “Waarom is de MER Noord-Zuid nog steeds niet ingediend?” (geen reactie)

18-11-2025: “Hoeveel extra gaat de zwembadoverschrijding kosten als Hardinxveld afhaakt?” (geen reactie)

14-10-2025: “Waarom wordt renovatie Lockhorst-zwembad niet als serieus alternatief onderzocht?” (“past niet in visie” – geen onderbouwing)

03-12-2025: “Waarom weigert de gemeente een wijkwijd parkeeronderzoek voor Maaslaan/Middeldiepstraat?” (geen reactie)

04-01-2026: “Waarom geen kredietbesluit voor Watertorenterrein?” (nog geen reactie)

Tussenstand (12 januari 2026)

17 openstaande Woo-verzoeken, waarvan 17 zwaar over de wettelijke termijn (4 weken). De gemeente negeert systematisch haar eigen transparantieplichtingen – en riskeert dwangsommen en juridische stappen.

Kernkritiek

De gemeente houdt cruciale financiële stukken (offertes, ramingen, anterieure overeenkomsten, saneringskosten) achter met standaardargumenten (“concurrentiegevoelig”, “in voorbereiding”). Dit maakt onafhankelijke controle onmogelijk en versterkt het beeld van een bestuur dat niet wil dat de volledige rekening zichtbaar wordt.

Hoofdstuk 22: Gebrek aan participatie – de verborgen oorzaak van falende projecten

(versie 6.0 – 12 januari 2026)

Doelstelling (citaat Omgevingsvisie 2021)

“In een vroeg stadium meedenken over ontwikkelingen in de wijk³⁷⁹.”

Huidige stand van zaken (januari 2026)

Slidrecht heeft sinds 28 september 2021 een Participatieverordening³⁸⁰ die – op papier – inwoners de kans geeft om mee te denken over ruimtelijke plannen. De verordening verplicht tot “voldoende participatie” en “tijdige informatie” bij besluiten die de fysieke leefomgeving raken. Maar in de praktijk wordt deze verordening zo rommelig en minimaal toegepast dat zij amper meer is dan een juridisch excuus.

Een treffend voorbeeld is de klankbordgroep Middeldiepstraat (brandweerterein). De groep is al vanaf voorjaar 2023 actief en heeft herhaaldelijk aangegeven dat de Oude Uitbreiding chronisch kampt met parkeeroverlast. Toch schrok de groep in 2023 van de lage parkeernorm (0,7 auto per appartement) en de vastliggende nieuwbouwplannen die al langere tijd leken te bestaan – zonder dat dit tijdens de participatie helder werd gecommuniceerd. Gesprekken met wethouder Spek en de gemeente leverden op dat de brandweer zelf weg wilde, maar navraag leerde dat de Veiligheidsregio de kazerne wilde kopen en de gemeente dit weigerde.

Ondanks intensief overleg landde de boodschap over ruimtegebrek niet. De groep deed zelf een parkeeronderzoek en deelde de resultaten, maar deze werden niet serieus genomen. De gemeente besloot daarop zelf een onderzoek te doen – met een ruimer meetgebied – maar toonde toch aan dat er een ruimtelijk probleem is. Tijdens de laatste klankbordbijeenkomsten stelde wethouder Spek een parkeergarage onder de nieuwbouw voor (onder voorbehoud van raadsinstemming). De raad stemde in met onderzoek naar verschillende groottes, maar twee opties bleken onvoldoende en de derde (grote garage) heeft forse nadelen: hoge

³⁷⁹ Omgevingsvisie 2021 (blz. 12)

³⁸⁰ Participatieverordening gemeente Slidrecht 2021 (vastgesteld 28 september 2021, raad.slidrecht.nl).

parkeerkosten, inbreuk op de kwetsbare buurt, ruimte voor bedrijfsbussen en onduidelijkheid over wie er mag parkeren.

Bovendien bleken er nooit goede overzichtstekeningen te zijn van de beoogde nieuwbouw. Er was niet te controleren of de afmetingen binnen de bestaande kazernegrenzen vielen, zoals toegezegd. Kortom: het aantal open einden is groot, en rechtvaardigt niet dat de gemeente nu al met een bestuursmaatregel nieuwbouwplannen wil verwezenlijken. De participatieprocedure zoals door de gemeente gevolgd, is in strijd met de zorgplicht die zij heeft ten opzichte van de inwoners van de Oude Uitbreiding – zeker nu onuitgewerkte plannen tijdens het proces niet helder waren.

Het college voldoet vaak aan het laagste niveau: één informatieavond, een digitale vragenlijst of een paar posters. Er is geen verplichting tot co-creatie, geen projectgroep met inwoners, geen vetorecht op kernpunten en geen onafhankelijke toetsing van de kwaliteit. Als bewoners klagen dat hun inbreng niet is meegenomen, luidt het standaardantwoord: “De participatie is conform de verordening.” Sancties bij ondermaatse participatie bestaan niet.

Gevolg: inwoners voelen zich buitengesloten, vertrouwen verdampt, bezwaren en beroepen stapelen zich op en projecten lopen vertraging op – met miljoenen extra kosten als gevolg. Het gebrek aan echte participatie is geen ongeluk. Het is een bewuste keuze: meer inspraak betekent meer vertraging en meer risico op aanpassingen. En dat past niet in de strakke planning van dit college. De Participatieverordening had een kans kunnen zijn om draagvlak te creëren. In plaats daarvan is zij een lege huls geworden – een symbool van hoe Sliedrecht participatie belooft, maar niet levert.

De verordening is juridisch bindend, maar in de praktijk wordt hij zeer minimaal en selectief toegepast. Hier zijn de belangrijkste redenen:

1. Formeel minimum volstaat

De verordening verplicht alleen tot “voldoende participatie” en “tijdige informatie”. Er staat geen minimum aantal bijeenkomsten, geen verplichting tot co-creatie of vetorecht, en geen sanctie als participatie ondermaats is. Het college kan dus volstaan met één informatieavond + een digitale vragenlijst en claimen dat aan de verordening is voldaan.

2. Geen onafhankelijke toetsing

Er is geen externe instantie (zoals een participatiecommissie of de Rekenkamer) die

achteraf toetst of de participatie echt betekenisvol was. De gemeente toetst zichzelf – en dat leidt tot zelfgenoegzame verslagen (“intensief traject”, “goed gestart”).

3. Participatie wordt als veragingsrisico gezien

In veel collegebrieven en raadsvoorstellen (bijv. Noord-Zuid³⁸¹, contourenplan Sliedrecht-Noord³⁸², herstructurering³⁸³) komt de zin voor: “Meer participatie leidt tot veragting en extra kosten.” Het college kiest daarom bewust voor het minimum om de planning te halen (of de subsidiedeadline 2027 niet te missen)³⁸⁴.

4. Geen consequenties bij klachten

Bewoners klagen massaal (Sliedrecht24, ingezonden brieven, bezwaren), maar dat leidt zelden tot aanpassing van plannen. De gemeente reageert vaak met standaardantwoorden (“de participatie is conform de verordening”). Er is geen dwangmiddel om beter te doen.

5. Politieke cultuur

De raad dwingt het college niet tot meer participatie (geen moties, geen amendementen met harde eisen). Daardoor blijft de verordening een papieren tijger.

De gemeente krijgt krediet van de raad, schakelt een externe adviseur in, en voert projecten uit op eigen houtje – zonder plan van aanpak, projectgroep of overleg met belanghebbenden. Tussentijds is er geen terugkoppeling over de uitvoering of stand van het werk. Dit leidt tot falende projecten, bezwaren en sociale onrust. De raad ziet hier niet op toe, ondanks haar controlerende rol³⁸⁵.

Uit gesprekken met (burger)raadsleden van de fracties CDA, PRO Sliedrecht, PvdA, SGP-ChristenUnie, Slydregt.NU en VVD blijkt dat de visie op participatie in de Sliedrechtse gemeenteraad sterk afwijkt van het algemene begrip. Raadsleden zien participatie vooral als meedenken, adviseren en samenwerken om draagvlak te creëren en plannen te verbeteren, maar niet als echte inspraak of invloed op uitkomsten. Participatie wordt pas ingezet ná

³⁸¹ Collegevoorstel Hoofdstructuur Noord-Zuidverbinding (zaaknummer 2025-0121983), paragraaf participatie, p. 12–13 (raad.sliedrecht.nl, 20 januari 2026).

³⁸² Raadsvoorstel Contourenplan Sliedrecht-Noord (zaaknummer 2025-0121858), paragraaf participatie en planning, p. 8–9 (raad.sliedrecht.nl, 20 januari 2026).

³⁸³ Raadsvoorstel T25013 Binnenstedelijke herstructurering (6 mei 2025), paragraaf participatie en tijdpad, p. 15–16 (raad.sliedrecht.nl).

³⁸⁴ Herhaalde formulering in meerdere collegebrieven (bijv. RIB 2025-045 raadhuis, Voorjaarsnota 2025, blz. 38; Collegevoorstel 2025-056 Noord-Zuid, blz. 9–10).

³⁸⁵ Raadsvoorstel T25013 (6 mei 2025)

vaststelling van de kaders, wat betekent dat het meeste al vastligt. Dit is een afwijking van het algemene begrip van participatie als vroegtijdige betrokkenheid, invloed op probleemdefinitie en kaders, mee beslissen of co-creëren, en transparante terugkoppeling. In Sliedrecht leidt dit tot veel ontevredenheid: inwoners voelen zich niet serieus genomen, zoals bij de Maaslaan en de nieuwe brandweerkazerne, waar informatie laat kwam, plannen vaststonden en zorgen niet zichtbaar werden verwerkt. Volgens Slydregt.NU is dit geen wonder – als participatie pas ná de kaders komt, voelt het als een “moetje”. De fractie pleit voor participatie vóóraf: bij het bepalen van het probleem, het maken van kaders en het zoeken naar oplossingen. Alleen dan heeft participatie zin en krijgen inwoners écht invloed. De gemeenteraad moet erkennen dat haar visie averechts werkt en kiezen voor een aanpak waarin participatie geen vinkje is, maar een proces waarin inwoners vanaf het begin meedoen³⁸⁶.

Voorbeelden van gebrek aan participatie

- Binnenstedelijke herstructurering (Maaslaan/Middeldiepstraat): Formele informatieavonden (januari–mei 2025) zonder co-creatie of invloed op plannen. Bewoners klagen over “geen echte invloed” – bezwaarschriften en beroep lopen (juni/juli 2025)³⁸⁷.
- Noord-Zuidverbinding: Klankbordgroep beperkt tot parkontwerp – geen invloed op tracé of timing. Bewoners ervaren “haast” zonder zeggenschap³⁸⁸.
- AZC Sliedrecht-Noord: Informatieavonden zonder co-besluitvorming; demonstraties (oktober 2025) worden genegeerd. Slydregt.NU: “doof voor straat”³⁸⁹.
- Renovatie raadhuis: Geen inspraak over budget of alternatieven – alleen geïnformeerd via RIB's.

Participatie

De gemeente belooft “meedenken” in een vroeg stadium (Omgevingsvisie blz. 12), maar in de praktijk is participatie schraal en formeel: informatie zonder invloed, geen projectgroepen met belanghebbenden, geen plan van aanpak met tussentijdse terugkoppeling. Dit is een

³⁸⁶ Samenvatting gesprekken met raadsfracties – gesprekken met CDA, PRO Sliedrecht, PvdA, SGP-ChristenUnie, Slydregt.NU en VVD (Sandra van Dijke januari 2026; onderzoekscentrum Drechtsteden).

³⁸⁷ Bezwaarschriften Maaslaan/Middeldiepstraat (juni/juli 2025)

³⁸⁸ Slydregt.NU november 2025

³⁸⁹ Sliedrecht24 oktober 2025

klassiek voorbeeld van een aanpak die misstanden uitlokt: het college voert uit, de raad controleert niet, en bewoners staan buitenspel.

Risico's

- Sociale onrust: Bezwaar/beroep leidt tot vertraging en extra kosten (€5–15 mln).
- Financieel: Geen invloed op plannen → overschrijdingen (bijv. raadhuis +€2–3 mln) zonder verantwoording.
- Politiek: Raad ziet niet op toe – gebrek aan moties voor participatieverplichting.
- Operationeel: Geen tussentijdse terugkoppeling → fouten blijven onopgemerkt (bijv. PFAS-sanering).

Aanvulling uit Omgevingsvisie 2021

Participatie wordt gepresenteerd als “in een vroeg stadium meedenken³⁹⁰” (blz. 12), maar zonder concrete eisen voor co-creatie of projectgroepen. Impliciete belangen: Extern advies (ARCADIS) krijgt prioriteit boven bewonersinput – een recept voor falende projecten.

Alternatieven (niet onderzocht)

- Verplichte projectgroepen met belanghebbenden per project: €0,5–1 mln extra, maar minder risico op bezwaar/beroep.
- Tussentijdse terugkoppeling via openbare rapporten: Betere controle, geen extra kosten.
- Raadsmoties voor participatieverplichting: Gratis, maar meer druk op college.

Kernrisico (citaat Slydregt.NU, november 2025)

“De gemeente is doof voor straat³⁹¹.” Dit gebrek aan participatie is de verborgen oorzaak van falende projecten: zonder overleg, projectgroepen of terugkoppeling gaat het college op eigen houtje door – met mislukkingen, bezwaren en miljoenen extra kosten als gevolg. De raad had hierop toe moeten zien, maar laat het gebeuren.

³⁹⁰ Sliedrecht24 oktober 2025

³⁹¹ Sliedrecht24 oktober 2025

Bronnen

- Omgevingsvisie 2021 (blz. 12, "Meedenken over ontwikkelingen")
- Raadsvoorstel T25013 (6 mei 2025, binnenstedelijke herstructurering)
- Bezwaarschriften Maaslaan (juni 2025) en Middeldiepstraat (juli 2025)
- Slydregt.NU november 2025 ("doof voor straat")
- Sliedrecht24 oktober 2025 (bewonersklachten participatie)

Hoofdstuk 23. Reflectie op het Functioneren van Ambtenaren, College en Gemeenteraad in Sliedrecht: Een Pleidooi voor Verandering

(versie 6.0 – 12 januari 2026)

Het Zwartboek Sliedrecht Bouwt heeft één helder doel: misstanden, risico's en verborgen feiten aan de orde stellen, gebaseerd op officiële stukken van de gemeente zelf. Het is geen politieke aanval, maar een noodkreet en oproep tot actie – om ambitieuze plannen te voorkomen die uitmonden in financiële rampen voor de gemeenschap. Door de versnippering van 18 projecten, de totale rekening van €241–346 miljoen (waarvan €220–325 miljoen eigen risico), de 15 openstaande Woo-verzoeken en het structurele gebrek aan participatie bloot te leggen, wil het boek druk uitoefenen op ambtenaren, college en raad voor meer integraliteit, transparantie en daadkracht. De vele concrete adviezen (bevroren kredieten, second opinions, openbare businesscases, Woo-handhaving binnen 14 dagen) bieden een praktische roadmap voor herstel.

Ambtenaren: Overbelast, Reactief en Gebrek aan Strategische Ruimte

Ambtenaren opereren in een systeem van hoge werkdruk en fragmentatie. De Voorjaarsnota 2025 noemt expliciet “personeelstekort” als oorzaak van vertragingen (Groene Longen, AZC, binnenstedelijke herstructurering)³⁹². Ze leveren technische werkstukken (PFAS-onderzoeken, ramingen), maar blijven reactief: focus op uitvoering zonder buffer voor risico's of echte participatie. Dit leidt tot een vicieuze cirkel van uitstel en overschrijdingen (bijv. raadhuis +€2–3 mln, zwembad +€2,8 mln)³⁹³.

Integratie doel Zwartboek en adviezen

Ambtenaren zijn de eerste lijn voor transparantie, maar falen hierin met 15 openstaande Woo-verzoeken (waarvan 10 over tijd)³⁹⁴. Aanbeveling: Meer personeel voor participatie en risicobeheer (bijv. integrale risicoanalyse vóór 1 maart 2026) zou hen ontlasten en het boek-

³⁹² Voorjaarsnota 2025 (raad 24 juni 2025).

³⁹³ Raadhuis- en zwembad-overschrijdingen (RIB 2025-045, T25018).

³⁹⁴ Eigen Woo-lijst (15 openstaand).

doel “feiten boven tafel” realiseren. Zonder dit blijven ze brandblussers in plaats van strategen. De potentiële mogelijkheden zijn groot, maar nu beperkt door systeem.

College: Ambitieuw maar Onrealistisch, met Structurele Onverantwoording

Het college drijft de ambities, maar wordt bekritiseerd om onrealistische plannen en gebrek aan openheid. Het aftreden van wethouder Roelant Bijderwieden (2 december 2025) na raadhuis-overschrijdingen illustreert bestuurlijke instabiliteit³⁹⁵. Wethouder Spek ontkent verdragen Noord-Zuid (28 oktober 2025), terwijl kwartaalrapportages uitloop tonen³⁹⁶. Kritiek (Slydregt.NU november 2025): “Doof voor straat” bij AZC-protesten en Woo-overschrijdingen³⁹⁷. Het college zoekt wel subsidies (MIRT €21 mln), maar negeert alternatieven (tunnelbak, renovaties).

Integratie doel Zwartboek en adviezen

Het boek waarschuwt voor financiële rampen door dit patroon – college “doet alsof alles op schema ligt”, terwijl €220–325 mln eigen risico dreigt en er – behoudens adviezen van externe adviseurs – er niets is gerealiseerd. Er zijn zelfs projecten zoals het raadhuis reeds vastgelopen in doorgeschoten ambities. Aanbevelingen zoals openbare businesscases (zwembad, warmtenet, AZC) en second opinions (Noord-Zuid) zouden het college dwingen tot verantwoording, in lijn met de oproep tot actie³⁹⁸. Zonder dit blijft het college ambitieus maar blind. Het college neemt veel teveel risico en schiet tekort in reflectie.

Gemeenteraad: Passief Toezicht, Te Weinig Druk op Uitvoering

De raad keurt kredieten goed (bijv. €1,198 mln kleedkamers v.v. Sliedrecht, 14 oktober 2025), maar oefent te weinig controle uit³⁹⁹. Kritiek (Het Kompas november 2025): Raad erkent “gevaarlijke verkeerssituaties”, maar geen moties voor budget⁴⁰⁰. Amendementen

³⁹⁵ Aftreden wethouder Bijderwieden (Sliedrecht 24 december 2025).

³⁹⁶ Informatieve avond 28 oktober 2025 (wethouder Spek).

³⁹⁷ Slydregt.NU november 2025 (“doof voor straat”).

³⁹⁸ Aanbevelingen Hoofdstuk 15.

³⁹⁹ Raadsbesluit 14 oktober 2025.

⁴⁰⁰ Het Kompas november 2025.

(PRO/PvdA parkeren Middeldiepstraat, juni 2025) worden aangenomen, maar niet opgevolgd⁴⁰¹. Slydregt.NU hekelt de raad als “doofpot” bij Woo-overschrijdingen⁴⁰². Positief: Unaniem besluit kleedkamers toont consensus, maar is te laat voor echte alternatieven.

Integratie doel Zwartboek en adviezen

Het boek dient als waarschuwingsinstrument voor de raad – met 15 Woo’s en €220–325 miljoen eigen risico is het een oproep tot ingrijpen. Aanbevelingen zoals het bevriezen van kredieten, second opinions en Woo-handhaving (binnen 14 dagen) geven de raad concrete tools om druk uit te oefenen⁴⁰³. Zonder dit blijft de raad toeschouwer. De gemeenteraad ontkomt niet aan meer moties en controle voor het scheppen van de noodzakelijke transparantie.

Algemene Conclusie

Sliedrecht's bestuur is typisch voor kleine gemeenten: ambtenaren overbelast en reactief, college ambitieus maar kortzichtig, raad passief en te weinig controlerend. Externe druk (Spreidingswet, provincie) verergert het, maar interne falen (geen coördinatie, transparantie, participatie) is de kern. Het doel van het boek – misstanden aan de orde stellen en actie oproepen – biedt een uitweg: implementeer de adviezen (bevriezen kredieten, second opinions, businesscases vrijgeven, Woo binnen 14 dagen, projectstructuur met participatieve groepen). Maak 2026 het jaar van herstel. Anders dreigt artikel 12-toezicht. Het Zwartboek is niet het einde, maar het begin van betere governance.

⁴⁰¹ Amendement PRO/PvdA parkeren (3 juni 2025).

⁴⁰² Slydregt.NU november 2025 (“doof voor straat”).

⁴⁰³ Aanbevelingen Hoofdstuk 15.

Hoofdstuk 24. Conclusie & Dringende Aanbevelingen

(Versie 6.1 – februari 2026)

Het Zwartboek Sliedrecht Bouwt laat één ding glashelder zien: de gemeente Sliedrecht heeft geen integrale visie, geen centrale regie en geen adequate sturing op haar grote projecten. Achttien projecten met een cumulatief risico van €220–325 miljoen eigen geld, versnipperde aanpak, geheime financiële stukken, schrale participatie en structurele vertragingen vormen samen een gevaarlijke cocktail. De raad keurt kredieten goed, maar controleert niet. Het college voert uit zonder plan van aanpak, projectgroepen of tussentijdse terugkoppeling. Ambtenaren worden overbelast, externe bureaus bepalen de koers, en de inwoners staan buitenspel.

Deze aanpak heeft tot nu toe geen enkele fysieke realisatie van betekenis opgeleverd, maar wel miljoenen aan advieskosten, dreigend subsidieverlies (€21 mln), onvoorziene PFAS-saneringen (€35–55 mln) en een reeks mislukte of vastgelopen projecten (raadhuis, Winklerplein, AZC, verhuizing v.v. Sliedrecht). De lessen van het Rekenkamerrapport Sturen op grote projecten (2020) zijn niet structureel toegepast. Het gevolg is een gemeente die op de rand van een financiële en bestuurlijke afgrond balanceert.

Dringende aanbevelingen

Om uit deze impasse te komen en de ruimtelijke ontwikkeling weer beheersbaar te maken, adviseert Slydregt.NU de volgende onmiddellijke en structurele maatregelen:

1. Projectgestuurde governance invoeren
Alle grote projecten onderbrengen in een centrale projectstructuur met duidelijke eindverantwoordelijkheid bij één wethouder en een projectregisseur.
2. Verplicht Plan van Aanpak (PVA) per project
Elk project krijgt een openbaar PVA met scope, mijlpalen, budget (incl. risicoprovisie), participatieplan, risicoregister en alternatievenmatrix. PVA's worden kwartaal geactualiseerd en openbaar gemaakt.

3. Verplichte onafhankelijke second opinion

Bij elk project boven €5 miljoen of met hoge risico's wordt een onafhankelijke second opinion ingeschakeld (Rekenkamer, extern bureau of onafhankelijke commissie) op kostenraming, risico's, alternatieven en haalbaarheid – vóór kredietbesluit en vóór belangrijke wijzigingen. De second opinion is openbaar en bindend voor de raad.

4. Echte participatie met invloed zonder blokkades

Inwoners krijgen een vaste en invloedrijke plek in de projectstructuur, maar zonder absolute blokkademacht. Dit voorkomt dat een kleine groep actieve belanghebbenden een project structureel kan tegenhouden, terwijl de meerderheid van de inwoners wel gehoord wordt.

- Projectgroep met bewoners (max. 8–10 leden): evenwichtig samengesteld (minimaal 4 inwoners uit verschillende wijken/leeftijden, 2–3 gebruikers, 1–2 ondernemers, plus ambtenaar en projectregisseur)⁴⁰⁴.
- Selectie op representativiteit (via loting + open oproep)⁴⁰⁵.
- Rol: meedenken over locatie, omvang, veiligheid, groen, parkeren en alternatieven.
- Invloed: adviesrecht + vetorecht op 3–4 kernpunten (bijv. locatiekeuze, hoogte bebouwing, behoud bestaande functies zoals zwembad). Vetorecht geldt alleen als 70 % van de projectgroep het eens is⁴⁰⁶.
- Geen vetorecht op planning, budget of technische uitvoering (dat blijft bij de projectregisseur en wethouder)⁴⁰⁷.
- Tussentijdse terugkoppeling en openbare momenten
Elke 3 maanden een openbare voortgangsbijeenkomst (live + online) met duidelijke presentatie van stand van zaken, risico's en alternatieven. Digitale

⁴⁰⁴ Amersfoort – projectgroep Energietransitie: 8–10 leden, mix van inwoners uit verschillende wijken + gebruikers + ambtenaren. (amersfoort.nl/energie, 2023–2025)

⁴⁰⁵ Utrecht – loting + open oproep bij Merwede: loting voor representativiteit + open oproep voor extra kandidaten. (utrecht.nl/merwede)

⁴⁰⁶ Zwolle – vetorecht op kernpunten bij Stadshagen: bewoners hadden vetorecht op locatie en hoogte (70 % eens = veto). (zwolle.nl/stadshagen, 2022)

⁴⁰⁷ Den Haag – geen veto op budget bij Scheveningen Bad: bewoners hadden adviesrecht op inrichting, maar geen veto op planning of budget. (denhaag.nl/scheveningenbad)

vragenlijst + inspraakmogelijkheid voor iedereen. Terugkoppeling: wat is er met inbreng gedaan en waarom niet (altijd met onderbouwing)⁴⁰⁸.

- Onafhankelijke toetsing van participatie

De onafhankelijke commissie (aanbeveling 6) toetst of de participatie echt betekenisvol was (niet alleen “informatief”). Als de commissie vindt dat participatie ondermaats was, kan zij adviseren het project terug te sturen naar de startfase⁴⁰⁹.

5. Volledige transparantie

Alle financiële bijlagen, contracten, ramingen en externe rapporten in principe openbaar (tenzij zwaarwegende redenen aanwezig). Woo-verzoeken binnen 14 dagen afhandelen, anders dwangsom.

6. Start met pilot en onafhankelijke monitoring

Pilot met 1–2 projecten (bijv. Noord-Zuidverbinding of binnenstedelijke herstructurering). Onafhankelijke commissie (inwoners + extern) controleert PVA's en rapporteert jaarlijks aan de raad.

Budget en voordelen van deze aanpak

- Budget: €0,5–1 miljoen voor opzet groepen (vergaderingen, experts) – goedkoper dan de huidige €5,4 mln advieskosten.
- Voordelen:
 - Coördinatie: alle projecten onder één regie, overlap (bijv. Maaslaan/Groene Longen) wordt voorkomen.
 - Draagvlak: echte participatie voorkomt bezwaren/beroep (Maaslaan/Middeldiepstraat) en onrust (AZC).
 - Risicobeheer: gedeeld risicoregister voorkomt verrassingen (raadhuisherschijding, PFAS).
 - Transparantie: openbare PVA's en commissie-rapportages sluiten aan bij het doel van het Zwartboek: feiten boven tafel.

⁴⁰⁸ Rotterdam – kwartaalbijeenkomsten bij Hart van Zuid: elke 3 maanden openbare sessie met terugkoppeling “wat is gedaan en waarom niet?”. (rotterdam.nl/hartvanzuid)

⁴⁰⁹ Almere – onafhankelijke toetsing bij Oosterwold: externe commissie toetste participatie en adviseerde bij ondermaatse uitvoering. (almere.nl/oosterwold)

Conclusie

De huidige governance leidt tot verspilling, vertraging en verlies van vertrouwen. De voorgestelde projectstructuur met participatieve groepen en PVA's is een concrete, haalbare oplossing om de ruimtelijke ontwikkeling weer op de rails te krijgen. Het sluit aan bij de oproep van het Zwartboek: stop de versnippering, leg de feiten op tafel en kies voor verstand in plaats van verspilling.

Hoofdstuk 25. Het Roer om: Niet alles kan en niet alles kan tegelijk

Inleiding

Sliedrecht staat voor enorme uitdagingen: woningnood, parkeeroverlast, vergrijzing, verkeersdruk, verlies van groen en een overbelast gemeentelijk apparaat. Het huidige college en de coalitie proberen alles tegelijk aan te pakken met 18 grote projecten, maar dit leidt tot versnippering, kostenexplosies en gebrek aan draagvlak. Niet alles kan, en niet alles kan tegelijk. Dit hoofdstuk pleit voor een fundamentele omslag: van top-down ambitie naar bottom-up inspraak, gebaseerd op buurt- en wijkbeleid. Door bewoners actief te betrekken via projectgroepen, kunnen knelpunten gericht worden opgelost en nieuwbouw ontwikkeld met écht draagvlak. Dit voorkomt de fouten uit het verleden, zoals chaotische inloopavonden (Maaslaan) en doorgedrukte besluiten (Noord-Zuidverbinding), en bouwt aan een leefbaar Sliedrecht.

Huidig probleem: Top-down aanpak zonder prioritering

De huidige methode – plannen uit de studeerkamer, doorgedrukt met 12 tegen 9 in een debatscène – negeert de realiteit. Zoals blootgelegd in eerdere hoofdstukken (bijv. Hoofdstuk 2: Keten van afhankelijkheden), hangen projecten aan elkaar vast zonder integrale regie. Resultaat: vertragingen (raadhuis tot 2029), subsidierisico's (€21 miljoen Noord-Zuid) en onvrede onder inwoners. Participatie is schraal: klankbordgroepen worden genegeerd, spreektijden beperkt en vragen ontweken. Dit erodeert vertrouwen en leidt tot onnodige kosten, zoals PFAS-saneringen (€35–55 miljoen) of overschrijdingen (raadhuis €6,8–7,5 miljoen).

Voorstel: Brede inspraak via buurt- en wijkbeleid

Om het roer om te gooien, stellen we een gestructureerd model voor brede inspraak voor, geïnspireerd op succesvolle voorbeelden uit andere gemeenten (bijv. Utrecht's wijkplatforms of Dordrecht's buurtbudgetten). Dit model prioriteert niet alles tegelijk, maar focust op wijkgerichte knelpunten en nieuwbouw. Kern: bewoners leiden de agenda, gesteund door

beleid dat participatie verankert.

Het huidige wijk- en buurtbeleid in Sliedrecht richt zich vooral op buurtgericht werken en het versterken van leefbaarheid, veiligheid en betrokkenheid van inwoners per wijk of buurt. Er is geen apart, omvangrijk "Wijk- en Buurtbeleid"-document als één vast beleidsstuk, maar het beleid komt concreet tot uiting in een aantal initiatieven en programma's.

Belangrijkste element: Buurtagenda's (sinds 2025 actief)

De gemeente Sliedrecht werkt sinds eind 2025 met buurtagenda's als belangrijkste instrument voor wijk- en buurtbeleid. Dit is een pilot-aanpak die in oktober 2025 is gestart:

- Doel: Samen met inwoners vaststellen wat de belangrijkste knelpunten en wensen zijn in een specifieke buurt (leefbaarheid, groen, veiligheid, ontmoeting, onderhoud, etc.). Dit leidt tot een buurtagenda met prioriteiten en concrete acties.
- Uitvoering: Het Bonkelaarhuis (een lokale welzijnsorganisatie die de wijken goed kent) voert de agenda's uit en werkt al langer samen met bewoners aan buurtprojecten.
- Eerste pilot: Staatsliedenbuurt (oktober 2025). Gekozen omdat deze buurt een goede mix heeft van woningtypes en bewoners (jong tot oud).
- Aanpak: Inwoners worden betrokken bij het opstellen van de agenda. De gemeente faciliteert en ondersteunt waar nodig (middelen, procesbegeleiding), maar bewoners en partners pakken veel zelf op.
- Breder doel: Dit past in de oproep om meer buurtgericht te werken, zoals al eerder genoemd in het Koers 2030-document en het collegewerkprogramma 2022-2026.

Andere relevante onderdelen van het wijk-/buurtbeleid

- Veilige wijken en buurten: Jaarlijks investeren in veiligheid (bijv. wijkschauw in juni 2024, waar bewoners en partners samen kijken naar oplossingen voor veilige inrichting). Dit loopt door in 2025-2026.
- Participatie in ruimtelijke projecten: In grotere projecten (zoals binnenstedelijke herstructurering, Noord-Zuidverbinding, Sliedrecht-Noord) wordt participatie per locatie/wijk georganiseerd (klankbordgroepen, workshops), maar dit is projectgebonden en niet altijd als breed "buurtbeleid" gezien.

- Leefbaarheid en monitoring: De gemeente gebruikt CBS-wijk- en buurtgegevens, klimaatmonitor-dashboards en leefbaarheidsmetingen om verschillen tussen wijken in beeld te houden (bijv. Sliedrecht-Oost scoort soms lager op leefbaarheid).
- Omgevingsvisie 2021: Dit vormt de bredere basis voor hoe de fysieke leefomgeving (inclusief wijken) ontwikkeld wordt, met aandacht voor meedenken over ontwikkelingen. Het benadrukt kwaliteit van bestaande wijken als vertrekpunt.

Kort samengevat: het huidige wijk- en buurtbeleid in Sliedrecht (stand februari 2026) is vooral praktisch en actiegericht via de buurtagenda's (pilot-fase), met Het Bonkelaarhuis als belangrijke partner. Het is geen top-down beleid met strakke regels, maar bottom-up gericht op wat bewoners zelf belangrijk vinden per buurt.

Het huidige wijk- en buurtbeleid zou een voortreffelijke basis kunnen zijn om bewoners actief te betrekken via projectgroepen, het gericht oplossen van knelpunten en het ontwikkelen van nieuwbouw met écht draagvlak. Het zou als volgt kunnen worden uitgerold.

Stap 1: Buurt- en wijkscans als basis

- Jaarlijkse wijkbijeenkomsten: Organiseer per wijk (bijv. Sliedrecht-Noord, Centrum, Baanhoek) open bijeenkomsten waar inwoners knelpunten melden (verkeer, groen, woningtekort, voorzieningen). Gebruik digitale tools (app of platform) voor input, zodat ook jongeren en werkenden meedoen.
- Beleidskader: Koppel dit aan de Omgevingsvisie 2021 (Hoofdstuk 2), maar maak het concreet: prioriteer op urgentie (bijv. veiligheid > nieuwbouw). Geen ambitieuze megaprojecten zonder wijkgoedkeuring.
- Uitkomst: Een wijkagenda met top-5 knelpunten per buurt, democratisch vastgesteld via stemming.

Stap 2: Vorming van projectgroepen per knelpunt

- Samenstelling: Per knelpunt een projectgroep van 8–12 leden: 50% inwoners (via loting/open oproep voor representativiteit), 25% gebruikers/ondernemers, 25% ambtenaren/experts. Voor nieuwbouw: betrek direct omwonenden en VvE's.
- Rol en invloed: Groepen ontwikkelen oplossingen met adviesrecht en beperkt vetorecht (bijv. 70% meerderheid blokkeert locaties die groen aantasten). Geen

blokkade op planning/budget, maar wel input op alternatieven (bijv. renovatie i.p.v. sloop Lockhorst).

- Ondersteuning: Gemeente faciliteert met budget (€50.000 per groep voor experts/onderzoek) en een onafhankelijke voorzitter. Kwartaalrapportage aan raad en inwoners.
- Voorbeelden: Voor Maaslaan-knelpunt (hoogbouw vs. groen): groep toetst alternatieven als laagbouw of parkuitbreiding. Voor Noord-Zuid: wijkgerichte varianten (tunnel i.p.v. brug) onderzoeken.

Stap 3: Integratie in nieuwbouw en knelpuntoplossing

- Nieuwbouwprioritering: Niet alles tegelijk – start met 3–5 projecten per jaar, gekozen uit wijkagenda's. Voor Sliedrecht-Noord: pas contourenplan aan op basis van groepsinbreng (betaalbare woningen, groenbuffers).
- Knelpuntontwikkeling: Focus op snelle wins (bijv. verkeersveiligheid Middeldiepstraat) voor momentum. Koppel aan bredere thema's zoals duurzaamheid (warmtenet) of recreatie (Groene Longen).
- Monitoring: Onafhankelijke commissie (inwoners + experts) toetst of inspraak betekenisvol was; bij falen, project terug naar start.

Voordelen en risico's mitigeren

- Voordelen: Breder draagvlak reduceert bezwaren/beroepen, bespaart kosten (minder vertragingen) en verhoogt leefbaarheid. Het voorkomt "regimespelletjes" en herstelt vertrouwen, zoals geëist in Hoofdstuk 24.
- Risico's en oplossingen: Groepen kunnen vertragen – mitigeer met strakke termijnen (6–9 maanden per project). Zorg voor inclusie (diversiteit in groepen) om belangenconflicten te voorkomen.
- Kostenraming: Opzet: €0,5–1 miljoen per jaar (goedkoper dan huidige €5,4 miljoen advieskosten). Rendement: betere besluiten, minder overschrijdingen.

Tussenconclusie

Het roer omgooien betekent erkennen: niet alles kan tegelijk. Door brede inspraak via buurt- en wijkbeleid naar projectgroepen te leiden, lossen we knelpunten op en ontwikkelen we nieuwbouw met de gemeenschap. Dit is geen utopie, maar een praktische shift van chaos naar

co-creatie. Roep de raad op dit model te adopteren in de Begroting 2027. Sliedrecht verdient het – voor en door Sliedrechters.

Bronnen

- Omgevingsvisie Sliedrecht 2021
- Voorbeelden wijkparticipatie: [Utrecht.nl/wijkplatforms](https://utrecht.nl/wijkplatforms), [Dordrecht.nl/buurtbudgetten](https://dordrecht.nl/buurtbudgetten)
- Slydregt.NU-moties participatie (2025–2026)
- Rekenkamerrapport Sturen op grote projecten (2020)

Alternatieve toekomstperspectieven: behoud wat waardevol is, sluit risico's uit, bouw gevarieerd en slim

Stel je voor dat we samen de huidige versnipperde aanpak loslaten en de projectorganisatie echt gaan gebruiken. Dan kunnen we eindelijk een integrale regie voeren en het wijk- en buurtenbeleid vormgeven vanuit de bestaande wijken. Door risico's uit te sluiten en alternatieven serieus te onderzoeken, hoeven we niet alles te slopen of te verplaatsen. We kunnen veel laten zitten waar het zit:

- Zwembad en zalencentrum De Lockhorst renoveren in plaats van slopen
- V.V. Sliedrecht op de huidige locatie houden
- Tennisvereniging aansluiten aan de voetbalvereniging → één groot, centraal sportpark midden in het dorp, goed bereikbaar voor iedereen
- Bij het station aan de noordkant een compacte kantorenhub maken met front office voor de gemeente (OV-vriendelijk, levendig, werkplekken dichtbij)
- De nieuwe woningen veel gevarieerder maken: in de geluidszones langs de snelweg niet alleen parkjes, maar ook parkeerplaatsen, kleine kantoren, maatschappelijke functies en buurtwinkels
- De strook langs de A15 multifunctioneel inrichten (parkeren + groen + voorzieningen)
- In de wijk zelf tiny houses snel kunnen bouwen (betaalbaar, flexibel, duurzaam)
- Aan de polderkant laagbouw met waterpartijen waar je zelfs op kunt wonen (drijvende woningen, woonboten, waterwoningen)

Sliedrecht kan een voorbeeld nemen aan de Gnephoek bij Alphen aan den Rijn: laagbouw met water, tiny houses, drijvende woningen, veel groen en toch goede bereikbaarheid – zonder alles op één grote ontsluitingsweg te gooien. Dat geeft ruimte voor 1.000–1.500 woningen zonder de kern te belasten, met veel minder risico en veel meer draagvlak⁴¹⁰.

Slotconclusie

Door risico's uit te sluiten (geen subsidiedeadline, geen PFAS-gok, geen forceren van verhuizingen) en alternatieven serieus te onderzoeken, kan Sliedrecht een veel aantrekkelijker en leefbaarder dorp blijven – zonder dat het bestaande dorp wordt opgeofferd aan een nieuw dorp vol risico's. Dat vraagt om een andere aanpak: centrale regie en echte participatie. Op basis van alle gegevens die we hebben besproken (Zwartboek, raadsvoorstellen, bijlagen, participatieklachten, PFAS-risico's, parkeernormen, subsidiedeadline, Rekenkamer 2020, raadhuisrapport, etc.) komt het volgende beeld naar voren. De kern van het probleem in Sliedrecht is dat het college de verbinding tussen Sliedrecht-Noord en het bestaande dorp verkeerd legt: dwars door de kern, met een kostbaar viaduct over de A15, een geforceerde sloop van De Lockhorst en een verhuizing van V.V. Sliedrecht die niemand wil.

Maar als we eerlijk kijken, ligt de meest logische en gezonde verbinding juist tussenin, bij het station. Daar, aan de noordkant van het station, kan een centrale hub komen met:

- een compacte kantorenhub (inclusief front office van de gemeente)
- een gezamenlijk sportpark waar V.V. Sliedrecht én SLTC (en eventueel tennis) samenkomen
- een levendige overgangszone met groen, kleine winkels en maatschappelijke functies

Die plek verbindt Noord en Zuid op natuurlijke wijze:

- OV (trein en bus) ligt er al
- Sportactiviteiten liggen centraal voor beide delen van Sliedrecht
- De gemeente kan haar eigen front office daar vestigen (geen dure nieuwbouw elders)

⁴¹⁰ Project “De Groene Schakel” Alphen aan den Rijn (gemeentealphen.nl, 2023–2025) – voorbeeld van water- en bodemsturend bouwen met tiny houses en drijvende woningen in poldergebied.

- De geluidszones langs de A15 kunnen multifunctioneel worden ingericht (parkeerplaatsen, kantoren, groen) in plaats van alleen maar parkjes

Als we deze centrale verbinding bij het station kiezen, vervallen veel risico's:

- geen €21 mln subsidie op het spel (deadline 2027)
- geen sloop van De Lockhorst (renoveren kost veel minder)
- geen gedwongen verhuizing v.v. Sliedrecht (behoud huidige locatie + aansluiting tennis)
- geen onzekere grondopbrengst Sportlaan (want de club blijft zitten)
- geen geforceerde parkeernormen in de Oude Uitbreiding
- geen hoogbouw in het Dreespark

De nieuwe wijk Sliedrecht-Noord kan dan veel gevarieerder en realistischer worden: tiny houses in de wijk, laagbouw aan de polderkant, waterpartijen met woonboten, multifunctionele strook langs de A15. Sliedrecht kan een voorbeeld nemen aan de Gnephoek bij Alphen aan den Rijn: slim bouwen met water en bodem sturend, zonder alles op één grote ontsluitingsweg te gooien.

Kortom: de verbinding ligt niet dwars door de kern, maar tussenin bij het station. Dat vraagt om een andere aanpak: centrale regie, echte participatie met inwoners, onafhankelijke second opinions en uitstel tot na de verkiezingen. Alleen dan kan Sliedrecht kiezen voor een leefbare toekomst die past bij ons dorp – met behoud van wat waardevol is en veel minder risico.

Dat is de conclusie die uit alle feiten naar voren komt.

Dit Zwartboek wordt maandelijks geüpdatet tot er een compleet inzicht zal zijn ontstaan in de kosten en risico's van de diverse projecten.

Bijgewerkt tot: 8 maart 2026

Volgende update: 8 april 2026 (of eerder bij nieuwe stukken)

Einde document.